

23
'70

FLACĂRA

ANUL XIX
NR. 783
6 Iunie 1970

APA TRECE, OAMENII RĂMÎN!

O națiune întreagă, aliniată pe frontul reconstrucției, strâns unită în jurul partidului într-o vibrantă manifestare a solidarității socialiste, își înzecește eforturile luptând zi și noapte pentru limitarea pagubelor pricinuite de catastrofa revărsare a apelor, pentru ca activitatea economică și socială să-și reia cursul normal.

Răspunzând cu entuziasm chemării partidului, eroica noastră clasă muncitoare, țărănimea cooperatistă, armata țării, gărzile patriotice, colective largi de cetățeni ai patriei — români, maghiari, germani și de alte naționalități — desfășoară în prezent o activitate febrilă pentru refacerea întregului potențial economic, pentru vindecarea rănilor deschise în ogorul înfrățit al țării.

Sîntem puternici și vom birui. Sîntem convinși, așa cum arăta tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, că pagubele uriașe provocate de urgia apelor vor fi șterse, că mersul nostru înainte va continua neabătut.

În Lunca Dunării, confruntarea cu stihiiile dezlănțuite continuă, dar uriașa forță fizică și morală concentrată pe întregul front al apelor ne îndeamnă să rămînem optimiști. Am făcut și vom face tot ce e posibil pentru salvarea vieților omenești și a bunurilor materiale.

Poporul nostru, greu încercat în aceste zile, a ieșit mai călit ca niciodată. Vom reface totul, absolut totul, prin giganticul efort al unei întregi națiuni. Încrederea nețărnută în forța și înțelepciunea partidului nostru reprezintă suprema cheazășie.

Tot mai multe utilaje pentru obiectivele economice care au avut de suportat ravagiile inundațiilor — acesta este cuvîntul de ordine la uzina «Grivița roșie» din Capitală, pretutindeni în țară.

● **Combinatul chimic-Făgăraș** va da peste plan o producție-marfă în valoare de 50 milioane lei, iar la producția-marfă vîndută și încasată — 48 milioane lei. Beneficii peste plan — 10 milioane lei. În contul de ajutorare se va depune și suma de 50 000 lei, din fondul de gratificații pe anul 1969. Să adăugăm efortul colectivelor care lucrează la refacerea aparatului tehnice de la Combinatul chimic-Tirnăveni.

● **Uzina «Tractorul»-Brașov.** Muncitorii, tehnicienii, inginerii și funcționarii întruniți în adunări spontane au hotărît să vireze în bugetul statului rezultatul muncii a două zile de repaus, reprezentînd 1 700 000 lei, și să depășească planul producției globale cu 10 000 000 lei.

● **Fabrica de articole de tablă-Codlea** va suplimenta producția globală cu 2 000 000 lei peste angajamentele luate în 1970 și va dona 15 000 lei din fondurile Comitetului U.T.C. și sindicatului.

● **Fabrica de scule-Rișnov** va da peste plan 2 milioane lei și 1,5 milioane lei la producția globală, iar rezultatul muncii depuse într-o zi de repaus pe lună va fi depus în contul CEC 2 000.

● **C.A.P.-Săcele** donează: 15 tone grîu, 50 tone cartofi, 200 hl lapte, 1 000 kg carne porc, 10 tone morcovi.

● **I.A.S.-Codlea** va da peste plan: 800 hl lapte, 45 tone carne, 800 tone grîu, 650 tone cartofi.

FRATERNITATE

E de ajuns să aduci vorba în fața unui dimbovițean despre tot ce s-a întâmplat în regiunile sinistrate și ai de partea ta un prieten, un OM. Județul nostru — ni se spune pretutindeni — a dat mult, și o să dea până la refacerea în întregime a pierderilor. Angajamentele luate de județ în întrecerea socialistă la producția globală pe anul în curs au fost majorate cu 10 000 000 lei, la livrarea mărfurilor pentru fondul pieței cu un 1 milion lei, la livrările pentru export cu 1 milion lei, la beneficii cu 3 milioane lei. Fabricarea unor produse de mare necesitate redresării potențialului economic al regiunilor calamitate a devenit o chestiune de primă urgență. Agregate de aspersiune, remorci, barăci metalice, țesături tip bumbac, fire de bumbac, cărbune, țitei, ciment, var, beton, prefabricate de beton armat, sînt denumiri încrustate în conștiința celor care le produc, asemenea unor ordine de front. Unitățile economice din județul Dimbovița vor lucra în schimburi prelungite și în zilele de sărbătoare. La Fieni — și nu numai aici — în ziua de 24 și 31 mai colectivele Fabricii de ciment și ale întreprinderii «Steaua electrică» au fost prezente la locul de muncă. Întreprinderea textilă «Bucegi» din Pucioasa a recondiționat 150 mii mp țesături recupe-

rate de sub apă la fabrica textilă «Tîrnava»-Medias. Întreprinderea de industrie locală «Valea Ialomitei» din același oraș și-a propus realizarea unei producții peste contractele încheiate la materiale de construcție, tuburi de beton, garduri prefabricate, dale beton. Cei 1 100 de salariați de la Uzina de piese de schimb și utilaj chimic din Găești și-au propus obținerea pînă la finele anului a unei producții sporite de peste două milioane lei și acordarea de prioritate urgențelor de echipament necesar unităților inundate — în special Combinatului chimic-Tîrnăveni. Uzina de utilaj petrolier — Tîrgoviște și-a concretizat sprijinul față de regiunile sinistrate pregătind, chiar și fără repartii, necesarul de produse finite solicitate de către beneficiarii din Tirgu Mureș, Satu Mare, Turda, Arad, Covasna. Pe ansamblul județului Dimbovița suplimentarea angajamentelor la producția globală și marfa în principalele unități economice se va prezenta astfel: Uzina de utilaj petrolier-Tîrgoviște, 4 milioane lei; Fabrica de ciment-Fieni, 700 000 lei; «Steaua electrică»-Fieni, 500 000 lei; Mina Șotînga, 250 000 lei. Toate aceste cifre sînt grăitoare prin ele însele.

Napoleon IANCU

PROFIL DE COMUNIST

Ziua de 19 mai nu este o zi obișnuită. Apele Mureșului au măturat 130 de case, au avariat alte o sută, șapte sute de copii au fost evacuați, zeci de familii au fost mutate prin alte comune, sute de hectare de pămînt poartă pe ele tonele de mîl sufocant. Am aflat de la alți oameni din sat că în acele zile și nopți de coșmar, Bujor Ilie, secretarul de partid din comuna Chețani, în fruntea unei brigăzi, a luptat din greu ca să salveze din avuția satului tot ce se putea salva. Și dacă în această comună șeptelul a rămas întreg, dacă nu s-a întins molima panicii, dacă au fost salvate zeci de vieți omenești, dacă organizarea a «mers ca ceasul», cum spune directorul școlii, Iacob Octavian, o bună parte din merit îl are acest om care n-a închis ochii patru zile și patru nopți, Bujor Ilie. După ce șoseaua națională a fost tăiată, cînd lumina electrică s-a stins iar telefoanele nu mai răspundeau la apel, pe jos, împreună cu cîțiva oameni, s-a dus în comuna vecină ca să anunțe centrul județean de situația în care se aflau și să dea alarma mai departe. S-a întors apoi în mijlocul oamenilor și, cu calmul obișnuit pentru o zi obișnuită de lucru, și-a luat răspunderea pentru organizarea bătăliei cu apele ce se auzeau venind din depărtare ca niște tancuri. Cînd ne spune cum s-au petrecut lucrurile, vocea îi este domoală, calmă, numai palmele butucănoase îi tremură într-un fel ciudat. Creionului ținut în mînă îi trebuie timp pînă să-și poată opri vîrfurile pe hîrtie, iar cînd se oprește, grafitul

lui parcă plînge. Nu prea știe să vorbească Bujor Ilie. În aceste zile de grea cumpănă n-a prea fost timp de cuvinte, iar acum, după ce puhoiul apelor a trecut, cuvintele răgușite au devenit și mai scumpe, faptele cerînd fapte și nu vorbe. Ca primă măsură a inițiat construcția a peste două sute de barăci (unele dintre ele doar cu îngăduință pot fi numite așa), ca oamenii să aibă unde să se ascundă de ploaia ce nu conține să cearnă. Au venit primele ajutoare în oameni și materiale, primele provizii, sosite în tone. Comuniștii de pretutindeni veneau în ajutorul oamenilor de-aici, iar în aceste zile de restriște comuniștii înseamnă întreaga țară.

Această lună mai, luna armîndului, a scos la iveală, în cîteva ore, organizatori desăvîrșiți, adevărați conducători, cu talente pe care nimeni nu le bănuia pînă atunci. Unul dintre aceștia e și Bujor Ilie. Ne arată zecile de mii de cărămizi care au venit de la județ pentru reconstrucția de locuințe, tonele de ciment, miile de țigle. Peste fața obosită, un zîmbet încearcă, fără să reușească, să-și facă loc într-un colț al gurii. «Să veniți la noi peste doi ani. O să fie cu mult mai frumos decît a fost, iar pămîntul o să rodească la fel ca înainte». Mîna lui tremurîndă se unduiește calmă peste sat și pămînturi. Mîna de om muncit, grea, aspră, cu un sistem de vorbire propriu...

Petre SĂLCUDEANU

Acum cîteva zile, elicopterele salvau din ghearele stihilor dezlătuite vieți omenești și bunuri materiale. Astăzi, păsările de oțel s-au întors la îndeletnicirile lor firești. Pe doi dintre aviatorii eroi, tovarășii Ion Tudose și Vasile Fleșca, i-am reintîlnit pe ogoarele cooperativei Lungulețu din județul Dimbovița.

A plecat încă un convoi, ducînd spre zonele greu încercate ale țării mesajul solidarității oamenilor muncii din județul Dimbovița.

APA TRECE, OAMENII

PLOIEȘTIUL, LA ORA MARILOR ACȚIUNI

Reevaluându-și în modul cel mai realist posibilitățile, întreprinderile economice din municipiul Ploiești, alături de cele din județul Prahova (unul din puținele județe care n-au suferit prea mult de pe urma calamităților), și-au suplimentat angajamentele în întrecerea socialistă luate la începutul anului în scopul de a da cât mai multe bunuri. Astfel, angajamentul de a se da peste plan o producție globală în valoare de 200 000 000 lei a fost suplimentat cu 70 861 000 lei, urmînd ca beneficiile peste plan să se urce pînă la sfîrșitul anului la 166 630 000 lei. Pentru ca aceste cifre să devină realitate, zeci de mii de muncitori din industria ploieșteană și din centrele din județ depun în activitatea lor eforturi înzecite. Un exemplu: într-o singură duminică, 42 unități economice (cuprinzînd 13 465 de salariați) au realizat prin munca voluntară a salariaților o producție suplimentară în valoare de peste 5 000 000, economisind în același timp salarii însumînd 500 000 lei. Rezultatele au început să se concretizeze. De pildă, bilanțul pe primele cinci luni ale anului însumează la Combinatul petrochimic Ploiești — potrivit datelor comunicate de Direcția județeană de statistică — o producție suplimentară de 14 000 000 lei. La cunoscuta uzină de utilaj petrolier «1 Mai», unde planul pe primele cinci luni a fost de asemenea depășit, colectivul — așa cum ne relatează tov. Gr. Dobre, secretarul comitetului de partid al uzinei — s-a angajat să majoreze din nou cu 3 000 000 valoarea producției marfă și cu un milion beneficiile peste plan. Într-una din secțiile uzinei, respectiv la «sape-foraj», s-a decis să se dea peste plan cinci sute de sape de diferite tipuri. La ora cînd fac aceste însemnări, patru sute au și fost predate. Într-altă secție, acolo unde se construiesc remorci basculante destinate exportului, se vor livra o sută de remorci în plus.

Nu numai atît. Activitatea în producție la «1 Mai» se împletește în aceste zile și cu

alte inițiative menite să sprijine cît mai direct regiunile sinistrate. S-a hotărît, de pildă, ca suma de 100 000 lei primită anul trecut de către uzină drept premiu de uzină fruntașă pe ramură din partea U.G.S.R. să fie pusă la dispoziția regiunilor sinistrate. Muncitorii s-au mai angajat să repare gratuit 150 de electromotoare defectate în timpul inundațiilor.

La altă mare întreprindere ploieșteană, fabrica de stofe «Dorobanțul», două cifre pot exemplifica contribuția colectivului de aici la recuperarea pagubelor pe care le-a suferit economia națională de pe urma calamităților: suplimentarea cu 6 500 000 lei a angajamentului inițial (de 3 000 000) în ceea ce privește producția globală; fabricarea a 20 000 mp stofă peste plan în loc de 10 000, cum se hotărîse la început de an.

Industria ploieșteană și cea din jud. Prahova va mai da peste angajament: 35 000 perechi de ciorapi, 50 000 de articole de sticlărie, sute de garnituri de mobilă, mii de pături. Se pune umărul serios la fabricarea de material de construcție: este vorba de milioane de cărămizi livrate în plus, de sute de mii de metri pătrați de geam, de țiglă, de carton asfaltat — totul pentru refacerea caselor din regiunile greu lovite.

Sprijin direct sinistraților? Enorm și din toată inima. Numai pînă la sfîrșitul lunii mai — după cum ne informează tov. Gh. Popescu, membru în Comandamentul județean pentru coordonarea acțiunilor de ajutorare a județelor sinistrate — au fost expediate spre Tg. Mureș, Alba Iulia și Sălaj peste 700 000 de obiecte de îmbrăcăminte, încălțăminte și de uz casnic. Așijderea, 152 000 kg griu, 127 000 kg porumb și 18 000 kg fasole oferite de C.A.P.-uri, cooperatori și țărani individuali.

Și acțiunea continuă. Cu inima și cu brațele, ca în toată țara.

F. URSEANU

Cele 80 de familii din satul Chețani rămase fără adăpost au început să-și construiască locuințe noi mulțumită ajutorului bănesc și materialelor de construcție primite din partea statului. ▶

▶ În timp ce patru brigăzi ale cooperativei agricole de producție din Ostroveni se află la prășitul culturilor de sfeclă și la stropitul viilor, alte trei brigăzi, formate din patru sute cincizeci de cooperatori, bărbați și femei, tineri și bătrîni, se opun năvalei apelor ridicînd digul speranțelor.

ĂMÎN!

INSULA FĂRĂ SOMN

Insula mare a Brăilei... Un pământ de o extraordinară fertilitate, smuls apelor și apărat de un dig de 156 km.

De câteva săptămîni o armată de oameni apără aici o avere imensă, o uriașă vatră de pîine. De câteva săptămîni apele fluviului, ajunse la cote nemaivăzute, amenință acest pământ dintre brațele Dunării.

De câteva săptămîni insula n-are somn... Pe digul care a ajuns acum pe unele porțiuni la înălțimea de 7 metri, oamenii stau față-n față cu apele care încă amenință. Insula trebuie apărată cu orice preț.

O mobilizare de oameni și de utilaje cum rar se poate vedea undeva. Zeci și zeci de tractoare și screpere, de basculante și remorci, vase-dormitor și pontoane. Și 12 000 de oameni, dintre care 4 000 sînt militari și 2 000 membri ai gărzilor patriotice.

Nimeni nu știe exact numărul sacilor grei umpluți cu pământ și așezați la baza digului, a parilor bătuți strașnic în marginea apei și fascinelor legate la mal. În orice caz, se numără cu zecile de mii.

Jos, în incintă, în spatele digului și a acestui baraj de oameni, altă luptă.

E suficient să întorci o clipă spatele apelor și să privești în incintă ca să înțelegi de ce toate acestea, de ce această luptă teribilă pentru a apăra insula. Recoltele se anunță fantastice.

În cele 40 de ferme, în cele 4 cooperative agricole de producție se muncește din zori și pînă seara tîrziu.

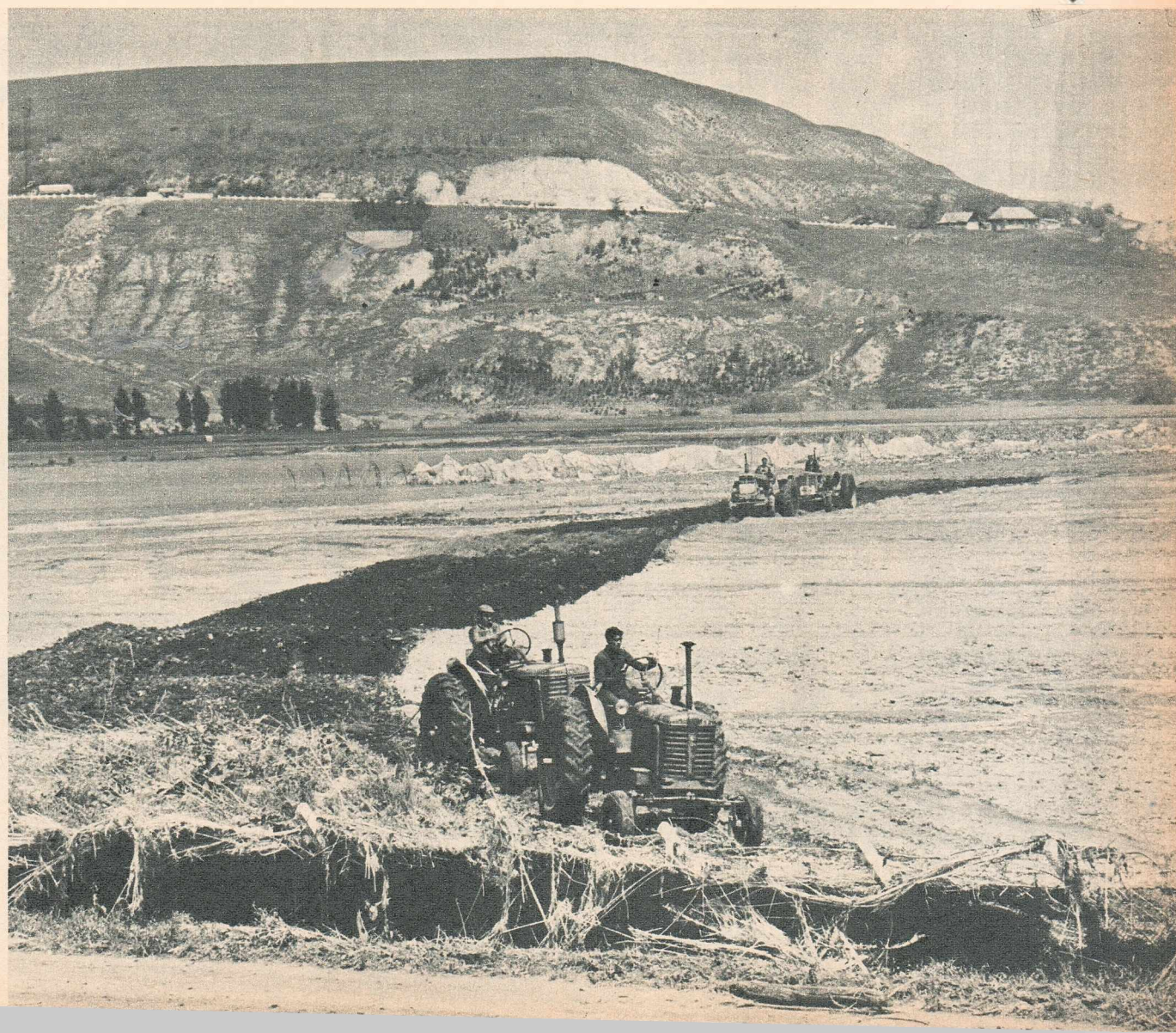
Insula pregătește recolte bogate și se apără eroic. Și rezistă, fiindcă rezistă oamenii.

Fotografiile din paginile 2-9 au fost realizate de: Elena GHERA, A. ROSENTHAL, Ion PĂSAT, Traian PROSAN, S. STEINER, V. MOLDOVAN, George SAFTA și Florea ROȘOGA.

Un dig lung de kilometri, consolidat și supravegheat de 12 000 de oameni, apără în prezent Insula Brăilei, acest vast grînar al României.

De pe aceste locuri se așteptau recolte bogate. Apele au înecat seminăturile și au distrus solarile. Cooperatorii de la C.A.P.-Luduș, județul Mureș, au reînceput munca cîmpului pentru a refăce tot ce s-a irosit în urgia inundațiilor.

APA TRECE, OAMENII RĂMÎN!

DELTA ÎNSĂȘI BLESTEMĂ APA

Nici vorbă să fie înfricoșați de apă oamenii «care s-au născut în bărci!» — cum zicea ing. Radu Dediu de la Comandamentul împotriva inundațiilor din Tulcea. O dată la câțiva ani Delta se suie hoștește pe grinduri și dă pe dinafară prin case, grădini, înecă lăstarii de viță. Vicleșugurile ei sînt cunoscute de generații. Adulmecă apropierea primejdiei și animalele, care sînt lăsate în voie să pască și să se scalde printre sălcii. Primejdia vine și trece, de obicei. De rîndul ăsta oamenii credeau că-i la fel. Și cînd a început evacuarea Deltei, nimeni n-a vrut să-și lase în părăsire gospodăria. Cei care se hotărâu cu chiu cu vai să plece, se întorceau, ocolit, pe uscat înapoi acasă. «Era ca și cum am fi cărat apa cu sita» — ne mărturisește inginerul Dediu. Pînă cînd s-au conșvins toți că, într-adevăr, «nu mai văzuseră de-astea...». La sfîrșitul lui mai, erau în întregime sufocate 14 localități din Deltă, iar alte 18 își trăgeau cu greu sufletul. Pășunile de pe 25 000 de hectare au fost îngropate de vii; stuful de pe 63 000 hectare și o zonă piscicolă de 5 400 hectare sînt, de asemenea, întinderi de apă cu ape involburate deasupra.

Trecem cu «Diana» — o șalupă rapidă — pe lîngă comuna Partizani. Mai bine-zis, pe lîngă fosta comună... Acoperișurile mai răsar pe ici-colo din apă, ca niște frunți aplecate și învinse. Pe un acoperiș, barza, care și-a clădit cuib acolo, nu se îndură să-și ia zborul sau poate nu-i vine să creadă că dintr-o clipă în alta va rămîne fără adăpost.

Pe malul Partizanilor sînt înșiruite vase-dormitor, pe care s-au întins rufe la uscat. «Și o să rămîneți pe locurile astea, mai de-

parte?» — întrebăm cu rețineră sfioasă pe mama celor două fetițe care stau cu priviri depărtate pe prispa plutitoare. «Da' cum?! Aici ne-am născut și-am crescut».

La Vultur, casele, magazinul mixt, școala se cufundau vîzînd cu ochii. Din cimitirul comunei, doar citeva cruci au mai rămas la suprafață. «La trei noaptea a început să strige Lungu Victor că să ne suim agoniseala în pod. Tata-i bătrîn, dar nici el n-a apucat așa prăpăd în Deltă. Acuma am coborît și din pod ce-am avut, că nu mai rezistă. Ne-am dus toți de-aici...». Iordan Teodorof dirija un pod plutitor, pe care-l remorcose o șalupă de la mila 26. De acolo, vulturenii aduceau... pămînt — «Să salvăm barem viile».

Brațul Sulina e ca o șosea aglomerată. «Oltina» cară piine și saci cu alimente la pepiniera piscicolă Stipoc, unde militari și civili dau bătălia înălțării unui dig pentru protejarea celor 2 000 hectare «însămînțate» cu pește. Vasul «Paloma» face o cursă cu refugiați și vite din satul Gorgova. Ne încrucișăm cu o întregă procesiune de ambarcații încărcate cu dulapuri, boccele, cratițe, sobe, scînduri. Din această învălmășeală de obiecte răsare, nefiresc, pe puntea unui vas o oală smălțuită în care cineva a pus un buchet de trandafiri. În această primăvară locuitorii dintre ape blestemă cu năduf Delta. O blestemă, dar o iubesc și o apără. Centimetru cu centimetru. La mila 23, la Sulina, Carasuhatu, Pardina, se cară și se bate ziua și noaptea pămînt, care să facă zid în fața apelor.

Viorica CIORBAGIU

LA ORDINEA ZILEI: REFACEREA ȘI REÎNSĂMÎNȚAREA OGOARELOR DISTRUSE

Tăvălugul apelor a trecut peste 896 800 de hectare din cele mai fertile suprafețe de teren. Pămînturi mănoase, cultivate cu cereale și plante tehnice, legume și cartofi, plante furajere, au căzut pradă valului distrugător. Importante suprafețe agricole au fost distruse de alunecările de teren, iar de pe alte întinse porțiuni de pămînt arabil stratul superior, fertil, a fost dislocat, tîrît și macerat de volbura apelor.

La ora actuală, în toate județele calamitate se lucrează intens la evacuarea rapidă a apelor, la pregătirea terenului și efectuarea însămînțărilor.

Județele calamitate au beneficiat de asemenea de ajutorul substanțial al statului nostru — a arătat tov. ing. Ion Toma, secretar general în Ministerul Agriculturii și Silviculturii. Pînă în prezent au fost asigurate pe plan central, din rezervele de stat, următoarele cantități de semințe: 2 500 tone porumb, din care 1 000 tone hibrizi timpurii, 126 tone sfeclă de zahăr, 73 tone floarea-soarelui, 30 tone fasole, 30 tone soia, 197 tone în pentru fibră, 52 tone cînepe.

La Alba Iulia — ne informează telefonic unul din corespondenții noștri — năvala furibundă a Mureșului a cuprins 22 500 ha teren agricol. Pentru scurgerea apei au fost săpate pînă în prezent mii de metri de șanțuri (2 500 numai în raza I.A.S.-Alba Iulia). La Sîntimbru, Oarda de Jos, Băhari, Unirea, Mirăslău și Vințul de Jos, aici unde apele s-au retras sau au fost înlăturate cu aspersoarele, au început lucrările de pregătire a solului pentru reînsămînțări.

Și, în continuare, aceste citeva informații de ultimă oră, sosite pe calea undelor și înregistrate de benzile teleimprimatoarelor:

În județul Constanța, la Osmancea, Poarta Albă, Satu Nou, Băneasa, Negureni și în alte localități s-au săpat șanțuri și s-au evacuat apele de pe mai mult de 600 ha cu semănături. În zona Carasu, aspersoarele pentru irigat sînt acum folosite la îndepărtarea apei de pe ogoare. La Palazu Mare, Agiea,

Cumpăna, unde vîntul și grindina au degradat peste 140 ha de grădini, se lucrează la replantarea răsădurilor de legume, în timp ce la Dobromir, Lespezi, Adamclisi, Băneasa Oltina și în alte localități, unde au fost calamitate peste 2 000 ha cu grîu, porumb, floarea-soarelui și plante de nutreț, s-a trecut la executarea arăturilor și reînsămînțarea terenurilor. Lucrătorii de pe ogoarele județului s-au angajat să muncească în anul acesta exemplar, pentru a depăși producțiile planificate și a livra la fondul central al statului cantități suplimentare de produse agricole. Concretizat în cifre, noul angajament al unităților agricole din județul Constanța arată că vor fi livrate statului, peste prevederile angajamentului inițial, 3 424 tone de grîu, 7 410 tone de porumb, 2 310 tone de floarea-soarelui și 216 tone de fasole. La aceasta se adaugă valorificarea în plus, la fondul pieței, a 3 184 tone de legume, 675 tone de fructe și struguri, 9 000 hl de lapte de vacă și de oaie, 141 tone de carne, un milion de ouă și alte produse.

O bătălie aprigă pentru refacerea terenurilor degradate se desfășoară și în județul Brașov. În ajutorul unităților agricole din zona Făgăraș au venit zeci de mecanizatori din județele Dolj și Teleorman. Organizații în formații de lucru a cite 8 tractoare cu întreg utilajul necesar, mecanizatorii din aceste județe lucrează cot la cot cu mecanizatorii și cooperatorii făgărășeni pentru terminarea cît mai rapidă a însămînțărilor și reînsămînțărilor. Pe lîngă tractoarele secției locale de mecanizare, la Mîndra au sosit 24 tractoare de la Poiana Mare, la Voila 16 tractoare de la Birca, la Sinca Veche 24 tractoare de la Segarcea, la Hîrseni 16 tractoare de la Drăgănești.

Ogorul înfrățit al țării, urgisit de revărsarea năprasnică a apelor, își reface treptat fertilitatea.

L. TIMBUS

Cu o asemenea revărsare năprasnică a apelor nu s-au întîlnit pînă astăzi nici chiar încercații oameni ai Deltei.

La Turnu Măgurele, cota maximă a viiturii pe Dunăre va atinge în jurul datei de 6 iunie aproximativ 735 cm. În calea apelor, 16 000 de oameni, ostași, chimiști ai marelui combinat, țărani cooperatori și mecanizatori, membri ai gărzilor patriotice — uniți într-un amplu efort patriotic — au ridicat un dig pe o lungime de 5 km.

S-ar părea că o turmă de hipopotami trec înot un riu african. Creșterea apelor în Delta a surprins numeroase animale sălbatice și domestice — ca acești porci din fotografie, care se salvează înotînd.

PRIMĂVARĂ TÎRZIE ÎN JUDEȚUL SUCEAVA

La Suceava, pămîntul e negru. Brazda a fost întoarsă și din milul rămas după inundații s-a înălțat aburul pămîntului cald, dătător de viață. Aici, în nordul țării, munca de zi cu zi se pare a avea în această primăvară ceva de Sisif sau, mai aproape de noi, de Meșter Manole: dimineața se muncește și după-amiază cade aproape cu regularitate o ploaie. Capriciile naturii nu i-au împiedicat însă, și nici nu-i vor încurca pînă la capăt, pe cooperatorii din Moara, Plopeni sau Dumbrăveni, județul Suceava, să-și reinsămînzeze ogoarele sau să efectueze prașilele la culturile de sfeclă de zahăr, cartofi etc.

Ploile repezi nu au fost mai blinde nici pentru forestieri. Aș zice că adevărata bătălie s-a dat în pădure, dat fiind faptul că mare

parte din atacul apelor s-a concentrat împotriva industriei forestiere.

Ca să oferim o imagine a dezastrului provocat aici, vom menționa o cifră: un milion de metri cubi material lemnos a fost doborît de vînt numai în parchetele din Vatra Dornei și Iacobenii. Instalațiile și drumurile forestiere au fost refăcute însă într-un timp record, neatîns încă niciodată în condiții normale. Munca organizată cu chibzuință a creat posibilitatea să fie dați peste plan, la sfîrșitul lunii, 27 000 mc bușteni de rășinoase și foioase, 11 000 mc cherestea. La începutul acestei săptămîni, Combinatul de exploatarea și industrializarea lemnului din Suceava a înscris o producție suplimentară ce depășește 23 000 000 lei.

Apele au lăsat urme adînci în puterea lor îngrozitoare. Nu au avut însă tăria să înfrîngă hărnicia și dibăcia oamenilor. Nici a celor de pe ogoare și nici a celor din păduri. Pe mineri, adîncul i-a acoperit, de data aceasta, de absurdul dezlănțuit al norilor. Și ei au înțeles că trebuie să întindă o mînă celor loviți. Numai la exploatarea minieră Leșul Ursului s-a obținut, într-o singură zi, o producție suplimentară de circa 500 000 lei. Sîntem la Gura Humorului. Ing. Ghenadie Frunză, șeful serviciului planificare, ne precizează faptul că pe primele cinci luni combinatul minier a realizat o producție globală peste plan în valoare de circa 6 milioane lei.

Sub acoperișuri, departe de umezeală,

colectivele de muncitori de la fabrica de tricotaje «Zimbrul»-Suceava au înțeles ce trebuie să facă. Participarea lor la durerea regiunilor sinistrate se traduce în cele 20 de tone de tricot tehnic ce vor fi date peste plan.

«Au fost livrate în avans — ne spune Mihai Iordache, inginerul șef al fabricii — întreprinderilor de încălțăminte din cauciuc întreaga cotă de tricot căptușeală pentru trimestrul doi și vom livra în luna aceasta și cota primelor luni din trimestrul trei». Fapte pline de elan, de dăruire, pe măsura acestei fabrici abia intrate în funcțiune, pe măsura forței colectivului a cărui medie de vîrstă nu atinge nici 22 de ani. Cei de aici, abia veniți din sate, sau cei de la munte, forestieri la a nu știu cîta generație, sînt la posturi. Încă o dată trebuie amintit că țara aceasta are oameni pe care se poate rezema.

Petre ANGHEL

Tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** examinează situația Indiguirilor de pe Dunăre.

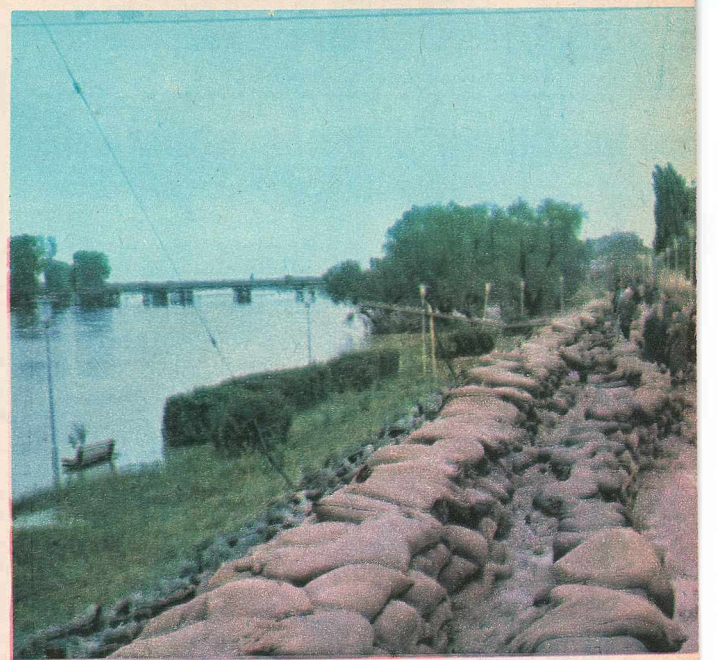
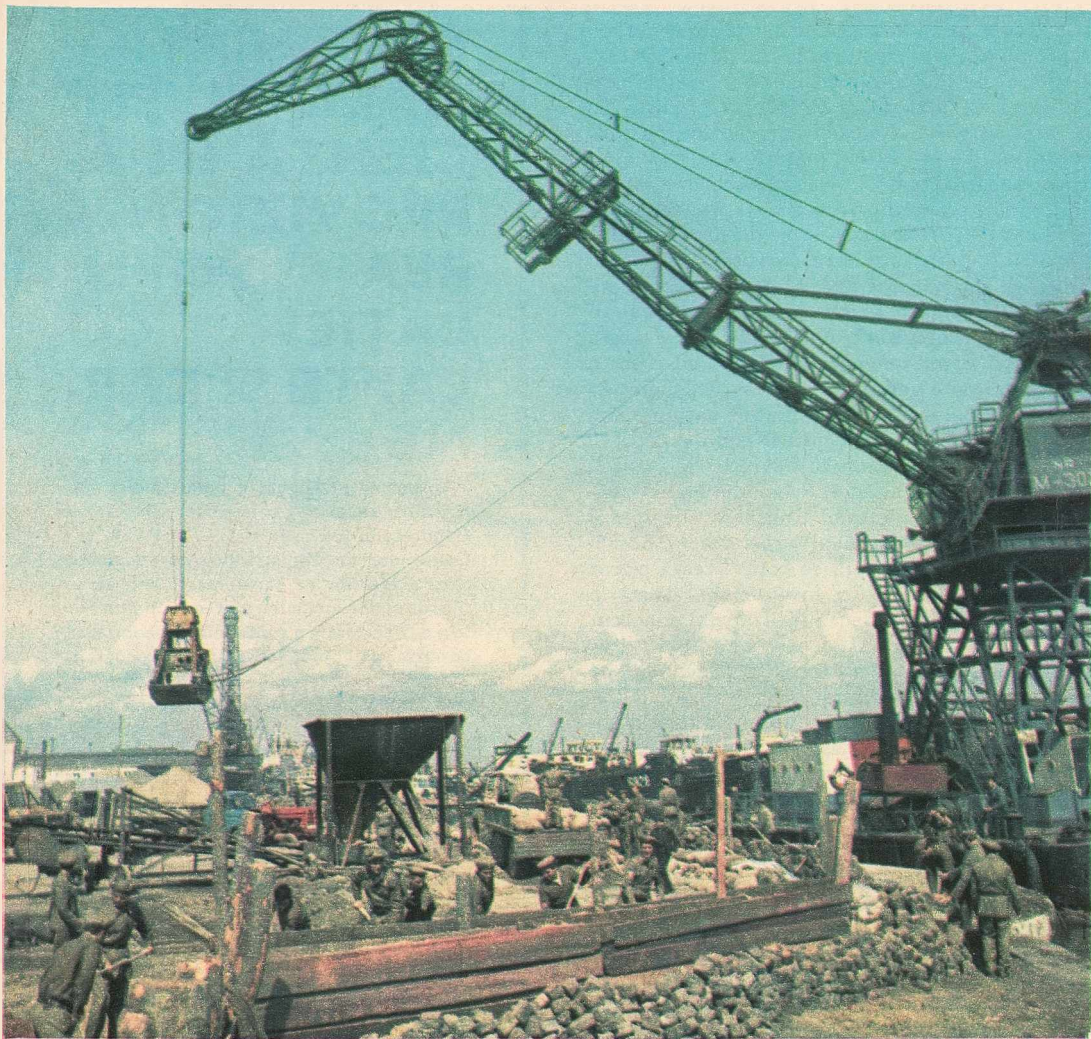
PE AICI NU SE TRECE!

Aceeași concentrare de forțe la Turnu Măgurele. În oraș au rămas doar copiii, femeile și bătrînii. De-a lungul Dunării, mii de cetățeni lucrează febril la înălțarea și consolidarea digului pregătit pentru eventuala înclăștare cu apele Dunării.

Prezența secretarului general al partidului nostru în zonele calamitate și în prima linie a vastului front al reconstrucției, indicațiile și recomandările concrete, ajutorul nemijlocit al tovarășului **NICOLAE CEAUȘESCU** au dinamizat pretutindeni activitatea patriotică a clasei noastre muncitoare, a țărănimii cooperatiste, a armatei și gărzilor patriotice, a întregului nostru popor, chemat în aceste zile dramatice să participe cu puteri înzecite la refacerea potențialului economic distrus, pentru îndeplinirea planului pe acest an, temelie traică a viitorului cincinal.

Vizitele operative de lucru întreprinse de tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, însoțit de conducători de partid și de stat, în mai multe județe ale țării au prilejuit vibrante manifestări ale unității de monolit a națiunii noastre socialiste în jurul partidului comunist, al Comitetului său Central, au demonstrat plener forța și înțelepciunea colectivă a orînduirii noastre socialiste.

În uriașa confruntare cu apele dezlănțuite, omul a ieșit biruitor. Zile și nopți dramatice, pagini de eroism și virtute cetățenească.

La Galați, lupta de pe frontul apelor continuă cu înverșunare. Lucrând cu bărbăție și perseverență, într-o totală dăruire, comuniștii, armata, gărzile patriotice, toți cetățenii au făcut tot ce este omenește posibil pentru a depăși victoriosi ceasul de cumpănă în bătălia hotărâtoare cu fluviul revărsat.

Adunare populară la Slobozia: cheazășia sigură a depășirii acestor ceasuri grele este legătura indisolubilă dintre partid și popor.

LA DÉCOUVERTE DE LA ROUMANIE

POUR la Roumanie et pourquoi pas l'Italie, l'Espagne ou la Grèce ensablées comme but de vos prochaines vacances? Parce que vous les connaissez sans doute et que, faute d'informations précises, vous sicut ignorez la puissance d'attraction de la Roumanie pour un Français.

vous, par exemple, que les Roumains comptent ces proches parents par la civilisation et par la langue.

Sachez que le delta du Danube, paradis des chasseurs et des pêcheurs est le paysage amphibie le plus étrange, le plus envoûtant qui soit en Europe; relisez avant d'y aller Le Livre de la Jungle de Kipling pour en avoir un avant-goût.

En visitant le Musée de l'Histoire et le Musée du Village à Bucarest, vous aurez le sentiment de revivre tout le passé roumain qui se fonde, tout comme le nôtre, sur une héroïque

Asociația Franța-România și buletinul editat de aceasta aduc o contribuție importantă la o mai bună cunoaștere a realităților României contemporane.

ROMÂNIA VĂZUTĂ DE LA PARIS

de Cristian POPIȘTEANU

Acești ultimi ani ne-au învățat că niciodată țara noastră nu a reunit atâtea prietenii peste hotare, atîta stimă respect și prestigiu în lume ca acum. Factorii care conlucrează în a oferi străinătății imaginea pe care să și-o apropie cu simpatie și conside-

rație se bizuie pe munca poporului nostru, pe politica promovată de conducerea partidului și statului nostru, pe spiritul principial, clarvăzător, realist în care se orientează România socialistă pe arena internațională. Coloana aprecierilor pe care le mindrie și în egală măsură cu modestie le recepționează poporul nostru a devenit astăzi filă din cronică realităților românești. Am reamintat în aceste rânduri câteva gânduri despre România, surprinse într-o țară în care, oricîte diferențieri de structură am remarca față de patria noastră, nu se poate să nu remarci totodată afinități și comunități de tradiții, de cultură, de vocații, nu se poate să nu remarci atîtea tangențe ale spiritului latin ca și ale dorinței de a vedea rostindu-se în siguranță și pașnică cooperare relațiile dintre națiuni. Am numit Franța, iar pe interlocutorii mei de azi:

René Cassin. Unul dintre primii juriști ai Franței, ai Europei, ai lumii, laureat al Premiului Nobel pentru pace, fostul președinte al Consiliului de stat al celei de-a IV-a republici, mi-a vorbit despre România cu un entuziasm juvenil, ce contrastează plăcut cu octogenara-i vîrstă. «Am fost o singură dată în România (acum patru decenii) dar am cunoscut mulți români (profesori, studenți — mi-i citează pe Nicolae Titulescu și Traian Ionașcu, precum și pe Tudor Popescu) și am admirat în multe rînduri atîdinea de demnă și nobilă cooperare a țării dumneavoastră. Nu vreau să vă ascund că, fiind la București, femeile din această țară m-au fermecat. Dar efigia țării dumneavoastră aș recunoaște-o mai degrabă în fizionomia politicii internaționale românești așa cum se conturează în epoca noastră de triste dispute și minunate avînturi ale cunoașterii umane. Într-un cuvînt, politica României are personalitate. Și ceea ce este cel mai important — o personalitate constructivă. Chiar aici (eram la Conferința internațională a Națiunilor Unite pentru drepturile omului), spiritul lucrativ al politicii românești este edificator. Să ne dorim să conlucreăm totdeauna spre binele națiunilor lumii și al omului».

General Beaufre. Una dintre autoritățile militare cele mai prestigioase ale Franței, îndeosebi în domeniul strategiei contemporane. În ultimii ani a fost prezent la numeroase colocvii și întruniri consacrate securității europene, inclusiv la cel organizat de A.D.I.R.I. la București, vara trecută. Mărturisesc că subiectul convorbirilor avute cu generalul Beaufre la Londra, la Paris sau în Capitala noastră a fost de ordin istoric, și anume memoriile sale asupra ultimului război mondial. Generalul îmi spunea: «Încerc ca amintirile mele să ajungă la tinerii de astăzi, să le arate cauzele multiple ale dezastrului din 1940 și ale victoriei din 1945. Pentru că în condițiile arsenalului militar actual, generația nouă trebuie să acționeze preventiv, să asigure securitatea și pacea. Din acest punct de vedere urmăresc cu interes politica României. Găsesc la conducătorii dumneavoastră curaj, clarviziune și echilibru. Și toate acestea dau o politică de perspectivă în care cooperarea europeană este un element vital. Independență fără interdependență nu se poate exercita de către nici un stat în vremea de azi. Nici cooperare fără respectarea suveranității depline nu este de conceput. Să ne gîndim, să ne sfătuiim, să ne respectăm și să acționăm nu prin respectul forțelor, ci al intereselor legitime de egalitate și echitate. Și să aplaudăm propunerile și acțiunile pozitive care — cum sînt cele ale României — țin seama de interesele fiecăruia și ale tuturor».

Geneviève Tabouis. Place Malesherbes. Aici, la etajul V al imobilului cu numărul 24, m-a întîmpinat în mai multe rînduri decana recunoscută — nu numai prin vîrstă — a comentariului diplomatic francez. Doamna Tabouis își entuziasmează amicitia pentru țara și poporul nostru cu fiecare prilej. Am consemnat din convorbirea cu neobosita titulară a comentariului la Paris-Jour sau la Radio Luxembourg multe gînduri ținînd de istoricul relațiilor româno-franceze. Și unele despre audiența internațională a României socialiste. «Sîntem în fața unui caz de o puternică vitalitate. Prestigiul unui stat stă astăzi în modul în care se plasează pe orbita cooperării. Este activă această orbită — atunci și steaua sa va străluci mai vizibil în constelația națiunilor. Dezvoltarea atîd de pregnantă a României umple de uimire. Dar nu mai puțin stilul în care această țară — amică și, dacă vrei, chiar rudă a Franței — se angrenează în efortul pentru destindere-cooperare-securitate. Bravo conducătorilor acestui popor care știu să imprime atîd de clar geniul politicii românești: fideli alianțelor, credincioși prietenilor, întotdeauna gata să mai strîngă o mînă a cooperării».

CALE RAȚIONALĂ ȘI EFICIENTĂ ÎN APROVIZIONAREA POPULAȚIEI CU LAPTE ȘI CARNE

Urmărind să asigure o bază trainică sporirii producției de carne și lapte, Hotărîrea Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. și a Consiliului de Miniștri privind îmbunătățirea prețurilor de cumpărare a animalelor și produselor animaliere, precum și alte măsuri de dezvoltare a zootehniei, preconizează, pe baza unui judicios și amplu program, crearea unei baze solide pentru dezvoltarea constantă a șeptelului, cointeresarea și stimularea producătorilor și, în consecință, îmbunătățirea aprovizionării populației cu carne, preparate de carne și produse lactate.

Noile măsuri au devenit necesare în virtutea unui adevăr recunoscut: consumul de carne și produse lactate a cunoscut o sensibilă creștere pretutindeni și pe întreaga ierarhie socială. Producătorii trebuie să țină pasul cu o cerere sporită, mereu în creștere, ceea ce presupune investiții, cheltuiuri de forțe, amenajări și eforturi. Apetitul românului a sporit, cum era firesc, în strictă concordanță cu venitul său real. Se mîncă mai mult și mai bine. Astăzi, la noi, există o preferință certă pentru bucatele găsite cu carne (75,9 mii tone vîndute populației în 1950 și 193,2 mii în 1968). O serioasă creștere înregistrează deopotrivă și consumul preparatelor de carne, slăninii, laptelui (354 mii hl în 1950 și 2 640,6 mii hl în 1968).

Nu e de mirare deci că în complexa acțiune de dezvoltare și modernizare a agriculturii zootehnia trebuie să ocupe în mod firesc un loc deosebit de important. Eforturile statului nostru — care a investit numai în ultimii ani aproape 13 miliarde lei pentru lărgirea și consolidarea bazei tehnico-materiale necesare dezvoltării zootehniei — au determinat sporuri importante și în acest sector al economiei agricole. Rîndurile care urmează vă oferă un exemplu edificator: numărul animalelor existente la începutul acestui an a fost mai mare față de recensămîntul din 1962 cu 327 000 bovine, cu 1 306 000 porcine, 1 551 000 ovine. Creșterea efectivelor și sporirea producțiilor medii au creat posibilitatea ca livrările la produsele zootehnice la fondul central să crească în 1969 față de 1962 — asigurînd într-o măsură sporită cerințele populației în produse agro-alimentare cu 48 la sută la carne, 62 la sută la lapte de vacă, 155 la sută la ouă.

Noua hotărîre, care subliniază în mod expres aceeași grijă a conducerii de partid și de stat pentru dezvoltarea șeptelului, pentru îndestularea piețelor cu produse suficiente și de calitate, reprezintă tocmai de aceea un puternic suport material pentru avîntul zootehniei, pentru o mai bună aprovizionare cu produse animaliere, pentru recuperarea rapidă a marilor pierderi cauzate acestui important sector al economiei naționale prin năprasnica revărsare a apelor.

Înfăptuirea amplului program de dezvoltare a sectorului zootehnic — sprijinit deopotrivă de producători și consumatori — va beneficia substanțial de ajutorul statului, care va furniza în acest scop însemnate fonduri bănești. Se vor aloca de asemenea fonduri obținute prin majorarea prețurilor cu amănuntul la unele produse de origine animală. În acest sens, hotărîrea precizează însă că o serie de sortimente de larg consum (carne de o anumită calitate, unt, slănină etc.) își vor menține actualele prețuri, ceea ce exprimă grija pentru a nu afecta bugetul familiilor cu venituri mai mici. Prin cointeresarea materială sporită a producătorilor, prin largă stimulare a acestora de către toți cetățenii țării, vom avea mai multă carne, mai mult lapte în magazine.

Într-una din sălile Bibliotecii franceze, recent deschise la București.

NOPTILE ALBE

Mexicul a redevenit, la numai doi ani după Jocurile Olimpice, marea scenă a sportului mondial, găzduind o pasionantă finală, cea a Cupei «Jules Rimet», ediția a IX-a, disputată, de această dată, de 16 formații, cu mai mult sau mai puțin prestigiu în fotbal, dar calificate totuși.

Din nou vorbim despre platourile mexicane, din nou uzăm de vocabularul cosmic cu accent pe transmisiile la mari distanțe, din nou ne reunim, familii și prieteni, în jurul televizoarelor la orele obișnuite de somn, din nou avem un subiect comun de discuții cu cunoștii sau necunoștii. De data asta parcă e totuși alt fel decât a fost ultima oară la Londra, în 1966. Atunci aveam acolo arbitri, ziaristi, turiști (nu prea mulți, nu-i vorba, dar aveam), observatori, scriitori ș.a., dar n-aveam fotbaliști. Acum, cu toată spaima pe care calificarea a produs-o pe bună dreptate unora, soccerul românesc stă alături de cel britanic (vai, cât de alături stă, într-adevăr!), de cel brazilian, de renăscutul fotbal italian, de sobrul și veșnic capabilul de surprize joc practicat de vest-germani, ca și de norocoasele formații ale San Salvadorului și Israelului. De aceea, nopțile noastre, ale tuturor, sînt de citeva zile înjumătățite la capitolul odihnă și înmulțite la cel al viselor. Dar iată că după uvertura lipsită de o partitură originală (cu excepția festivității de deschidere pe care gazdele au știut s-o construiască cu fast și puternice accente locale fermecînd sute de milioane de oameni și mai cu seamă pe cei care au putut-o urmări în culori), uvertură care a onorat capitala platoului mexican dar nu a adus jucătorilor țării-gazde cele două puncte dorite, a venit și rîndul echipei noastre să intre în jocul pentru care și-a cucerit, atît de greu, participarea.

Întîlnirea cu Anglia, punct de răscruce încă din debut pentru sportivii români, a confirmat, cu o fidelitate demnă de cea mai pură logodnică, previziunile. Compatrioții noștri n-au fost intimidăți de adversar, deținător al titlului de campioni ai lumii la fotbal, și au jucat decontractat, la mijlocul terenului, așa cum le indicase antrenorul lor, au ținut mult timp mingea și i-au incomodat vizibil pe englezi. Au fost chiar situații de gol favorabile alor noștri, mai cu seamă în primele minute, atunci cînd capul lui Dembrowschi nu a ajuns la timp la întîlnirea sa cu mingea centrată de Lucescu. Jucătorii insulari nu și-au dezmințit defectele: au intrat greu în ritmul partidei, poate și pentru că el era foarte lent, s-au mișcat întocmai unui colos cu segmente prea lungi pentru a fi și vioaie, au privit jocul cu o oarecare distanțare, ca și cum nu ar fi fost direct interesați, și, evitînd unul din faulturile obișnuite ale apărătorilor noștri, în frunte cu Dumitru, au fructificat singura lor ocazie, prin Hurst.

Avem motive să fim mîhniți?

Nu, pentru că știam că Anglia ne este superioară în fotbal. Nu, pentru că rezultatul este onorabil, în sensul că n-a avut proporții, nu, fiindcă jucătorii s-au străduit să țină pasul și să nu uite lecția predată.

Avem însă și motive să fim triști fiindcă nu s-a jucat pentru victorie, fiindcă ne-am comportat cu o vădită resemnare, gîndind, probabil, că dacă o scoatem la capăt cu un scor minim ne-am făcut datoria. Nemulțumirea noastră există pentru că am văzut, marți noaptea, că englezii puteau fi înfrinși. Dar trebuia ca cineva s-o vadă și acolo, pe marginea terenului sau în teren, și să le-o strige în gura mare băieților cerindu-le să încerce, cu orice preț, cucerirea ei, așa cum a făcut-o și Cristian Topescu în cabina sa de transmisie, izolată undeva în tribune. Nici după înscrierea golului de către englezi echipa noastră n-a acceptat ideea de a risca totul pentru egalare, uitînd că, în ciuda tuturor eforturilor, în clasamentul de a doua zi rubrica sa de puncte va arăta un zero trist, în schimb cea a adversarilor lor va fi înregistrat jumătate din necesarul calificării în sferturile de finală.

Desigur, reflecțiile noastre au veșnicul dezavantaj al cronicilor scrise după spectacol, dar în cazul acesta știm că mai urmează încă două acte: meciurile cu Cehoslovacia și Brazilia, astfel încît ele merită a fi făcute, și cit ne-am bucura dacă le-ar face și cei în drept, aflați acum la Guadalajara, pentru că înfrîngerile, oricît de onorabile ar fi, tot înfrîngerii rămîn, iar o finală de campionat mondial, în care se ajunge după ani de luptă sportivă, se cere abordată nu de pe poziții mediocre, de rudă săracă aciuată pe la bucătărie în timp ce se prepară festinul din sufragerie, ci de pe cele poziții la care însăși calificarea ne dădea dreptul.

În rest, El Mondial '70 n-a însemnat nimic deosebit pînă acum, totul decurgînd conform previziunilor celor mai ortodoxe. Poate că întoarcerea rezultatului din meciul Peru-Bulgaria constituie pata de culoare care însuflețește puțin tabloul monocrom al debutului turneului final, deși părerea noastră este că victoria peruvienilor apare firesc dacă maniera în care s-a obținut a fost dramatică (se știe că bulgarii au condus cu 2-0 și au pierdut cu 2-3). Dacă ar fi să comentăm rezultatul acestei partide, de-abia ne-am face singe rău, pentru că evoluția scorului în meciul respectiv vine să ne susțină teza, și anume aceea că o întîlnire decisivă, cum sînt toate cele din Mexic la ora finalei, se joacă numai la victorie. Orice alt calcul cade în aria meschinăriilor și se autocondamnă la mediocritate. Să nu uităm că la Mexic sînt reunite valorile fotbalului mondial. Și ele au datoria să se manifeste ca atare. Primul tempo a fost ratat de echipa noastră. Să vedem cum le va rezolva pe următoarele.

Noapte bună, dragi cititori!

ORA TELE-JURNALULUI

...căci toate trec și va veni și vremea cînd programele televiziunii vor înceta să mai fie ceea ce sînt încă pentru mine și pentru foarte mulți telespectatori: o pauză umplută cu indiferent ce între cele două sau trei teleturnale ale zilei.

Ne vom întoarce ca miine la *normalul* antediluvian și nădăjduiesc din toată inima că atunci cînd rîndurile de față vor ajunge sub ochii domniilor voastre această revenire se va fi și produs.

Atunci o să putem fi eventual atenți la ceea ce spune Aurel Baranga despre «Răzvan și Vidra», o să ne intereseze iar evoluția personajului întruchipat decenii în fir de Jean Gabin, o să ne întrebăm cui i se cuvine și cui nu cinstea de a patrona o emisiune consacrată unui artist ca Ion Țuculescu față de care colectivitatea a fost atît de vinovată, o să ne regăsim spiritul critic, gustul polemicii, capacitatea de a admira și de a ne bucura.

Dar eu scriu într-una din zilele cînd oamenii mai fac coadă la chioșcuri și își smulg din mină ziarele pentru a citi ultimele comunicate de pe frontul apelor, pentru a afla dacă s-au potolit Tirnavale și dacă Dunărea a început sau nu să-și facă de cap, cînd trecătorii se îmbulzesc în fața televizoarelor din magazine, cînd familiile se strîng înfrigorată în jurul micului ecran și privesc în tăcere singura emisiune relevantă, de interes vital pentru noi toți: teleturnala.

Televiziunea poate face și face în aceste zile mai mult decît presa scrisă. Noțiunile, ideile exprimate în cuvinte și în fraze meșteșugit alcătuite se adresează straturilor înalte și mai reci ale ființei noastre. Imaginea ne izbește în punctul acela slab care este computerul emoțiilor, ne tirăște în miezul lucrurilor, ne silește să fim părtași direcți la binele și la răul din lumea noastră.

Imaginile nasc imagini, fiecare dintre noi are acum propriul său film intitulat «lundațiile», și ajunge să ne revină în minte un singur cadru pentru ca să-l derulăm pe tot așa cum l-a montat sensibilitatea noastră:

Codrul de lingă Satu Mare, în care copacii seculari au sechestrat, printre trunchiurile și crengile lor, fotografii și cărți, un cărucior de copil și o masă ruptă, resturi de viață grotesc implantate într-un mediu străin. Cum vor fi fost casele din care au pornit aceste foste obiecte, cine vor fi fost oamenii de care s-au răcit urmele trecutului lor?

Prunci așezați unul lingă altul ca niște mici colete în avionul salvator, mediu straniu, neobișnuit pentru condiția lor de începători în ale vieții. Imaginația noastră aleargă îngrozită spre ceea ce n-am văzut, spre copiii luați de ape care nu vor mai ajunge niciodată nicăieri.

Un bătrîn stă lingă ceea ce a fost locuința lui și ne spune că poartă haine de căpătat; un bărbat salvat în ultima clipă arată spre locul de unde apele au smuls o casă cu stăpîna ei cu tot și apoi locul unde a fost găsit mai tîrziu cadavrul femeii. Încercăm să nu ne reprezentăm apele vijelioase, năprasnice, care aduceau cu ele hoituri, copaci și resturi de așezări omenești și se năpusteau asupra zidurilor, dărîmînd alte case, făcînd alte victime.

Telereporterii s-au aruncat în vîlmășagul întimplărilor dramatice și au fost ei înșiși covîrșiți de ceea ce le-a fost dat camerelor lor să înregistreze. Cred că unii dintre ei au devenit abia acum adevărați telereporteri. Va mai putea oare vreodată să fardeze realitățile reporterul care, într-o ceva mai veche anchetă TV, înainte de a intervieva un pușcăriș aflat la locul de ispășire a pedepsei, avusese grijă să-l îmbrace în haine de ginere cu cravată asortată? Școala aspră a adevărului, care nu se lasă nici escamotat, nici minimalizat, dar nici privit cu lupa, îi va fi maturizat, probabil, pe mulți. Unii continuă să creadă totuși că vorbele lacrimoase ar fi mai convingătoare decît faptele și să supraliciteze imaginile cu comentarii care, oricît ar fi de bine intenționate, trec pe la o oarecare distanță de inimile noastre.

Se vor retrage apele, și în urma lor cîmpiile vor inverzi din nou. Tare aș vrea să nu se mai semene pe ele floricelele retoricii, din doliul de azi să păstrăm sobrietatea și măsura, teleturnalele de acum să lase moștenire teleturnalelor de miine religia imaginii prompte, semnificative, cuprinzătoare.

Ora teleturnalului să devină, la bine ca și la rău, cea mai însemnată oră a televiziunii.

el mondial '70

CELE 16 ÎN CAREU

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
2	BA			UR				GU	AY			R		
3		U	L	A	R	E			A	R	C	B	S	
4	A	L	V	A		S				H	I	R	S	
5	E	G	A	L	A					E	T	A		
6	A	D			R	F	G			T	A	Z	A	
7		R	O	M	A	N	I	A		E	L	I	N	
8		M	I	R	A	T					A	L	G	
9	E	A			R	A	P			E	M	A	I	L
10			R	A	T	A		A		A		A	I	
11	C		T		B	E	L	G	I	A		A		
12	E	H	O	S	L	O	V	A	C	I	A			
13	S	A	M	T	O				M	A	R	O	C	

ORIZONTAL: 1) ● — 1) 2) Curs de apă în Algeria — 3) Desfășurare — Resort sportiv — Barbu Ștefănescu. 4) Tot halva, dar mai mică — Articol vestimentar feminin, cu pondere în Mexic — Un hîrșit. 5) O partidă ce se dispută sub semnul întrebării — Cota maximă a încasărilor. 6) Vîrf în Elveția — ● — Opiere sau încetinire (medical). 7) ● — Participant la Jocurile Olimpice antice. 8) Surprins — Plantă cu rădăcină comestibilă — Istoric de artă german (m. 1896). 9) O extremă... pe ambele extreme! — Răpire — Smaț. 10) A nu nimeri poarta — A trage în pămînt — Dispui. 11) Un ic mai mititel — ● 12) ● 13) Celebru fotbalist, de două ori medaliat cu aur, și numele unei nu mai puțin celebre echipe braziliene — ●

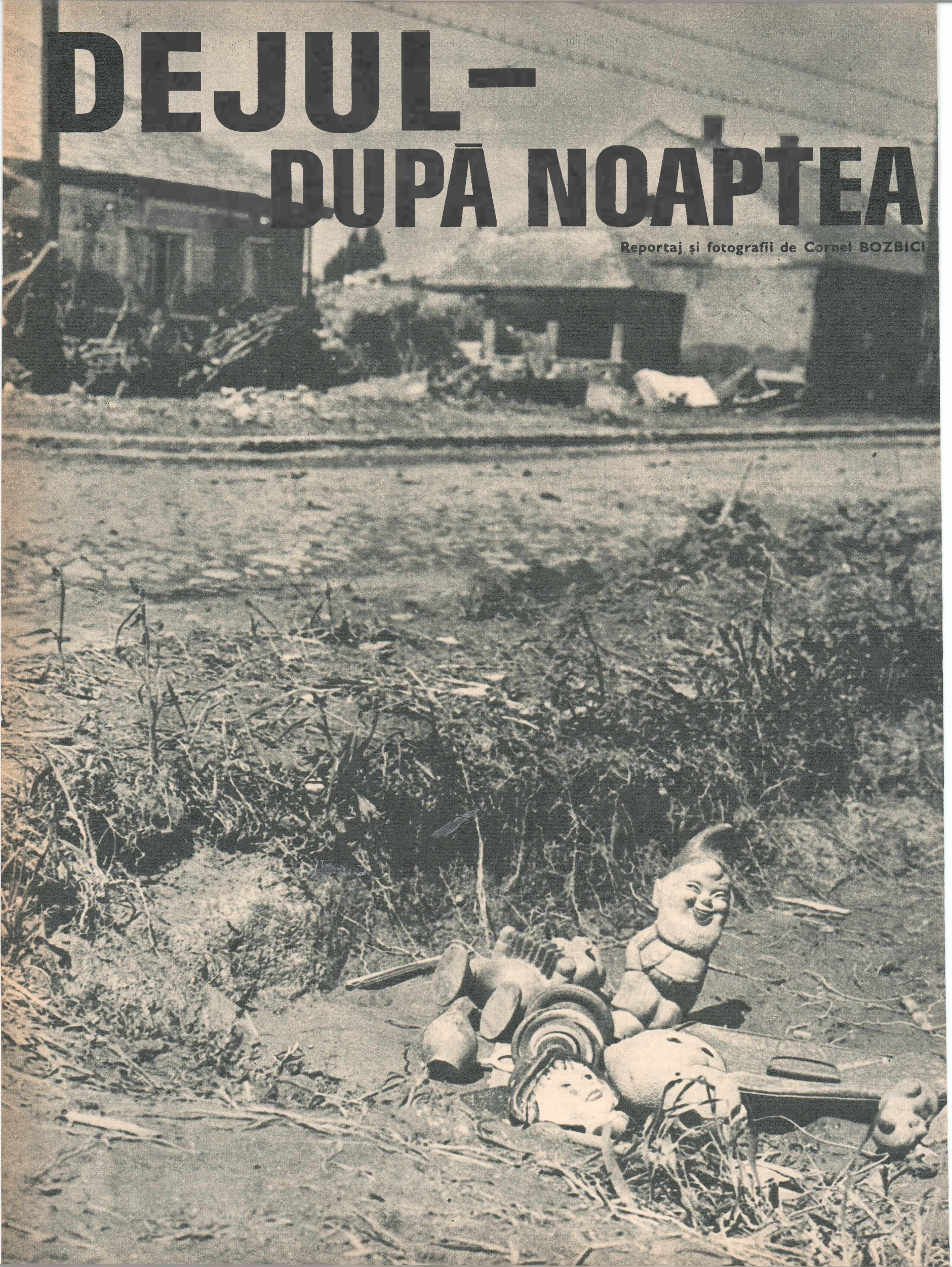
VERTICAL: 1) ● — 10) 2) 11) — Succes în cele din urmă! 3) 12) — Cunoscut violonist român. 4) Port în Norvegia — Cursă lungă. 5) Europa (presc.) — Indicat — Cu sete! 6) Reparat — Florin Neagu — Prenume masculin mexican. 7) Strigăt la joc — Metal... totuși prețios, pentru învinșii din finală — Aurora în mitologia greacă. 8) În ritm lent — Azteca la deschidere și la închidere! — Riu în Suedia. 9) Ușier! — Țese! — Vechi stat sclavagist în Asia Mică. 10) De obicei sînt bine legate — Mamă. 11) Wembley rămas în urmă! — 13) — Riu în Anglia. 12) 14) — Începutul și sfîrșitul. 13) 15) — 16)!

Adrian MITU

Dicționar: SBA, LAD, ILG, AAL, EOS, ALV, AIR.

DEJUL- DUPĂ NOAPTEA

Reportaj și fotografii de Cornel BOZBICI

— Cum se ajunge la gară? — întrebă omul intrând în cofetărie.

— Pe strada principală, înainte... — îi spuse femeia.

— Dar nu se poate... — replică omul.

Vinzătoarea nu înțelegea. Se apropie de ușă să-i arate străinului dezolat drumul. Și femeia amuți, privind pe fereastră. Era 13 mai, ora 6 după-amiază. Apele își făcu-

națiuni, care din prima clipă au fost aici, înfruntând acele valuri apocaliptice și absurde, alături de toți cei care în orele dezastrului împachetau haine pentru cei goi și înfrigurați, sau coceau pâine, sau coborau din hambare griu, sau la volanul autocamioanelor, nedormiți de foarte multe ore, străbăteau șoselele inundate ale Transilvaniei să sosească neîntârziat cu ajutoare

responsabilul coloanei n-are timp decât să-mi spună numele județului — Mehedinți; e agitat și abia mai tirziu află de ce. Călătorind mai bine de patruzeci de ore, un tractorist extenuat a adormit în cabină și nu mai poate fi trezit. Și afară plouă, e vânt, și temperatura e aproape de zero grade... Efort, peste tot un efort aproape suprauman. Ieri (sîmbătă), Clujul a trimis 1 200 de

tuită pe care 1 100 de sinistrați o primesc în fiecare zi, cu aprovizionarea intensă, cu primele corturi montate lângă casele avariate. Calm și efort și muncă intensă. De la ceas la ceas străzile sînt mai curate, apa se scurge prin canalele desfundate, se repară trotuare, la primele case au și început să se reconstruiască acoperișurile. Fiecare cetățean participă cu dîrzenie la munca de refacere.

TOTUL PENTRU REDRESAREA VIETII ECONOMICE

În zilele sinistrului apele au lovit demențial și întreprinderile orașului. Ele nu numai că au distrus casele oamenilor, dar s-au năpustit și asupra uneltelor lor, asupra instalațiilor mai vechi sau mai noi, asupra mașinilor, halelor, avariindu-le grav. Zile în șir lupta s-a dus pe două fronturi: dimineața la întreprindere, după-masă la casa devastată. Nu e nici un secret că Dejul n-a dormit cîteva nopți. Și acum se doarme puțin. Refacerea și reconstrucția cer eforturi și toată lumea se dăruie pînă la ultima energie. Sîntem triști, dar nu putem trăi numai cu tristețea, sîntem îndurerăți, dar nu ne abandonăm durerii. Colectivele de muncă depun eforturi sporite pentru recuperarea pierderilor de producție provocate de inundații. Întreprinderile și-au reluat activitatea productivă rînd pe rînd, într-un

ELICOPTERELOR

seră apariția în oraș...

Dar de fapt nu era ora șase... Nu întrebați de ore în timpul dezastrului. Memoria, infidelă, nu mai reține timpul, nici scurgerea lui, nu mai reține nimic decât iminența primejdiei. Retina înregistrează avalanșele apelor care se rostogolesc mute, o cavalcadă nebună care înaintează pe străzi, o înaintare absurdă care acoperă în cîteva clipe trotuarele, mașinile parcate, apoi ferestrele, apoi zidurile. Bătăile inimii se amplifică și de asemenea se amplifică unica și persistenta întrebare: și acum? și acum...? Fiecare copac, fiecare fereastră, fiecare casă și fiecare om are timpul lui și numai al lui: timpul dezastrului. Ascultați:

— Era ora șapte, apa ajunsese la pragul casei; i-am spus nevastei că pentru orice eventualitate să punem televizorul pe dulap. Cînd l-am ridicat pe dulap, apa era pînă la genunchi. Atunci i-am spus nevastei să strîngem covoarele. Am strîns covoarele de pe jos și apa a ajuns pînă la brîu. Nu înțelegeam cum poate apa urca așa de la o clipă la alta. Am fugit în pod abandonînd totul...

Singurul om care nu poate greși e Nicolae Suci, șeful gării din Dej. La 6,22 vorbește cu regionala C.F.R. Informează că a sosit în stație cursa de Beclean. Iese pe peron: apele erau la linia a 6-a.

Așa a început cea mai teribilă zi din istoria orașului Dej: 13 mai 1970.

ACESTE GRĂDINI ȘI ACESTE CASE...

Acum, cînd trec pe aceste străzi, ferestrele sînt deschise. N-am văzut niciodată atîtea ferestre fără perdele, atîtea ferestre fără geamuri, atîtea ferestre deschise. Și acolo înăuntru, lemne care odată au fost mobile frumos lustruite, îngrijite și curate, cirpe care au fost un costum de duminică sau o rochie de seară, perne și plăpumi odinioară cu atlasuri strălucitoare și calde, bunuri pierdute, acoperite de mil lipicioși. Nu poți privi decît cu durere aceste interioare, aceste cămine, pereții mincați de ape, umezi, care exală un miros greu, sufocant.

N-am văzut niciodată o stradă mai tristă ca cea care se numește Cuza.

— Aici era grădina mea — îmi spune o femeie bătrînă, plîngînd, și nu înțeleg de ce îmi vorbește întîi de grădină și nu de casa devastată. Aici era... Un timp trecut pe care îl trăiești cu toată intensitatea acum, în prezent. «Aici era grădina»... dar ea nu mai este nicăieri. Doar mil, aluviuni, apă. Aici erau și cei șase copii ai lui Augustin Stan, se jucau în curtea aceasta, care e o paragină. Copiii nu mai sînt aici, florile din grădină nu mai sînt aici. Dar ce rost ar mai avea să înșirăm toate cîte nu sînt aici? Aici sînt numai lacrimile. Și ferestrele oarbe. Și neputința noastră. Și blestematele de cuvinte care nu folosesc la nimic.

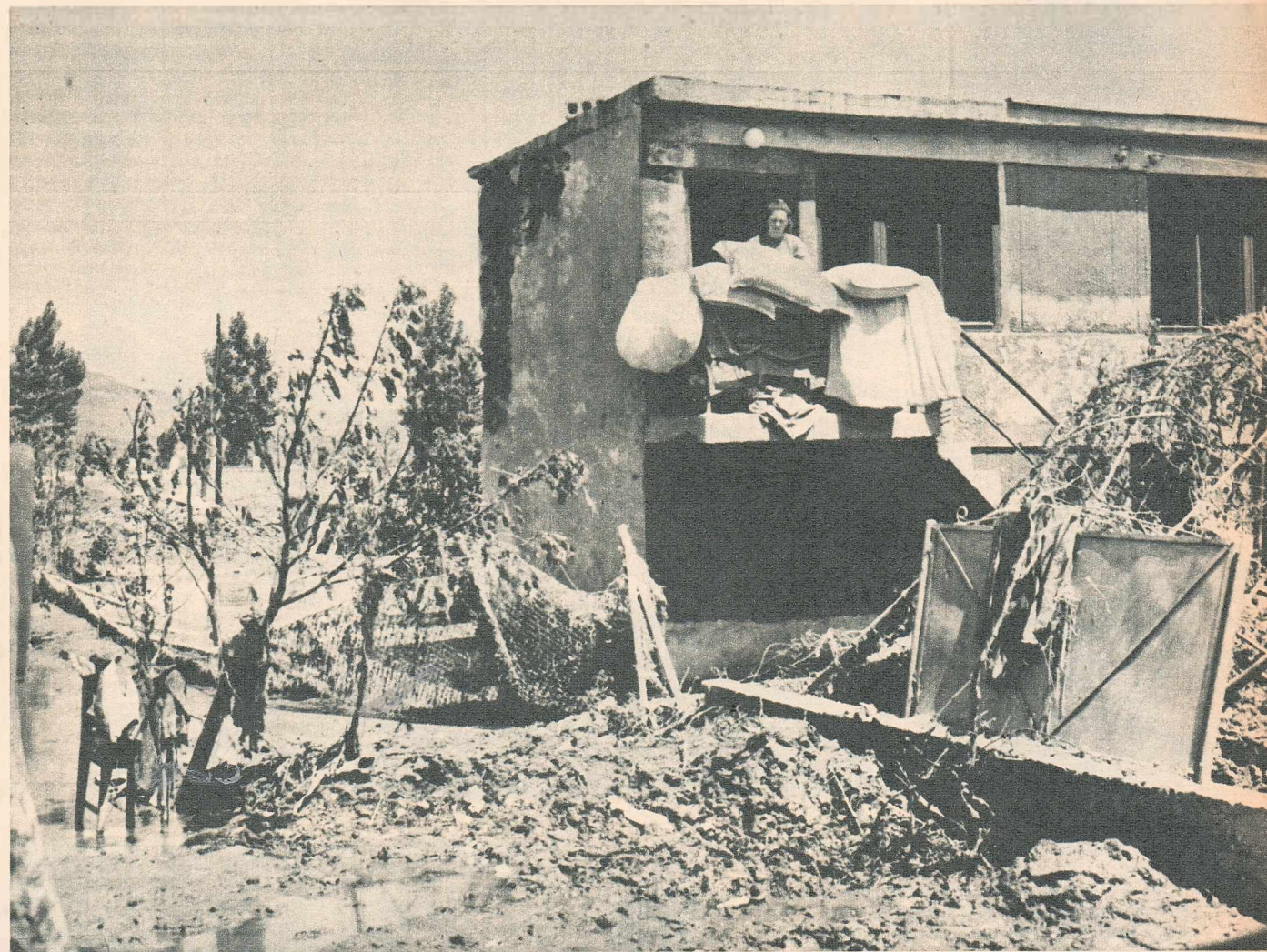
Pe strada Al. I. Cuza, după atîtea zile, mai sînt ostași. Curățâ milul, aluviunile pestilențiale, cu răbdarea unor furnici. Camioanele le încarcă și le cară undeva departe. «Dacă n-ar fi fost ei...» — murmură bătrîna. Sînt de cîteva zile în acest oraș și aud mereu aceleași cuvinte: «Dacă n-ar fi fost ei...». O dragoste tainică, plină de recunoștință, e adresată discret acestor ostași care cu amfibiele și eroismul lor au salvat atîtea vieți și pe cei șase copii ai lui Augustin Stan. Ei se numesc Ion, se numesc Vasile, sau Grigore, sau știu eu cum se mai numesc? Ce importanță are acum? Ei sînt fiii acestei

și cu scrisoarea elevei din clasa a IV-a, Marioara Stamen din Brăila: «Îți trimit cu drag aceste rochițe ale mele. Să le porți sănătoasă». Atît. Dumnezeu, ce puternici sîntem, dacă pînă și copiii înțeleg zilele pe care le trăim.

ȘI IAR PLOUĂ...

E ora șapte, duminică, și peroanele gării din Cluj sînt supraaglomerate. Cea mai mare parte dintre acești călători matinali

muncitori, studenți și elevi. Azi — după informații pe care le culeg de la comandament — urmează să sosească 616 muncitori și 550 studenți. La care mi se spune că se vor alătura 1 158 salariați din oraș și 840 de elevi. Îi înțilnești pretutindeni: pe străzi, curățînd aluviunile care s-au depus pînă și pe pervazurile ferestrelor, în uriașul triaj, dezafectînd liniile în incintele întreprinderilor. Și este de lucru în acest oraș, unde 45 de străzi au fost inundate, 1 114 familii, cu 5 106 persoane, sinistrate.

Ce-a mai putut fi salvat...

sînt membri ai gărzilor patriotice. Afară plouă mărunț și monoton, cerul e posomorît și un vînt rece de noiembrie asaltează cursa de dimineață care se îndreaptă cu noi toți spre Dej. Într-un compartiment, oamenii s-au adunat în jurul unui transistor și ascultă îngrijorați glasul crainicului care anunță că Mediașul, Sighișoara și Blajul sînt din nou amenințate de revărsări. Someșul ne însoțește în călătoria noastră taciturn și răscolit de vînt și de ploaie. A început din nou să acopere ogoarele de pe care ieri se retrăsese. În popasurile repetate ale personalului ne înțilnim în gări cu marfare care transportă zeci de tractoare, semănători, discuitoare, spre punctele nevralgice ale județului Cluj. În halta Bunești, cobor o clipă să întreb de unde vin ajutoarele, dar

«De n-ar veni încă soarele...» — auzisem pe cineva spunînd. Mi se părea o impietate să nu dorești în aceste ore lumina și căldura, în aceste dimineți și după-amieze cînd plouă și frigul și vîntul îți sleiesc forțele. Abia mai tirziu aveam să înțeleg sensul acestor cuvinte. Nămolul, milul, cadavrele animalelor trebuiau înlăturate înainte de a intra în putrefacție. Se duce o bătălie aprigă pentru apărarea sănătății oamenilor, pentru ca orașul să poată respira și munci, într-un cuvînt, pentru normalizarea vieții. Ea începuse de fapt cu recordarea din nou la rețeaua națională de energie, cu reaprovizionarea cu gaze, cu familiile cazate în apartamentele din noile blocuri, cu cele repartizate în spațiile disponibile aparținînd diferitelor întreprinderi, cu masa gra-

termen extrem de scurt: la 15 mai Fabrica de mobilă a intrat parțial în funcțiune, iar la 16 mai a atins capacitatea de producție normală; la 15 mai a reînceput să producă și Combinatul de celuloză și hîrtie; de la 17 mai, fabrica de pâine asigură produse pentru locuitorii municipiului, iar unele din secțiile întreprinderii de industrie locală «Bobîlna» își reiau din plin activitatea. Urmările inundațiilor sînt mai grave însă la fabrica de conserve «11 iunie». Cifra provizorie a pierderilor se ridică aici la 9,5 milioane. Cea mai mare parte a materiei prime a fost risipită și butoaie cu semiconservate au fost culese după retragerea apelor de la o depărtare de zece kilometri. Dar în ultimele zile ale lunii secția de băuturi răcoritoare și centrala de aburi funcționau, fiind gata să

DUPĂ NOAPTEA ELICOPTERELOR

reintre în producție și celelalte secții ale fabricii.

Cea mai importantă hală a întreprinderii «Refractara» abia a intrat în funcțiune acum câteva luni. Ea asigură cu cărămidă refractară fabricile de ciment și cuptoarele siderurgice ale țării. Când apele au năvălit la cele două cuptoare care erau încălzite până la 1600°, focurile au fost stinse, ca să se înlăture pericolul exploziilor. Cei peste 300 de salariați ai fabricii au lucrat până la istovire ca să degajeze secția de nămol, au demontat și remontat instalații. La 20 mai, când cuptoarele aveau 100°-150° în interior, s-au făcut primele verificări. La 23 mai, ora 18, a fost pus în funcțiune primul cuptor. La 26 mai, temperatura atinsese 200°. În jurul datei de 15 iunie, dacă nu mai devreme, când cuptorul va atinge parametrii normali de încălzire, va începe livrarea primelor produse. În aceste zile, și la «Refractara» s-a simțit din plin ajutorul țării. Pentru restabilirea circuitelor electrice, a releelor, a tablourilor de comandă, pentru spălarea celor 130 de motoare inundate și revizia lor au colaborat specialiști de la Institutul politehnic din Cluj, de la Fabrica de ciment din Turda, o echipă de 18 oameni (2 ingineri, 8 electricieni și 4 metrologi) de

la CIUPS-București, care au verificat toată aparatura. Stația mecanică Cluj a spălat și verificat rulmenții celor două sute de vagoane care se utilizează în cuptoare...

— Cu tot dezastrul pe care l-am suportat — ne spune ing. șef al Fabricii de sucuri concentrate, Gh. Herța — noi sintem gata să producem.

Calculule preliminare arată că daunele pricinuite aici de inundații se ridică la 16 milioane lei. Apele, invadând în subsolurile de beton, au pătruns în tancurile de oțel diluând socol și infestându-l cu nămol și apă. Este greu de imaginat cum uriașele recipiente de metal au fost pur și simplu dislocate sau turtite ca o jucărie parcă făcută din hirtie. Apele au dus și răvășit 30 de budane de 6 000 litri, 2 000 de butoaie, 15 000 de lăzi. La uscător, zeci de tone de fructe și legume deshidratate destinate exportului au fost complet deteriorate (86 tone prune, 33 tone morcovi etc.). În zilele diluviului, martori oculari aflați în incinta gării relatează că pe ape plutea o mare de mere... Era materia primă a fabricii.

— Cu toată calamitatea, noi fiind în aceste zile în regim de remont (reparații capitale), am devansat cu zece zile termenul planificat. Așteptăm deci materia primă.

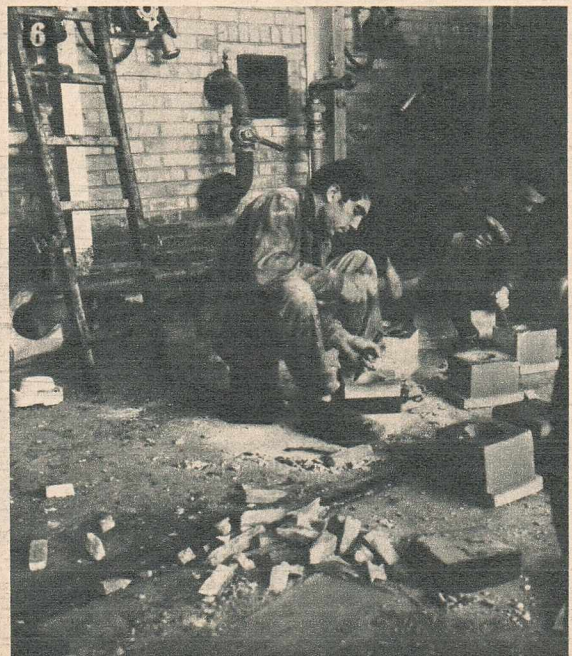
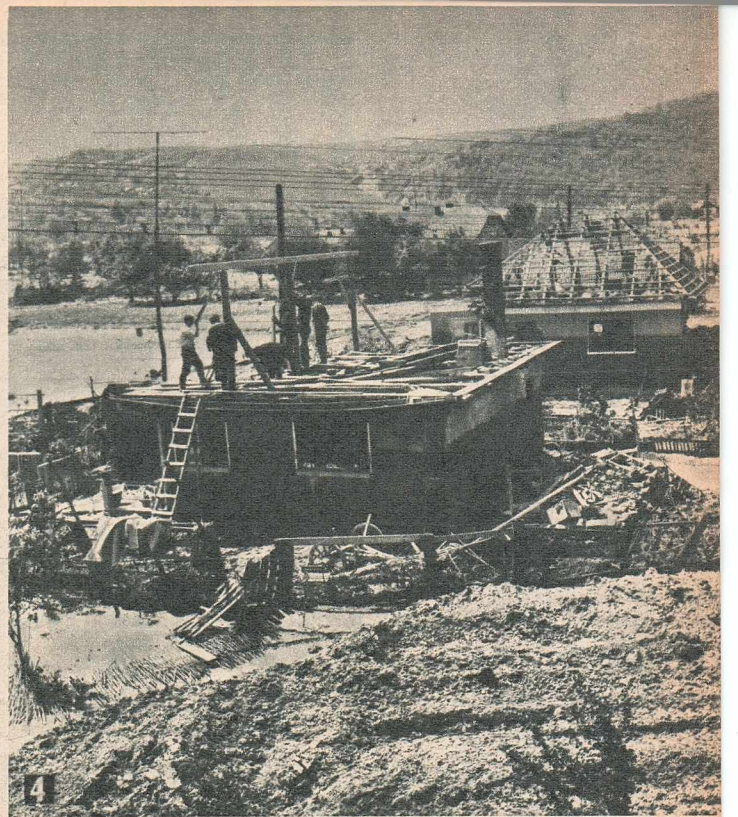
Și aici ajutorarea a fost masivă. Zile în șir au lucrat pentru degajarea incintelor de nămoluri și de ambalaje deteriorate sau răvășite de ape 400 de ostași, 500 de studenți de la diferite facultăți din Cluj, 300 de elevi...

*

În ziua aceea de sfârșit de mai, când reporterul părăsea Dejul, ploaia contenise și soarele se îndurase să scalde orașul cu căldura sa protectoare. Viața revenea, treptat, la normal. Noptile fără lumină, fără gaze, fără apă potabilă, nopțile atitor dezastru și lacrimi, erau în urmă. Doar fațadele caselor erau mai bătrine. Dar oamenii știau că nu sint singuri, că țara e cu ei, și această solidaritate le întărea speranțele și voința de a relua totul de la început.

- 1) Se instalează primele corturi sosite din S.U.A.
- 2) Acesta era un tablou de nuntă...
- 3) Nămol, peste tot nămol. E o muncă titanică să-l înlături.
- 4) Și din nou casele vor avea acoperișuri...
- 5) Apele au trecut, dar ostașii tot mai sint prezenți: degajează străzile de nămol.
- 6) Foarte mulți tehnicieni și muncitori au ajutat la punerea în funcțiune a cuptoarelor de la Fabrica de cărămidă refractară.
- 7) Peisaj lacustru... Apele, după multe zile, mai băltesc.

ANDREI MIHALKOV-KONCIALOVSKI ÎL VISEAZĂ PE TURGHENIEV

Slabe trebuie să ne fie puterile celor care tocim atîta hîrtie tot scriind despre filme, dacă nu sîntem în stare măcar să atragem atenția asupra unui cineast care a apărut pe lume fără surle și trîmbițe. Nu să-l impunem — c-ar fi prea mult din partea noastră — ci doar să arătăm cu degetul în direcția lui. Dar pentru asta ne trebuie nu numai talente învolburate de sprintăreală ori condeie de magister cinematografic, avem nevoie nu numai de ochi și de urechi pregătite, ci și de un anumit sentiment de apartenență la o breaslă care știe să-și aibă și ea «hei-rupurile» ei, numai ale ei. Critica noastră, plină de altfel de tot felul de sentimente folositoare, mai zăbovește în privința aceasta. Numai așa se poate explica de ce acum doi ani am lăsat să treacă pe lîngă noi un film ca «Primul învățător» al lui Andrei Mihalkov-Koncialovski. Cînd ne-am trezit, filmul plecase deja spre țărături mai calde. Acum ne este mai greu să întreprindem operațiunea de descoperire — fie ea și tîrzie — a lui Koncialovski, avînd drept argument imediat doar filmul «Un cuib de nobili». Frumusețea lui, condiționată de sursa literară din care se trage, nu are forța de a angaja în-

treaga personalitate a regizorului, care în opera sa de debut ne fascinasese cu știința de a da consistență lirismului, de a surprinde o umanitate nestingherită cîndva de necunoașterea propriilor ei dimensiuni, o umanitate ce va trebui deprinsă să iubească și lumina din miezul zilei, nu numai pe cea leneșă din amurguri. «Un cuib de nobili» pare creat, în comparație cu «Primul învățător», film smuls din neliniște, într-o clipă de răgaz interior pe care autorul și-a acordat-o sie însuși. Mihalkov-Koncialovski a adormit cu cartea lui Turgheniev lîngă obraz, a visat «Un cuib de nobili» și apoi ne-a povestit visul. Filmul transcrie exact — atît cît poate o peliculă să facă de exact — acea amară toropeală din paginile lui Turgheniev, cu oameni oboșiți de prea multă iubire și încredere surpate, cu slabe pîlpîiri de a mai lua viața încă o dată de la capăt, cu toată tristețea efortului de a regăsi o matcă părăsită. O leneșă alunecare de secvențe, o prelungită întîrziere peste interioare năpădite de uitare, de pîianjeni și lucruri răvășite, peste crestele plopilor sfidători, scurte tresăriri nostalgice după poienile copilăriei, după anotimpul iubirii, se suprapun ușor peste literele

cărții, cu grija de a nu distruge transparența sentimentelor, conturul diafan al personajelor, demnitatea lor atît de greu întreținută. Teama de a nu lîncezi, dar și neputința de a o lua din loc, frica de a rămîne çintuit printre relicve, colecționari de fluturi, cîini somnoroși, profesori de muzică împietriți în amintiri, greutatea închipuirii unui altfel de trai alcătuiesc o materie fragilă, gata oricînd să-ți scape printre degete. Mihalkov-Koncialovski trece cu discreție peste poveștile de dragoste mai vechi sau mai noi ale eroului, intuind că substanța unui film după o astfel de carte se află dincolo de ele, în trăirile acelea aburite ce transformă existența într-un amurg fără sfîrșit.

Pentru un moment, cineastul se trezește, se freacă la ochi, dar se vede că totul i-a plăcut atît de mult încît ar vrea să adoarmă din nou. Și filmul se încheie cu acea stranie senzație de vis reluat. Eroul se întîlnește cu imaginea lui din copilărie — unde anume, în realitate sau în închipuire, nu știm — iar Koncialovski visează mai departe, cu Turgheniev alături.

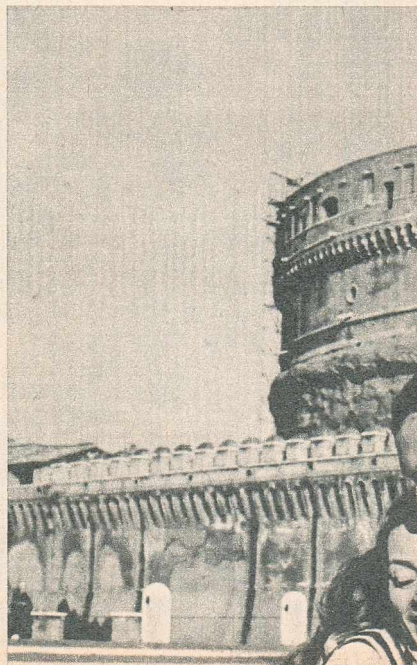
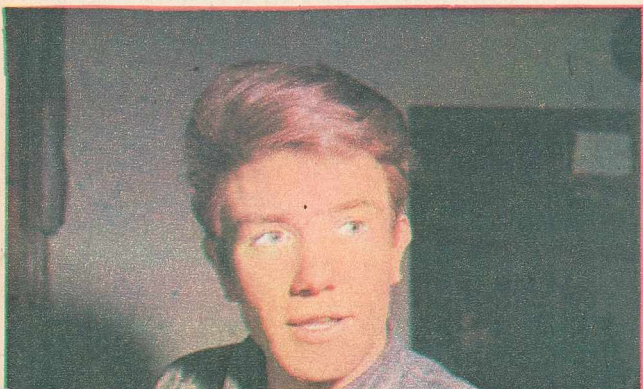
Magda MIHĂILESCU

ACTORI ȘI ROLURI

După succesul lui «Oliver», Dickens a început să fie considerat o mină de aur pentru comedii muzicale. Sentimentalismul să trăiască! În prezent, în studiourile engleze de la Shepperton, regizorul Ronald Neame transformă în «musical» o altă carte dickensiană, «Povești de Crăciun»; filmul se va intitula «Scrooge» și va avea ca protagonist pe Albert Finney (foto 1), care însă pe ecran își va lepăda cu totul știuta sa înfățișare de băiat pus pe năzdrăvenii, pentru a lua chipul bătrînelui din fotografia 2.

1 2

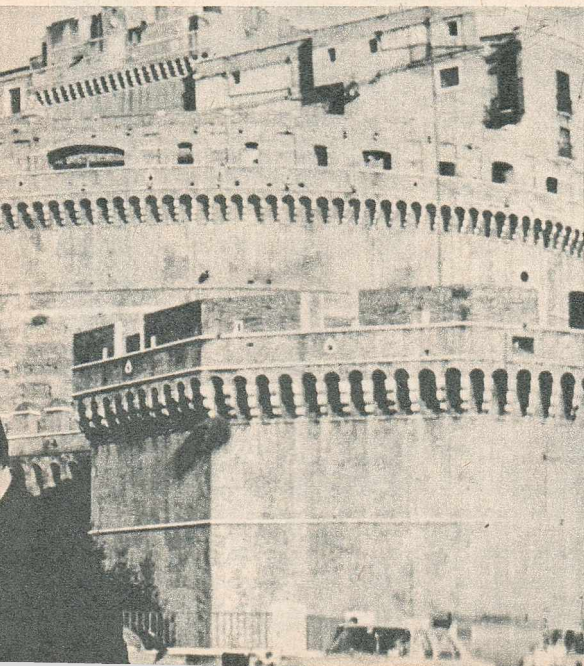
Foto color: KEYSTONE

raquel welch și televiziunea

Raquel — iată un nume care nu poate veni astăzi decât de la Raquel Welch. Orice ar fi, o nouă marcă de parfum sau titlul unui film, trebuie să aibă o legătură cu vedeta plâsmuită în laboratoarele Hollywoodului. În cazul de față este vorba de un film de televiziune terminat după trei luni de muncă și de certuri bilaterale, Welch — regizorul David Winters, Welch — partenerii, Welch — gazetarii veniți la datorie. Revista «Newsweek» consideră acest **long special** (timpul de proiecție este de o oră) drept una dintre cele mai costisitoare producții realizate pînă acum de televiziunea americană. Pelicula, pitoresc-comercială, înregistrează o lungă călătorie-pretexat a actriței prin America Latină. Gîndul producătorilor era acesta: telespectatorii vor trebui să urmărească aparițiile vedetei cu aceeași emoție cu care așteaptă răsăritul soarelui deasupra unor frumoase locuri. Sototeala de acasă nu s-a potrivit întocmai cu cea din țîrg. Regizorul mărturisește că nu se poate lucra cu o actriță care «nu suportă ca aparatul să o slăbească din vedere măcar un minut». Există însă un om foarte mulțumit de rezultat, vedeta însăși: «Am făcut pînă acum 15 filme și abia acum, pentru prima dată, n-am fost supărată. M-am plăcut pe mine însămi».

un roman de michel butor pe ecran:

MODIFICAREA

Debutantul francez ceva mai tomatic Michel Worms (are 38 de ani), fost asistent al lui Marc Allégret, Tati și Franju, își asumă o răspundere nu tocmai dintre cele mai mici: ecranizarea cărții lui Butor «Modificarea» (căreia în traducerea apărută la noi i s-a dat un titlu sentimental și deformant, «Renunțarea»), această clară radiografie a unei ezitări prelungite, a unei stări de spirit tremurătoare, invadate rînd pe rînd de ispita evadării din mîrginirea cotidianului de teama hotărîrilor fără întoarcere.

Bineînțeles că prima întrebare care vine în mintea oricărui cititor al lui Butor este aceasta: va izbuti Worms să găsească echivalentul cinematografic al mișcării discontinue din paginile scriitorului francez? O consolare pregătită dinainte: chiar dacă nu va izbuti sută la sută, măcar «un film de actori» tot va ieși, atîta vreme cît interpretii se cheamă Maurice Ronet, Sylva Koscina și Emmanuelle Riva.

Foto: UNIFRANCE

DE LA A LA Z

BÉCAUD Gilbert (François Silly)

Cîntăreț de muzică ușoară, compozitor, actor de music-hall și film, francez, născut la Toulouse, la 24 octombrie 1927. G.B. este unul dintre pușinii cîntăreți și compozitori francezi de muzică ușoară cu o serioasă pregătire muzicală. De familie modestă, el studiază pianul și compoziția la Toulon, cîștigînd și o bursă de studii care-i permite să frecventeze pentru doi ani un curs de perfecționare la Roma. Întors în Franța, lipsit de mijloace bănești, e silit să-și întrerupă studiile. Se mută la Paris unde cunoaște pe Jacques Pills, care-i obține un angajament ca pianist acompaniator al Edithi Piaf în primul ei turu în S.U.A. La întoarcerea sa la Paris, Piaf îl recomandă lui Louis Amade, cu care B. scrie cîntecul *Les Croix* care, lansat de Juliette Greco, devine primul său mare succes. Compune și-și prezintă singur cîntecul la Rotary (Versailles) în 1952. I se spune **Monsieur 100 000 volts** pentru uluitoarea sa vivacitate scenică. G.B. apare apoi la Olympia, unde lansează *Quand tu danses*, melodie cu care obține «Grand Prix du disque». De atunci, fama lui G.B., care apare în nenumărate spectacole TV în Franța, R.F.G., Italia și S.U.A., crește vertiginos. Marele cineast francez Marcel Carné îl invită (ca protagonist) pentru primul său film în culori: *Le Pays d'où je viens* (1956), în care are ca parteneră pe Françoise Arnoul. El va mai fi vedeta unor filme muzicale, în care apare flancat și de alte celebrități: *Casino de Paris* (1957), cu Caterina Valente și Vittorio de Sica, sau actor de proză, dinamic și strălucitor, în filme ca: *Croquemitoufle*, *Les femmes des autres* (1959) sau *Les petits matins* (1962), de Jacqueline Audry, unde apare alături de Arletty, Pierre Brasseur, Noël-Noël, J. Claude Brialy, Lino Ventura, Robert Hossein, Bernard Blier ș.a. În 1959, el compune muzica filmului *Babette pleacă la război*, în care nu apare. Tot lui îi aparține și muzica tuturor filmelor în care a apărut. G.B. a compus de asemeni o operă reprezentată anul trecut și la noi de către un ansamblu belgian, intitulată *L'Opéra d'Aran*.

BECKER Jacques

Regizor francez de film, de origine scoțiană, născut la Paris, la 15 septembrie 1906; mort la 20 februarie 1960, la Paris. Debutază ca actor, dar preferă să devină asistentul lui Jean Renoir, refuzînd propunerea lui King Vidor, care voise să-l ia la Hollywood pentru a-l face star de film. Colaborator al marelui cineast la aproape toate filmele sale capitale: *La Chienne*, *Boudu sauvé des eaux*, *Madame Bovary*, *Les Bas-Fonds*, *Une partie de campagne*, *La grande illusion*, *La Marseillaise* și *La bête humaine*, J.B. deprinde în studio arta și tehnica desăvîrșită ale lui Renoir, pe care nu le va uita atunci cînd va debuta în regie. Pe linia bunei tradiții franceze, influențat de un René Clair, de Renoir și de filmele realiste americane, J.B. refuză să «poetizeze» și să cultive simbolurile, practicînd un cinematograful al comportamentului, al observației calme și minuțioase, al pitorescului fără ostentație. Filmele lui sînt dinamice, fără mister, fără talse complexități și brio formal. Cariera sa e marcată de momente memorabile ca: *Grand-Prix-ul de la Cannes 1947 pentru Antoine et Antoinette*; premiul Louis Delluc 1949 pentru *Rendez-vous de juillet*, film care lansa patru tinere vedete: Nicole Courcel, Brigitte Aubert, Daniel Gélin și Maurice Ronet. Și alte filme — ale sale au fost obiectul unor critici elogioase și al unui mare succes de public în mai toate țările lumii. Amintim *Goupi Mains Rouges* (1943), cu Ledoux; *Falbalas* (1944), cu Michelle Presle; *Edouard et Caroline* (1950), cu Daniel Gélin și Anne Vernon; *Casque d'or* (1952), cu Simone Signoret, Serge Reggiani (premiat la Locarno 1952 și Panglica de argint italiană 1954); *Touchez pas au grisbi* (1954), cu Jean Gabin și Jeanne Moreau; *Les aventures d'Arsène Lupin* (1956), cu Robert Lamoureux, Liselotte Pulver; *Montparnasse 19* (1958), cu Gerard Philippe, Anouk Aimée, și *Le Trou* (1960—premiul Meliès). În acest ultim film al său, J.B. ajunsese, în sfîrșit, la acea simplitate desăvîrșită pe care o căutase, inconștient, toată viața lui.

BEERY Wallace

Actor american de film și teatru, născut la Kansas City, la 1 aprilie 1885, mort la Beverly Hills, la 15 aprilie 1949. Părăsește la 16 ani orașul natal și cursurile liceului pentru a se alătura caravanei circului Ringling, care cutreiera Statele Unite. În 1904 devine actor de varietate pe scenele New Yorkului, unde mai tirziu va juca chiar alături de marelui Irving. În 1912 debutează în film, interpretînd la compania Essanay faimoasele scurt-metraje comice «*Sweetie Comedies*». Mai apoi, la Keystone cunoaște o parteneră care-i va deveni curînd soție și cu care va împărți mai tirziu celebritatea: Gloria Swanson. Wallace Beery își cucerește galioanele de actor de compoziție într-un număr impresionant de filme, de la drama socială: *Cerșetorii vieții* sau *Cei patru cavaleri ai apocalipsului*, la filmul istoric: *Robin Hood* și *Richard Nimród de Leu*; de la western: *Pony Express*, *Old Ironsides*, *Billy, the Kid*, la filmul de anticipație *Lumea dispărută*. Celebritatea sa crește o dată cu apariția sonorului. Cîteva roluri mari, ca acelea din: *Sing-Sing* (1930), din *Piciul* (1932—r.: King Vidor), film pentru care obține în 1932 premiul «Oscar»; *Titanii cerului* (1932) îl situează definitiv în olimpul zeilor Hollywoodului. În mitologia filmului american el intruchipează «bruta cu suflet mare», «canalia sublimă», indiferent de faptul că interpretează un afacerist veros (*Grand-Hotel*, *Dineu la ora opt*), un revoluționar (*Viva Villa*), un apaș (*Bowery*), un pirat (*Insula comorilor*), un artist de circ (*Barnum*), un lup de mare (*Pe mările Chinei*), un cow-boy (*Tigru din Arizona*) sau un polițist (*Sergentul Madden*). Pe lângă Oscarul din 1932, a mai primit medalia de aur pentru cel mai bun actor la Festivalul din Venetia în 1934, pentru creația sa din *Viva Villa*. Actor de mari resurse dramatice, W.B. a fost unul dintre titanii Hollywoodului.

Constantin POPESCU

Sună, gornist, sună!

A fost ca un război. Atacul a venit prin surprindere și pe toate fronturile. Un război ciudat dar adevărat. A fost ciudat pentru că inamic era tăvălugul apelor și dezvățul vinturilor, denivelările astupate de puhoiul turbure țineau loc de câmpuri minate, avioanele aruncau pîine, nu bombe, în loc de breșe ori ambrazuri ostașii au astupat cu piepturile lor fisurile apărute în diguri, iar criteriul victoriei a constat nu în hecatombe de cadavre ci în număr de vieți smulse morții. A fost adevărat pentru că luptele s-au dat pe viață și pe moarte, cu ofensive și contra-ofensive, într-o încercare neașteptată, crudă și fantastică a capacității de mobilizare și de ripostă. Rămîne un război adevărat, din care trupele se întorc cu experiență, cu încredere în ele, cu victorii.

Numai eroii nu se întorc...

Există un anonim al omului în haină militară, rezultat din educația ostășească, perseverență pînă se ajunge ca uniformă să îmbrace nu numai corpuri supuse disciplinei, ci și caractere pentru care abnegația și sacrificiul nu mai sînt calități excepționale, ci consemn general. Rezultatul acestei educații rămîne bănuît, subînțeles, dar abia cînd se ivește prilejul unei adevărate încercări conștiinței se înseamnă de fapt o armată vitează.

Există și un anonim al trupelor aflate 25 de ani pe picior de pace. Știi, cunoști că militarii sînt devotați, că își însușesc cu seriozitate pregătirea de luptă și politică, ai încredere că ei sînt gata oricînd să apere țara, dar, ca om obișnuit, reduci imaginea acestei armate la ceea ce ai văzut și ai aflat în mod direct pînă acum: trupe perfect aliniate la paradă, faptul că ordinul se execută, nu se discută, oameni în ținută întotdeauna îngrijită, care trec de la îmbrăcămîntea de iarnă la cea de primăvară în aceeași zi, — la ordinul garnizoanei — soldatul care-și începe

scrisoarea cu proverbiale expresie «în primele mele rîndulețe» și care nu revine la vatră fără o fotografie în picioare și cu stînga în șold.

Dar întruchiparea reală și măsura calităților armatei noastre populare, a armatei noastre de eroi, ne-a fost dat să le cunoaștem cu adevărat în luna dramatică în care s-a dezlănțuit asupra țării noastre atacul uneia din cele mai mari puteri ale lumii: urgia naturii.

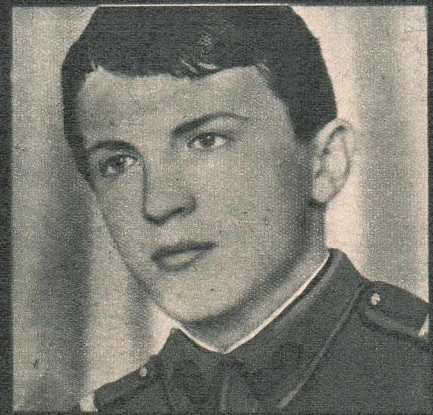
Nici nu ne-am dat seama cînd unitățile s-au și aflat pe poziții, folosind în condiții cu totul neobișnuite priceperea și tehnica lor de luptă. Cînd, cum, de unde a apărut spontan zidul viu al uniformelor kâki pe Dunăre, pe Mureș, Olt, Siret, Bîrlad, Prut, Someș, Tirnave? Am înțeles sensul viu al termenului **dislocare** și am mai înțeles că avem o armată **pregătită, gata oricînd.**

Subunitatea comandată de locotenent-colonelul Constantin Tănase a acționat 36—40 de ore, fără intrerupere, pentru salvarea locuitorilor orașului Mediaș. Abia se

Metereze în calea apelor ce aveau să vină.

AU FOST CINCI

Scuturați o petală de glînd pe numele lor, cînd vă veți bucura de soare: serg. maj. DAVID RUSU, serg. MIRCEA ROBU, sold. IONEL GIURCHI, sold. LAZĂR BLEJNARI, sold. IOAN ROMAN.

terminase misiunea și s-a făcut apel pentru voluntari care să execute o operațiune periculoasă de asigurare a podului dinspre Dumbrăveni; s-a oferit, spontan, întregul efectiv al batalionului. În timp ce la Vaslui maiorul Ion Moroșanu, nedormit de două zile și două nopți, își impiora superiorul să nu-l numească de serviciu la telecomunicații ci să-l trimită înapoi pe malul Prutului, în ploaie și vânt, în același timp, la Copșa Mică, locotenentul Gheorghe Măieran a refuzat cu încăpăținare să meargă la masă, pînă cea trebuia să primească dispoziție de la general: «Îți ordon să măninci!» Și am înțeles de la asemenea militari ce înseamnă să acționezi.

Momentul cutremurător al operațiunilor de salvare cu elicopterul era cel în care omul atârnat de centura de salvare pendula ca un păianjen între cer și pământ, leșinînd de efort și de amețeală, în timpul unei singure ridicări la bord. Soldatul Nelu Pavel din trupele M.A.I. a executat 96 de coboriri și urcări pe scripetele aerian, de la aparat pe acoperișurile speranței și înapoi. Cînd viitura a umflat Mureșul cu vreo trei metri deasupra Aradului, era o vreme ciinească. Deodată, apa a început să țîșnească spre oraș printr-o conductă de scurgere a reziduurilor industriale. Sergentul Dobrescu Gheorghe, caporalul Sever Vorvy și soldații Petru Olhans și Lazăr Trif s-au dezbrăcat în slip și au început să se scufunde, de zeci de ori, cu cîte o cărămidă, o bucată de scîndură sau un calup de ciment, orbecăind în adîncimea riului înfuriat, turbure și rece, pînă ce au astupat locul primejdios. M-am gîndit la aristocraticul sport al alpinismului pe stînci și la plăcuta deconectare a vîntorii subacvatice în zilele de caniculă, în apă limpede, și am înțeles ce înseamnă adevărata călire.

Am stat cîteva zile și nopți lingă coordonatorii trupelor amplasate pe cursul inferior al Mureșului. Așteptam lingă hărți, în zumzetul stației de emisie-recepție, și de cîte ori îmi dezlipiam pleoapele vedeam figurile aceluiași ofițeri de stat-major la fel de concentrate, la fel de calme, cercetînd radiogramele, consultînd riglele de calcul, sfătuiindu-se scurt și pronunțîndu-se rapid. Degajau siguranță. Elevul sergent Dorian Branea lupta cu apele Tîrnavei Mari cînd a fost întrebare dacă știe ceva despre familia lui, aflată la Arad: «Știu că ai mei locuiesc la 300 de metri de malul Mureșului, într-o zonă amenințată, dar și acolo trebuie să fie ostași care știu să-și facă datoria», i-a fost răspunsul. Am înțeles că militarii au încredere în ei înșiși, în legămîntul care-i unește față de patrie și popor.

Spațiul ambarcațiilor de salvare răsucite de vârtejuri nu permitea urcarea în ele decît a persoanelor aflate în primejdie. Au existat militari care au «încălcăt» ordinul, luînd în bărci și cîte un cărucior de copil. «Scîncea nedumerit în brațele mele, tremura de frig cu picioarele goale, și a trebuit să iau și locuința lui», s-a scuzat un elev al Liceului militar «Nicolae Bălcescu» din Sibiu. Sergentul Ioan Belu a fost întrebare dacă a trăit clipe de groază: «Da,

în Dumbrăveni n-am putut să mă apropiu cu amfibie de o casă în care se refugiaseră trei mame cu copii sugari. I-am transportat la mașină mergînd prin apa pînă la git. Am trăit o clipă de groază cînd, cu un copil în brațe, am călcat într-o groapă și mi-am pierdut echilibrul. Dar nu mai știu cum m-am salvat și cum l-am salvat». Nici locotenentul Petre Iliescu «nu știe» cum a salvat în Copșa Mică, printre multe alte persoane, pe o bătrînă oarbă, refugiată cu groază pe o etajeră fragilă, lipsită de orice speranță în casa zguduită de valuri; bătrîna n-a putut realiza infernul dezlăntuit dincolo de paravanul pupilelor ei opace, dar a înțeles că s-a găsit cineva care să o scape de moarte, cineva care s-o ia, cu echilibrul ei sovăielnic de nevăzător, în barca și așa lipsită de echilibru. «Nu știe» locotenentul nici cum a avut putere să coboare o femeie operată dintr-o șură, țînînd scara în propriile-i palme. Dar noi știm de acum încolo și mai mult, că avem o armată educată în spiritul umanismului.

Autoamfibiele treceau pe lingă case inundate cu podurile înțesate de oameni, dar aceștia făceau semn ostașilor să-și continue drumul către refugii și mai șubrede ori în care se aflau femei și copii. La Mediaș, un bătrîn se refugiase pe o plută de pe care l-au smuls valurile. A reușit să se agațe de virful unui stîlp. Apa îi ajunsese totuși mai sus de brîu. L-a descleștat și l-a luat în barcă locotenentul Vasile Gavrițaș: «Îți mulțumesc, ofițerule! Te-am așteptat, m-am bazat pe voi. Dar să mă ierți. Dacă aveam amîndouă brațele, nu rămîneam aici, gata să mă înece». Atunci a observat locotenentul că bătrînului îi lipsea o mină. Era invalid de război. Veteranul trasează parcă linia de unire dintre armată și popor, dragostea pentru pămînt care leagă într-un singur contingent generațiile acestor mealeguri. Am înțeles că deviza «pe aici nu se trece» nu e scrisă doar în cartea de istorie, ci se transmite o dată cu laptele mamei.

Vorbele sînt palide pentru adevărul acestei iubiri față de țară și oamenii ei, numită patriotism. E o floare ascunsă în sufletul fiecăruia, purtată cu modestie din tată în fiu, nebănuită chiar. Ea se arată mai ales în vremurile de restriște, cînd dă puteri neașteptate rezistenței omenești și înlătură limitele oricărui sacrificiu. E un miracol care străbate istoria noastră. Mereu aceeași și mereu surprinzătoare armă secretă a acestui neam.

Mă gîndesc la zilele senine cînd trupele se vor întoarce în cazărmi, la programul obișnuit, la nopțile liniștite care se vor lăsa peste dormitoare. Cîteva paturi vor rămîne goale, cîteva perechi de bocanci vor lipsi de lingă ușă.

Sînt nume care nu vor mai răspunde la apel, care s-au identificat cu superlativul calităților ostășești și au avansat la gradul de erou. Gornist, sună și pentru ei, seară de seară, STINGEREA.

Sergiu ANDON

de Ioan GRIGORESCU

GANGELE REVĂRSAT

M-a obsedat îndelung și n-aveam de ce-mi aminti în aceste zile dominate de revărsarea puhoaielor și de lupta încrîncenată a oamenilor cu stihia, decît imaginea cîmpiei bengale sub apă. Abia survolasem Himalaya cu primul «Tarom» care făcea o cursă specială de la București la Djakarta, și așteptam să văd, sub bariera meterezelor de granit și gheturi veșnice ale celui mai mare masiv muntos al pămîntului, valea Gangelui, fluviul sacru al indienilor, străbătînd mănoasa cîmpie bengală. Dar sub pîntecul argintiu al avionului se întindea un peisaj mort, încremenit sub ape. Satele păreau gigantice pînze de păianjen, în plasa cărora se prinseseră fără putință de scăpare acoperișurile caselor, coroanele arborilor, turnurile templelor. Nu se mai vedeau drumuri, nu se mai vedeau oameni, nimic, decît o masă galbenă, întinsă pînă la capătul orizontului, prin care șerpuiau vineții viiturile fluviului revărsat. Gangele, purgatoriul hindușilor, se transformase în infern.

Aveam să regătesc țărâni fugiți de stihie pe străzile Calcuttei dormind pe trotuare, un milion de refugiați într-o neostoită mișcare larvară, imensă maree umană care depopulase Pradesul, Biharul și Bengalul invadînd metropola din delta Gangelui. Erau oamenii nimănui, care fugiseră din calea stihiei doar cu ce aveau pe ei, cohorte de rătăcitori abandonați epidemiilor, ciumei, holerei, tifosului exantematic și foamei, boala sărăciei, o foamă atroce, stringînd cerșetorii în pîlcuri, copii scheletici, femei cu voci stîlșite, abia mai scîncînd o implorare, bărbați isterizați de nenorocire, bătrîni vlăguiti veniți să moară pe țărîm fluviului zeificat, să li se ardă trupurile în ruguri imense și să li se împrăștie cenușa pe unda apei sacre care le grăbise sfîrșitul... Ziarele vorbeau de mii de morți și milioane de sinistrați. Dar drama nu mai impresiona pe nimeni, catastrofa era pusă pe seama fatalității și ea făcea parte din neputința vieții. Omul nu învățase să forțeze mîna destinului, stihia îl încercase de prea multe ori și lupta cu ea era lăsată pe seama proniei cereștii.

O singură dată în viață văzusem unda de șoc a viiturii apelor, și asta fusese demult, în copilărie, pe valea unui riuleț pașnic în care pescuiau mrene sedefii și cuștoaie vârgate, Drajna, un afluent al Teleajenului, la vreo treizeci de kilometri de Ploiești. Fusese o ploaie torențială cu vijelii mari la munte, și vestea despre prăpădul care se apropia avusese piciorul mai lute decît năvala apelor. Dar noi, copiii, am aflat-o în ultimul moment, ne găseam undeva, dincolo de prundul riului, pe dealurile cu livezi, și părinții au venit să ne strige să nu coborîm la gîrlă, să rămînem acolo pînă avea să treacă prăpădul. L-am auzit gemînd, buhăind, grohotînd, și peste gîrla cu albia spălată de ploaie am văzut năpustindu-se pe toată lățimea prundului, într-o prăbușire vertiginosă, o viitură înaltă cît casa, berbeci de apă rostogolindu-se turbați, o turmă de elefanți cenușii gonind bezmetic, prăvălind la vale bușteni, copaci dezrădăcinați, bolovani, spume și ml. Fratele meu mai mare, orășean necunosător al vieții la munte, a țîșnit atunci din loc și, chiudînd cu frenezie, a pornit să treacă podul spre cei care îl priveau îngroziți de pe malul opus. Nimeni n-a mai putut să oprească altceva decît bătăile propriei inimi; zădulul fugea țîpînd sfîdător chiar prin fața apelor turbate. Credeam că-i aud pașii lovind birnele podului de lemn întîps ca un miriapod scheletic de-a curmezișul prundului, dar nu erau decît bătăile inimii mele, care, după ce se opriese o clipă, zvicnea nebunește. A atîns malul celălalt chiar în momentul cînd elefanții cenușii, izbind cu sete, fărîmău podul ca pe o jucărie de copil. Abia atunci am înțeles de ce oamenii înșiraseră pe la cotul riului niște lădoaie cît vagonul, cu pereții din trunchiuri întregi de copac, umplute purcoi cu bolovani culeși din albia riului. Viitura s-a izbit de trupul lor și n-a mai putut mușca din livezile cu pruni. După ce apele s-au retras, sâtenii au cercetat locurile unde puhoaietele și-au putut face de cap și au pus acolo, orientîndu-le oblic, alte lădoaie pline cu bolovani.

Traversam prin văzduh cîmpia bengală, cutremurat de imaginea pe care nu-mi închipuiau că o pot forma apele prin revărsarea lor. Văzusem doar într-o colecție din «Ziarul științelor și al călătoriilor» din 1937 cîteva fotografii zguduitoare de la marile inundații din Ohio și Mississippi, în Statele Unite, unde, în luna mai a aceluia an, ploaie timp de două săptămîni și revărsarea apelor a lăsat pe drumuri peste un milion de oameni, ucigînd cîteva sute dintre ei. Și privind cîmpia bengală sub ape, îmi reveneau în memorie imaginile din acele fotografii. La muzeul de istorie din Calcutta aveam să aflu însă despre cea mai cumplită distrugere provocată de puhoaiete, înregistrată dintodeauna de memoria omului: două sute de mii de morți, uciși de o viitură care, la Calcutta, a atîns unsprezece metri înălțime. Generația noastră și cei mai în vîrstă ca noi își amintesc, desigur, de catastrofa invazie a apelor marine prin ruperea digurilor de către un uragan năpustit asupra Olandei în 1952, cînd peste o treime din teritoriul acestei țări a fost inundat.

Credeam că astfel de calamități vor ocoli de-a pururi fericitul pămînt din spațiul Carpato-Dunărean, și nu știam, și nu puteam bănui că într-o zi aveam să privesc, tot dintr-un avion, cîmpia bengală mutată pe plaiurile românești. Dar văzînd lucrul acesta de neînchipuit, am văzut și reacția oamenilor și am putut compara. Și am înțeles de ce, noi, învingem.

Armata refacerii.

Fată în față cu Gina Patrichi, după două, trei sau cinci ceasuri de conversație, cite îți trebuie uneori pentru a întocmi un onest interviu, te pomenești că ai încercat tot timpul un sentiment de surpriză: Gina Patrichi e omul surprizelor sau, mai exact, o ființă surprinzătoare. Inutil să încerci a o defini ca actriță, ea nu se lasă prinsă în nici o formulă prestabilită, iar firea ei îți alunecă printre degete și se schimbă într-una precum pietricelele colorate dintr-un caleidoscop. Acasă o găsești în postura cea mai neașteptată pentru tipul ei de femeie, — cea de mamă — răspunzând răbdătoare, inventivă, «de ce»-urilor unei fetițe de 4 ani, Oana, ce pare decupată dintr-o revistă de modă scandinavă. Dar vocația ei de gospodină e redusă la minimum și ea recunoaște lucrul acesta cu un angelic și spășit spirit autocritic. Gina Patrichi e înzestrată cu harul marilor cozeri, are verbul scăpător, înțepător, e plină de haz, dar, vai, toate acestea sînt o nenorocire pentru gazetarul ce o intervievează, căci cuvintele ei nu se așază, nu pot fi păstrate pe hîrtie. Pe scurt, cînd încerci să-i faci bilanțul carierei îți dai seama — din nou cu surprindere — că Ginei Patrichi i-au trebuit doar șase ani și cam șase-șapte roluri (incluzînd, vorba ei, și eșecul din «Privește înapoi cu minie») ca să se impună cu putere conștiinței publicului bucureștean.

— Îți mărturisesc că eu nu cred în geniile pierdute și în talentele risipite. Totul e să ai ceva de spus: dacă există în tine această forță, pînă la urmă ea izbucnește, și se oferă posibilitatea să o comunici. Eu am putut învinge numai așteptînd.

— Crezi că așteptarea pasivă poate fi o formulă a biruinței în viață?

— În meseria noastră, poate, într-un anumit fel: pentru că ești în mîna regizorilor, a directorului, a repertoriului. Un teatru nu poate avea grija unui singur actor, oricît de talentat ar fi el. Dar să ne-înțelegem: eu am așteptat muncind pe rupte, jucînd imens: timp de opt ani am jucat, la Galați, frenetic, totul, orice. Nu am trăit nici o clipă cu ideea de provizorat, cu ideea că sînt pasageră pe acea scenă de provincie. Cred că acesta e și secretul reușitei unui actor într-un teatru.

— Galațiul avea pe atunci o trupă excelentă: Dana Comnea, Pălădescu, Bănică, Dunea. Apropo, nu te-ai întîlnit, eufemistic vorbind, pe teritoriul acelorași roluri cu Dana Comnea?

— Da, și atunci am învățat cum să înving așteptînd. Ea era mai tare. Am așteptat. Aveam timp berechet: am intrat în teatrul gălățean la 20 de ani.

— Deci, după scooteala mea, 34 de ani acum... Sper că indiscreția e suportabilă la această vîrstă a dumatăle, nu? Ai terminat atît de tînăr institutul?

— Nu l-am terminat de fel: în anul trei am fost exmatriculată. Pe drept. Teatrul mi-a prilejuit prima greșeală. Și prima mare învățătură: totul se plătește, greșelile la valoarea lor, iar bucuriile, dublu. Dar totul merită.

— Știam însă că ai fost eleva preferată a Aurei Buzescu...

— Da, iar ea a consimțit la excluderea mea. Am meritat-o, repet. Aura Buzescu — această mare doamnă a scenei românești, de o finețe a spiritului și de o rară loialitate — m-a iubit mult, mi-a iubit talentul, cum spunea ea, deși m-ar fi dorit grozav cu 4 cm mai înaltă pentru genul de actriță de dramă în care mă vedea... Eu o adoram, dar eram într-adevăr greu suportabilă, indisciplinată, făceam tot felul de nebunii, nu veneam la cursurile care mi se păreau plictisitoare. Aveam 16 ani cînd am intrat în institut (prezentîndu-mă la examen fără acte, căci actele se aflau la Școala tehnică de chimie, unde eram elevă în anul III), toată lumea mă răsfața, eram copilul de trupă al institutului...

— De unde se vede că prea mult răsfaț strică întotdeauna.

— Am întreat-o pe profesoara mea atunci cînd mi-am dat seama că am fost definitiv exmatriculată din institut: «De ce nu m-ați apărut, doamnă, de ce-ați lăsat să mi se

taie calea spre teatru?» «Draga mea — mi-a răspuns ea — m-am gîndit bine și am ajuns la concluzia că pentru viața dumatăle și pentru cariera pe care sînt sigură că ai s-o faci, e bine să ți se dea o lecție grea și dureroasă: ca să știi că pe viitor nu depinzi numai de tine». Lecția aceasta mi-a folosit, te asigur.

— Deși înțeleg că gîndul la teatru nu te-a părăsit nici o clipă...

— Sigur că nu. Dar a trebuit să-mi găsesc mai întîi o modalitate de a-mi cîștiga viața, pentru că nu mai puteam să cer părinților să mă întrețină. Am făcut atunci, în acei ani 1954-1955, de toate: am făcut figurație cu seara, am vîndut înghețată în Obor: «la-nghețata, ia-nghețata», chemam eu pe toate tonurile, și-mi obligasem prietenii să vină să-mi facă vînzare și să mă-nince înghețată numai de la toneta mea. Pe urmă, o vară întregă am fost fericită, căci devenisem vedetă de circ — unul din visele vieții mele. Sergiu Dermengi mă băga într-o ladă și mă tăia cu ferăstrăul în două, apoi mă «hipnotiza» și eu spuneam pe dinafară pagini întregi din «Anna Karenina», exact acelea pe care le indicau, la întimplare, spectatorii. Sper că nu-mi ceri să-ți dezvălui acum trucurile meseriei, nu pot să-mi trădez colegii...

— Fii fără grijă, ținem și noi, spectatori, la iluziile noastre. Așadar, ai învins prin perseverență. Și prin talent, cred eu. Ce e talentul, după dumneata?

— Acel «ceva» care te ajută să faci cu ușurință ceea ce este greu altora.

— Nu găsești definiția incompletă?

— Nu avea pretenția să fie completă. Cred că prima componentă a talentului e să știi, să poți să arzi cu totul.

— Aceasta ține însă mai ales de sensibilitate. Dar arta modernă cere în primul rînd cerebralitate.

— Uite, eu i-aș spune mai modest, mai puțin snob, o tehnică a declanșării voite, urmărite, a emoțiilor în scenă. Altminteri, ești la discreția inspirației, iar aceasta îți poate juca adesea renghiul.

— Contești deci inspirația pe parcursul elaborării, al priticirii rolului. Dar nu e nevoie de ea nici în momentul primei — și posibil fatalei — întîlniri cu un personaj?

— Nu, nu cred că e necesară coborîrea sfîntului duh pe creștetul unui actor chiar dacă întîlnirea e de zile mari, cu Nora lui Ibsen, Portia lui Shakespeare, Madeleine a lui Eugen Ionescu ori Mița lui Caragiale.

— Sînt marile dumatăle întîlniri...

— Cîteva dintre ele. Intervine, în elaborarea unui rol, un sistem, o tehnică, pe care actorul și-o face muncind salaorește pe scenă. Să nu te sperie cuvîntul tehnică, eu nu umblu la roluri cu rigla și compasul, nu aplic cine știe ce formulă de algebră, ci pur și simplu ajung la gîndurile și comportamentul personajului prin mine, pornesc de la mine, de la tot ce am adunat ca experiență, de la toate trăirile mele. Dar iată că am ajuns să formulez un răspuns la singura întrebare de care mă temeam și la care aș fi refuzat cu politețe să-ți răspund: cum îmi pregătesc un rol...

— De ce te temi de o asemenea benignă chestiune?

— Pentru că nu am nici o comunicare de făcut omenirii în acest sens și pentru că totul se petrece ca la toată lumea. Mă îngrozesc banalitățile, mai ales cînd sînt spuse grav și cu ton de confidență de creație...

— Perfect: să revenim la discuția noastră asupra talentului. Eu cred că acesta se poate stinge cînd nu este intens solicitat, mai ales într-o meserie ca a voastră.

— Iar eu, repet, nu cred în talentele ce mor prin inaniție. E adevărat însă că puterea talentului crește o dată cu însemnătatea subiectelor asupra cărora se exercită. Și o dată cu sîrguința ta, cu munca ta.

— Ei bine, atunci cum îți explici că printre atîtea roluri făcute cu strălucire — în «Jocul de-a vacanța», «D-ale carnavalului», «Victimele datoriei», «Puricele în ureche» — ai putut rata un rol ca cel din «Privește înapoi cu minie»?

gina patrichi:

„să te cheltui tot, fără a cere apoi nota de plată“

de Sanda FAUR

Fotografii de S. STEINER

— Să știi că nu caut vina decât în mine. Eu am fost cea care am greșit fundamental: de la prima lectură mi s-a părut că rolul Helenei mi se potrivește ca o mânășă și că nu am nimic de făcut. Și nu am făcut nimic. Cum zicem noi: «Înveți vorbe și cine după cine urmează, că piesa merge de la sine». Ei bine, nu-i așa. Am fost leneșă, am plăcut. Și iar am învățat din greșeala mea. Dar trebuie să-ți spun că deși eu știam în sinea mea că sint execrabilă, m-a durut cumplit că s-a observat atât de tare în afară, că eu nu am putut compensa cu nimic lipsa de gândire și efort scenic. Și pentru că vorbesc cu un cronicar teatral, trebuie să-ți spun că m-a durut și tonul, cruzimea cu care criticii și-au spus opiniile despre mine. Andrei Șerban mi-a luat atunci, foarte cavalereste și nobil, apărarea într-un articol, recunoscând nereușita mea, dar cerind criticii un ton mai științific și mai puțin pătimăș.

— Ah, marile sensibilități și imensul orgoliu al artiștilor... Dar ca să schimbăm un subiect dezagreabil pentru a-mîndouă, spune-mi, ce părere ai de colaborarea cu Andrei Șerban, acest ferment al tinereii noastre regii? Deși mi se pare că ai avut doar o scurtă întâlnire profesională cu el, rolul Portia din «Iuliu Cezar».

— Scurtă, dar memorabilă. Să știi că pentru un actor aceste mari întâlniri cu un regizor deosebit sint absolut vitale, ele îl scot din mecanisme sale obișnuite, din rutina sa meșteșugărească, care înseamnă de fapt sfîrșitul creației. Drumul meu pe scenă e marcat hotărîtor de o primă întâlnire — cea cu Vlad Mugur în spectacolul

cu «Poveste din Irkutsk», apoi, desigur, de întâlnirea cu Liviu Ciulei.

— Căruia îi datorezi, dacă nu mă înșel, și apariția dumitale în viața artistică a Bucureștiului...

— Căruia îi datorez imens: și angajarea la o trupă de asemenea prestigiu ca cea de la «Bulandra», și marile roluri de pe scenă, și rolul — singurul bun pe care l-am obținut eu în cinematografie — din filmul «Pădurea spînzuraților», și încrederea publicului în mine, și încrederea mea în mine.

— Presupun că există aici și o anume comuniune artistică, o identitate de gusturi, de concepție scenică...

— Îmi dai voie să spun o enormitate? Sau, mă rog, ceva care ar putea părea așa. Ei bine, eu nu am, nu pretind că așa avea o anumită concepție teatrală.

— Un stil precis, adică?

— Spune-i așa, dacă vrei. Am stilul regizorului cu care lucrez, am stilul piesei în care joc, am stilul personajului interpretat. Sint ceea ce în teatru se rostеше cu nițel dispreț, pentru că pare a implica lipsa de personalitate, sint o actriță maleabilă. Orice stil de teatru mă poate cuceri dacă-mi spune ceva, dacă mă convinge.

— Dar asta mi se pare o binefăcătoare capacitate de adaptare, care te poate feri de pericolul manierismului.

— Cu Vlad Mugur am făcut un teatru simplu, clar, în care ideile erau comunicate limpede spectatorului, în care toate situațiile erau jucate pe trăire, pe sentiment,

alături de Lucian Pintilie — iar munca la «D-ale carnavalului» constituie de asemenea un moment esențial în cariera mea — am aderat la teatrul său vehement realist și am încercat să fac din Mița Baston o caricatură a iubirii tragice; Andrei Șerban mi-a cerut să fac din Portia nu o femeie, ci o ființă care să traverseze scena aproape fără materialitate, ca un suflu, să fie o esență de puritate.

— Tocmai dumneata, în care zvicnesc pasiunile și care ești esență de feminitate...

— Șerban a reușit să facă din rolul meu tot ce-a dorit, nu te îngrijora, pentru că eu m-am subordonat total și deliberat voinței sale. Tînărul acesta — care mi se pare extrem de caracteristic pentru ce posedă mai bun noua generație artistică — are o lume a lui, foarte specială, în care pătrunzi cu greu, e obsedat de problemele generației sale, ale vremurilor sale, el caută într-una, caută mereu, iar cînd lucrează cu actorii e asemenea unui vrăjitor. În general, să știi că privesc foarte atent la tinerii din jur, fetele și băieții aceștia, pe care-i criticăm adesea fără să-i cunoaștem prea bine, mă atrag irezistibil și le caut chiar prietenia.

— Dar diferențele de vîrstă nu te deranjează?

— Aș minți să-ți spun că ideea mă umple de fericire. Vîrsta — vîrsta fiecăruia! — e un adevăr nu din cele mai comode, dar pe care trebuie să-l iei ca atare. În măsura în care reușești să-ți păstrezi viu interesul pentru viață, vîrsta nu te mai poate speria cine știe ce. Nici măcar sub aspectul dulcii rivalității colegiale... De altfel, eu cred că în teatru există mult loc sub soare. Tinerii au locul lor, eu îl am pe al meu, am impresia că nu ne facem umbră unii altora.

— Spune-mi, te rog, și-ai dorit vreodată vreun rol pe care nu l-ai jucat?

— Eu am înțelepciunea de a nu rîvni decât la ceea ce pot avea. E un soi de auto-apărare interioară. Nu am suferit niciodată în fața unei distribuții anunțate la avizier, fie că eu eram sau nu trecută pe ea.

— Unei asemenea firi fericite și lipsite de invidie poți să-i adresezi liniștită și o întrebare mai delicată: care din colegele dumitale îți plac?

— Îmi place Clody Bertola: e o actriță distinctă, un ultim mohican al teatrului de poezie. Îmi place Valeria Seciu, are toate calitățile pe care eu le cer unei actrițe: o frumusețe spiritualizată, e sensibilă, vibrantă, sinceră pe scenă. Din păcate, nu joacă suficient. Dar ascultă-mă pe mine, Vali e o actriță de mare viitor...

— Crezi în nevoia de frumusețe a unei actrițe?

— Tocmai pe mine mă întrebi?

— Nu înțeleg ce vrei să spui...

— Ei bine, poftim, cred în frumusețe, ar fi o demagogie sinistră să afirm contrariul. Și în viață, și pe scenă, o femeie frumoasă a cîștigat pe jumătate bătălia. Dar rămîne cealaltă jumătate... Pentru că — și iar voi spune o banalitate imensă — frumusețea e fragilă și efemeră. Ca să trag nițel spu pe turta mea, adaug totuși că orice femeie are frumusețea ei, dar nu oricine știe să o vadă. Adevărul e că, personal, nu am mizat

niciodată pe înfățișarea mea. Mi-a mers destul de bine și cu iuțea minții, cu hazul, cu faptul că nu am avut niciodată nici un fel de complexe.

— Spune-mi, te rog, ce înseamnă un copil în viața unei actrițe?

— O asemenea întrebare m-aș fi așteptat să-mi vină numai de la revista «Femeia», draga mea... Dacă vrei, am un răspuns: Oana îmi ia mult și-mi dă totul. Dar hai să rămînem în zone mai puțin melo...

— Să te mai întreb totuși ce gîndești despre dragoste?

— Ei da, o asemenea discuție merge chiar și între două intelectuale!! Sigur, o actriță e întii și întii un om, iar pentru orice om dragostea e esența concentrată de viață. Fără dragoste, femeia rămîne doar o posibilitate. Și cred cu tărie că dragostea merită plătită oricît și cu orice. Chiar și cu riduri pretimpurii.

— Ca să reintrăm în apele discuției profesionale: ce părere ai de actuala stagiune bucureșteană?

— Nici una. Pentru că nu am văzut nici un spectacol. Și sufăr realmente din cauza asta, mi-e pur și simplu dor să-i revăd pe George Constantin, pe Leopoldina Bălanuța, pe Victor Rebengiuc. Dar am jucat aproape seară de seară...

— ...în «Puricele în ureche», desigur. Ce a însemnat spectacolul acesta pentru dumneata, în afară de succesul imens de public?

— Am învățat, de fapt, să fac comedie, comedie suculentă, să «vind» poantele, să-mi folosesc la maximum situațiile favorabile, să-mi înghit nițeluș colegii în scenă, cînd e

cazul. Am tras cu ochiul la Cotescu și i-am furat, fără scrupule, toate șiretlicurile lui deștepte. Dar sint cumsecade, nu le folosesc întotdeauna.

— Afișele teatrului TV te anunță foarte des, Gina Patrichi. Ce semnifică televiziunea pentru dumneata?

— Artă: cinci roluri pe stagiune, pe care n-aș putea să le fac nicidecum în ritmul acesta la teatru. Și publicitate. Și bani.

— Nu ți-e teamă de cruzimea camelei de luat vederi?

— Nu, pentru că nu mă interesează de loc cum arăt, și-am mai spus, nu acesta e atuuul meu principal, nu pe acesta mizez. Habar n-am care sint unghiurile mele favorabile, care e profilul meu cel bun, care e lumina ce mă avantajează.

— Citești pagina a patra a ziarelor, te interesează ce se petrece în lume?

— Întotdeauna. Neliniștea omenirii, locurile fierbinți ale globului, calamitățile cumplite care pot lovi din senin oamenii se răsfrîng asupra mea cu o acuitate dureroasă. Inundațiile acestea catastrofale care s-au abătut asupra unor zone ale țării noastre m-au zguduit, dar m-a impresionat și gestul de formidabilă solidaritate umană pe care l-au declanșat.

— O singură întrebare încă: care e, după dumneata, calitatea esențială a unui om?

— Generozitatea, dăruirea, risipa de sine. Să se cheltuie tot, fără a cere apoi nota de plată...

„ARCA BUNEI SPERANȚE“

de Ioan D. SÎRBU

sau „șapte personaje care și-au găsit autorul“

Personajele sint: Ara — Carmen Galin, Ham — Corneliu-Dan Borcia, Sem — Al. Lazăr, lafet — Al. Drăgan, Noe — Cornel Nicoară, Noah — Adria Pamfil-Almăjan, Protos — C. Uritescu; iar autorul, Ioan D. Sirbu, i-a scos din vechea legendă biblică a potopului și le determină destinele într-o frămîntată căutare a fericirii, a sensului vieții gîndite pe specificul lumii noastre contemporane. Ara — căreia Carmen Galin îi conferă farmec și căldură — trebuie să aleagă într-o dezbateră cu implicări filozofice care nu oferă soluții ci incită la o meditație asupra condiției umane. Personajele-idee sint construite cu sinceritate, ceea ce nu este întotdeauna suficient, și cu un umor cald, necesar, apreciat și gustat de public. Meritul regiei (Călin Florian) este acela de a fi încheșat o distribuție în care fiecare interpret să se simtă în rol și în același timp să dialogheze firesc cu partenerul. Ham — Borcia — are duritatea obiectivă a celui ce confundă necesitatea matematică cu cea umană; Sem — Al. Lazăr — nuanțează viclenia periculoasă a unui stăpînitor imoral al tainelor materiei vii; iar lafet — Al. Drăgan — este de un firesc dramatic. Poet, dar conștient de propriile limite, el a trăit cu intensitate tragedia arcei însingurate în univers și acceptă moartea, speranței. Încercarea Arei de a-l reda sie însuși, viitorului și vieții este tîrzie, de data asta, în timp, lafet e omorît. Salvîndu-l pe Protos (pitoresc, fără a îngroșa — C. Uritescu), autorul deschide ciclul evoluției umane de la simplu la complex. Corecți, în limitele unei rigidități maiestuoase — Cornel Nicoară și Adria Pamfil-Almăjan.

Teatrul tineretului din Piatra Neamț ne oferă încă o surpriză de bună calitate prin acest spectacol cu o piesă plină de poezie, tragic umană, la realizarea căreia ne mărginim să reproșăm dintre lacune doar culorile, nu întotdeauna foarte inspirate, ale decorurilor semnate de Mihai Mădescu.

Iuliana POP

O ENIGMĂ

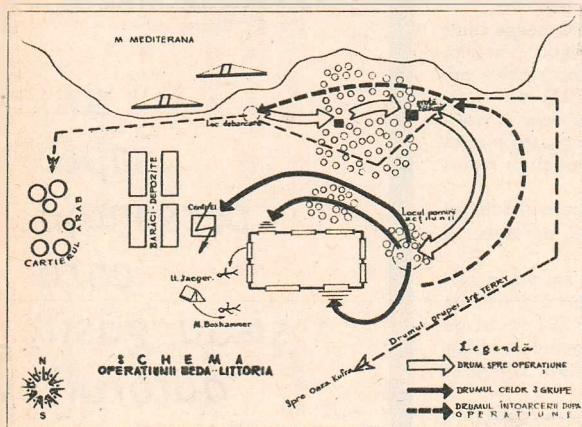
Într-un articol trecut s-a arătat cum a fost plănuită de britanici, în preția ofensivei generalului Auchinleck, Operațiunea Beda Littoria, menită să captureze la cartierul său general pe generalul Rommel, comandantul lui «Afrika Korps».

Spionajul britanic aflate exact amplasamentul și efectivul unităților care păzeau cartierul general al lui Rommel; fotografiase totul, descifrase tăblițele indicatoare care, în adevăr, păreau să desemneze sediul comandamentului suprem. Dar nu a știut până în momentul declanșării acțiunii că... Rommel plecase cu zece săptămâni înainte din Beda Littoria și că în locul său și al secției operative și adjutanturii s-au mutat (păștrindu-se totuși tăblițele indicativelor care dădeau aparența stabilității) intendența și serviciile de aprovizionare ale «Corpului african».

Dar există și o altă posibilitate: nu a fost vorba, oare, de o inducere în eroare a spionajului englez de către un agent dublu? Oare eșecul s-a datorat unei neglijențe a lui Haselden, principalul agent britanic în zona de debarcare a commando-ului, sau unei acțiuni premeditate a acestuia, care a dat comandamentului britanic certitudinea că Rommel se mai afla la Beda Littoria? Haselden a luat cu el secretul în mormint și nu se poate da răspuns la întrebare. Tocmai această enigmă conferă un caracter deosebit de dramatic Operațiunii Beda Littoria.

Desmond Young, biograful englez al lui Rommel, în cartea sa «Rommel», Londra, 1958, dă o lungă relatare a cazului. Dar se pare că nu a folosit declarațiile martorilor oculari, ci documente oficiale, pe canavaua cărora a țesut restul. Pentru reconstituirea faptelor se impune o utilizare concomitentă a unor surse germane. Făcând abstracție de spiritul lor oarecum subiectiv, cea mai documentată sursă pare a fi aceea a lui P. Carell: «Die Wusten Fuchse» și «Mit Rommel in Afrika», Frankfurt an Mein, 1964. Narațiunea se bazează pe lucrări ale unor foști militari în viață sau (după metoda non-fiction a lui Truman Capote) pe ancheta directă, reportericească.

lată reconstituită, pe baza acestor fapte, desfășurarea acțiunii.

Schema Operațiunii Beda Littoria.

OPERATIUNEA BEDA LITTORIA II.

de Dinu HĂNUS

DUEL ÎN DEȘERT

17 noiembrie 1941, orele 23... Conform prezviunilor strălucitului serviciu meteorologic militar britanic, furtunile de toamnă ce se dezlănțuiseră de zile întregi în diferite puncte de pe coastă apăruseră și în zona Beda Littoria.

În casa cu două etaje, din cuburi egale de piatră cioplită, în care se presupunea că se află comandamentul suprem al Axei în Africa și Rommel însuși — e liniște. Ici-colo, cite un ciine speriat de tunete latră și apoi tace. O noapte de infern. Chiparoșii din pădurice se indoia sub rafalele de vânt. La alte case și barăci lumina încă nu s-a stins, și nici în fosta prefectură. Ploaia biciuie cu furie pământul și face bălți uriașe.

BEDA LITTORIA DOARME

La «comandamentul suprem» — în realitate numai statul major de intendență — se află doar locțiitorul, căpitanul G. Weitz. Titularul, maiorul G. Schleusener, și căpitanul G. Otto zac amândoi în lazaretul de la Apollonia, bolnavi de dizenterie. În afară de Weitz, mai este acolo adjunctul său, comandantul statului major al intendenței, maiorul Poeschel. În total, două duzini de ofițeri și subofițeri, furieri, transmisioniști, șoferi și ordonaț. Aceștia, plus personalul auxiliar obișnuit al unui comandament de intendență, stau și ascultă cum ploaia se năpustește în geamuri.

Scurt timp după miezul nopții, ultimii ofițeri rămași trei își urează noapte bună și se duc să se culce în camerele lor de la parter sau de la etajul întâi, în paturile de campanie.

Sentinela nu sînt. La ce bun? La sute de kilometri de front? Rămîne totuși cineva de pază: un fruntaș din jandarmeria militară, înarmat simbolic numai cu baioneta de la șold; de cîtva timp, n-are altă treabă decît să îndrumeze curierii care vin uneori noaptea tirziu la comandament, plini de noroi și obosiți. Matheus Bokhammer, din grupa de motocicliști ai intendenței, stă și el de

gardă în cortul său, mulțumit că se va putea întinde mai tirziu pe jos.

Liniște. Luminile s-au stins peste tot, una cite una. Beda Littoria doarme.

ÎNȚILNIREA DIN GROȚĂ

lată însă că în preajma Bedei Littoria au apărut siluete. Au bocanci cu tălpi de crep, «battle-dress»-uri de camuflaj pestrițe și fețele înnegrite. Trecuți prin ciur și prin dirmon. Excelenți atleți, trăgători de elită.

Sînt veniți de departe. Să ne întoarcem cu cîteva ore în urmă. Submarinele «Torbay» și «Talisman» i-au debarcat, în condiții grele, pe o hulă puternică, la locul fixat, în noaptea de 17 noiembrie 1941. Dar din cauza valurilor, din cei 50 au atins uscatul doar treizeci și doi, pe o plajă pustie. Au stat ascunși într-o grotă mascată de tufșurile pantei, în așteptarea orei hotărîte pentru intrarea în acțiune. Apoi, douăzeci și opt de oameni au pornit în trei grupe, simultan. (Laycock și trei «rangers» rămăseseră în grotă ca ariergardă.) Clătănind din dinți, sub rafalele de ploaie rece, uzi pînă la piele, ajung la altă grotă, în gura unui drumeag ce iese dintr-o dumbravă.

Un fluierat ușor.

Keyes înaintează. În pragul grotei, o siluetă așteaptă, dreaptă: John Haselden, un bărbat vinjos, cu barbă, strînge mîinile lui Keyes. Oamenii intră tăcuți și se azvîrlă pe patele uscate, în timp ce la intrare ofițerii lor discută în șoaptă cu cel ce-i așteptase, omul cu fața dură, îmbrăcat ca un păstor indigen. Acesta clipește des din ochii injectați de conjunctivita specifică pustuluii.

— Constat că nu ați uitat de loc limba țării, d-le căpitan, observă în arabă Haselden. În plus, văd că ați venit să vă împropățați și cunoștințele de germană, dacă se poate spune așa...

Campbell zîmbi și dinții îi luciră pe fața dată cu unsoare neagră. Apoi discutară amănuntele operațiunii.

După cîteva minute, Campbell, Keyes și întreg commando-ul plecară spre nord-vest,

călăuziți de trei arabi — de data asta veritabili — spre țelul lor. Haselden, tot în picioare, a rămas la intrarea grotei.

Grupul lui Keyes atinge împrejurimile satului. Iată păduricea, cantonamentele auxiliare, clădirea cu două etaje. Totul e în regulă. Totul pare mort; sub ultimii copaci, englezii, cu apa șiruind pe fețe, țin ultima consfătuire.

Furtuna parcă își dublează furia. Ca o muzică de fond, ca o recuzită necesară la drama ce avea să înceapă peste cîteva minute.

UN «WESTERN» ADEVĂRAT

Orele 23.59...

Un fluierat strident.

Keyes, Campbell, sergentul Terry și șase oameni ajung din cîteva salturi la ușa principală a clădirii; altă grupă, la ușa din spate, în timp ce a treia inconjoară casa, ca rezervă.

— Posten! Ach, Du lieber Gott, was für... (Sentinelă! Ah, dragă Doamne, ce mai...)

Campbell strigase, în limba germană, din răspuseri. Ușa se deschide. Sentinela e în cadrul ei. La lumina unui fulger, cuțitul sergentului Terry sclipește. Soldatul hitlerist cade pe spate cu Terry peste el, blocînd intrarea celorlalți. În aceeași frîntură de secundă, un tunet și un fulger «artificial» acoperă o clipă tunetele și fulgerele furtunii: «ranger»-ii au lucrat rapid și centrala electrică de la Beda Littoria a sărit în aer. Clădirea se află în întuneric.

Keyes și Campbell cu ceilalți caută, o dată intrați, să-l ridice pe Terry, care pare rănit. Dar nu se întimplase nimic: cuțitul sergentului nimerise doar în umăr sentinela și acum aceasta se tăvălește cu Terry pe podea.

În întuneric, englezii nu pot face uz de armele automate; ei încearcă să-i «astupe» cu pumnalele gura sentineleni germane. Dar omul are parcă o forță herculeană. Cu trei oameni agățați de dînsul, strigă după ajutor, încercînd să dea alarma. Lovește cu piciorul urlînd și, în fine, cade extenuat peste o

ușă din fundul camerei, care tocmai se deschidea, apăsată de ciorchinele de oameni. Aceasta, spre nenorocul lui Keyes.

Dincolo de ușa cu tăblița «Wug/Mun» era un birou în care dormeau plutonierul Lentzen și subofițerul Kowacic. Încă buimaci, ei sar din paturi și smulg din cuiele din perete automatele. Primul trage o rafală scurtă, la întîmplare, în cei pe care îi vede o clipă la lumina unui fulger. Dar maiorul Keyes, deși a simțit o arsură la picior, apucase să lanseze două grenade ofensive grele ce cutremură clădirea. Lentzen e aruncat de explozie la pămînt, amețit, iar Kowacic moare pe loc cu capul zdrobit.

Sus, la etajul 1, locotenentul Kaufholz nu adormise. O insomnie rebelă îl chinuia de cîteva luni. El a auzit întii strigătele de ajutor ale sentineleni. Sare din pat și coboară scara, cu revolverul în mînă. În acel moment, detunau grenadele engleze în biroul atacat. La lumina exploziilor, Kaufholz îi vede pe «rangers» și îngheață. Dar și Campbell îl zărește pe el. Totul se decide ca într-un «western» cu suspense. Cine va trage mai repede?

Kaufholz și Campbell au apăsă pe trăgaci poate în aceeași secundă. Dar glontecele celui dintîi îl lovește pe... maiorul Keyes, care se prăbușește pe podea.

Campbell are un moment de ezitare, fatal. O secundă nu știe ce să facă: să se aplece să-și ridice șeful sau... Și în acest moment, cu o ultimă sfortare, de jos, locotenentul german trage pentru ultima oară. Campbell simte că podeaua îi fuge de sub picioare și cade, în timp ce osul piciorului acuză dureri îngrozitoare.

ÎMPUȘCĂTURI ÎN NOAPTE

Cei doi șefi ai commando-ului sînt, așadar, «scoși din cursă». La parter se află doar sergentul Terry și încă doi oameni, iar de la etaj se aud pași, tropăituri și uși trîntite, voci urlînd comenzi pe nemțește. Cînd văzu pe ofițerii hitlerști fugind din ca-

În zori,
uzina electrică dinamitată
încă ardea.

merele lor, sergentului, acestui brav flăcău din Yorkshire, îi reveni limpezimea judecării:

Nu mai e vorba de «elementul surpriză» — îi trecu fulgerător prin minte, o dată cu imaginea maiorului Keyes cu țigara în mână, în tabăra de antrenament, când vorbea despre «cuplul» reușită-surpriză.

Tot într-o frîntură de secundă îi veni în cap întrebarea: unde sînt camarazii săi care trebuiau să pătrundă în clădire prin ușa din spate?

Ca un răspuns, Terry aude de afară rafale de pistol-mitralieră. Încearcă să distingă după zgomot ale cui sînt. Nu-și dă seama că nu sînt rafale de «Mauser» sau de «Walter» și crede că inamicul contraatacă. Se simte prins ca șoarecele în cursă și are o singură reacție: afară!

De fapt ce se întîmplase?

Exploziile grenadelor lui Keyes sculaseră din pat pe un locotenent major german, Jagger, care dormea în camera de alături. Îngrozit, el sărise în curte prin geamul făcut țîndări de suflu și alergase, în pijama, drept... în țeava oamenilor lui Keyes, care făceau de pază și constituiau rezerva. Un «ranger» strigă: «Mîinile sus». Dar mai mult de formă, căci înainte să fi terminat vorba, trase. Ce să facă un commando cu prizonieri?

14 gloanțe îl ciuruiră pe locotenent. Aceasta este rafala pe care a auzit-o, în casă, Terry.

Pe sergent îl cuprinsese panica. Și pe ceilalți englezi din clădire, de asemenea.

Desfășurarea evenimentelor care au urmat demonstrează o dată mai mult ce rol enorm joacă un simplu amănunt neștiut sau pur și simplu întîmplarea. Căci nu poți prevedea totul de-acasă. Într-adevăr, chiar dacă, din motivele sus-arătate, «Operațiunea Beda Littoria» nu și-a putut atinge scopul principal — capturarea generalului nazist — ea ar fi putut fi de folos comandamentului englez din Africa de nord dezorganizînd, doar cu cîteva ore înainte de declanșarea ofensivei, «centrul» care coordona aprovizionarea armatei lui Rommel.

Ce a compromis definitiv acțiunea? Poate o simplă întîmplare. Mai precis, o canistră cu apă...

Dar să reluăm firul povestirii.

CANISTRA CAPORALULUI BARTH JOACĂ ȘI EA UN ROL...

Ora 0,16.

A doua grupă de «rangers» care trebuia să pătrundă în clădire prin spate, concomitent cu prima (care atacase ușa principală), a pierdut minute prețioase. Cock, fost jucător de rugby, a încercat să împingă ușa cu toată forța masivului său trup, dar în zadar.

Ușa din spate dădea într-un birou ce fusese cu doi ani înainte bucătăria prefectului italian al regiunii Cyrene. Încăperea era tixită de rafturi cu dosare și mese de lucru. Într-un colț se afla un chepeng, iar dedesubt o scară în spirală ducea spre pivniță. Cu două zile înainte, cei care aveau paturile acolo, subofițerul Alfons Hirsch și caporalul Barth, discutaseră despre ușa cu pricina.

— Barth, întrebase subofițerul, de ce incui seara așa de atent toate ușile? Ești bolnav de nervi?

— D-le plutonier, spuse Barth, flecare avem lucrurile noastre, și arabii din sat sînt atît de săraci! Așa că paza bună...

Și caporalul propti o canistră plină cu apă între ușă și un raft cu hîrțoage. Tocmai acest «zăvor» sui-generis rezista. Cock nu înțelegea de ce nu cedează ușa, cu toate că desfăcuse broasca. Se sfătui în șoaptă cu ceilalți, cînd în casă răsunară bubuiturile grenadelor. Așteptară un moment. Dar cînd afară, în curte, se auzi rafala ce-l răpuse pe locotenentul hitlerist, oamenii lui Cock fură cuprinși de neliniște și se repeziră în curte, unde era salvarea...

Afară furtuna se potolise ca prin farmec. Dar nu era decît un calm înșelător. Căci epilogul «Operațiunii Beda Littoria» — pe care-l vom relata într-un articol viitor — nu avea să fie mai puțin dramatic ca începutul ei.

(Va urma)

cronică satirică

de Teodor MAZILU

SFÎNTA APARENȚĂ CARE ÎNȘALĂ...

Prima grijă a acestei categorii de oameni e să-și facă rost de ticuri. Înainte de toate, aparență — sfînta aparență... Că aparențele înșală... dar ei de asta au nevoie. Înainte de a fi scriitorii, de pildă, au grijă să aibă ticuri de scriitori... Cărțile — or să le scrie mai tîrziu. Asta nici nu li se pare atît de important. Important e să aibă ticuri de scriitori, — sau mai exact ceea ce cred ei că înseamnă a fi scriitor — adică să pară detașați, să vorbească plictisiți la telefon, să aibă stări de angoasă metafizică, să spună că Tolstoi îi cam plictisește iar că pe Balzac îl găesc cam nesărat. Cu asemenea ticuri ies în lume, dornici s-o cucerească... Sînt convinși că avînd cîteva paradoxuri în cioc și cîteva tabieturi în creier toată lumea va fi la picioarele lor.

Dacă sînt fotbaliști, încep să mormăie că fotbalul e prea dur, că nu e bine plătit, încep să bea rom cu halba... Nu-și fac nici o problemă din faptul că nu știu să lovească mingea. Ei seamănă cu fotbaliștii? Seamănă. Toată zbaterea lor e să semene, nu să fie... Aparența să fie, că de esență mai fac ei rost... Ei cred că e suficient să fie proști ca să pară inteligenți...

În orice caz, gonesc după ticuri. Rechiziționează ticuri. Ticuri de om de treabă... Ei sînt niște terchea-berchea, dar și-au făcut rost, ba cumpărînd, ba milogîndu-se, de niște ticuri de oameni dintr-o bucată. Proști ca noaptea, și-au cumpărat din economii ticuri de oameni inteligenți. Grei de cap ca plumbul, s-au învățat să ridă sardonice de prostia altora. Ura îi domină și îi sfișie, dar se comportă — la suprafață — ca cei mai de treabă oameni... Au zîmbete de oameni de treabă. Au și gesturi pline de tandrețe. Numai cuțitul pe care-l au întotdeauna la îndemînă demonstrează exact contrariul... Dar ei zic că, de fapt, cuțitul e acolo din întîmplare...

dialog cu cititorii

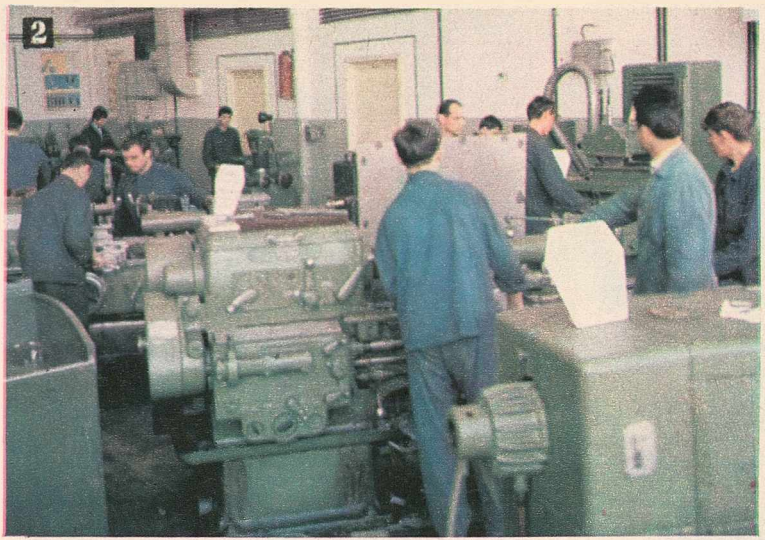
de H. DONA

Și în cursul ultimei săptămîni am continuat să primim numeroase și emoționante scrisori din partea cititorilor noștri cu privire la calamitățile care s-au abătut asupra unei bune părți a țării. Sînt în aceste scrisori mărturiile cu privire la amploarea distrugerilor, la actele de eroism simplu și firesc ale atîtor și atîtor concetățeni ai noștri, cu privire la rivna neobosită cu care se muncește pentru refacerea celor distruse, pentru ajutorarea regiunilor sinistrate. Unii ne relatează despre contribuțiile în bani, alimente și îmbrăcăminte ale locuitorilor din comunele lor (unele dintre aceste comune sînt și ele parțial sinistrate), alții despre orele de muncă suplimentară pe care le prestează voluntar cetățeni din cele mai variate sectoare de activitate. Un medic (dr. Corneliu Iordăchescu din comuna Pogoanele, jud. Buzău), după ce ne comunică că a subscris salariul pe o lună, ne scrie: «Dacă este nevoie, sînt gata să-mi aduc contribuția în zonele sinistrate cu modesta mea muncă de medic de circumscripție». Un alt cititor (N. Velineanu din Turnu Severin) își exprimă surpriza și emoția de a vedea cîți prieteni are țara noastră peste hotare: «Atîția oameni de care nu auzisem niciodată și care din primele momente s-au grăbit să ne sară în ajutor». Un cititor din Constanța (V. Parpală) vrea să tragă din nenorociri o concluzie optimistă: «Am citit că acum vreo 90 de ani au fost în țara noastră inundații destul de mari, dar care n-au provocat decît pagube mult mai mici. De ce? Pentru că atunci eram mult mai săraci, n-aveam nici atîtea așezări urbane, nici atîtea fabrici și uzine, nici atîtea șosele asfaltate, nici atîtea construcții agrozotehnice la sate, nici atîtea școli, nici atîtea spitale, nici multe, multe altele. Amploarea pagubelor dovedește și amploarea realizărilor noastre». De acord cu această interpretare dialectică, dar am fi preferat (și, desigur, tov. Parpală o dată cu noi) să fi dovedit bogăția noastră pe alte căi. Mulțumim tuturor celor care ne-au scris, îi rugăm să ne ierte că nu putem să le inserăm toate cuvintele spuse din inimă, dar îi asigurăm că vom păstra cu sfințenie, pentru aducere aminte, toate mărturiile primite în aceste zile. Scrisorile din județele sinistrate au fost mai puțin în acest răstimp, e firesc. Așteptăm acum, pe măsura normalizării situației, să reinno-dăm firul corespondenței cu prietenii noștri din Tg. Mureș și Satu Mare, din Galați și Alba Iulia, din Sighișoara și Brăila, de peste tot unde apele au lovit atît de crunt.

O scrisoare interesantă am primit de la cititorul N. Pompiliu din Făgăraș, care, referindu-se la apropiata vizită oficială în Franța, evocă unele aspecte semnificative ale tradiționalei prietenii româno-franceze. Despre multe din cele amintite de tov. N. Pompiliu am scris și vom mai scrie. Ascendența românească a marelui poet francez Pierre Ronsard pare să fie doar o legendă, frumoasă chiar dacă neadeverată. Sînt însă mulți alți români, mai reali decît Banul Mărăcine, care au adus o contribuție importantă la tezaurul culturii franceze. Așa după cum, bineînțeles, cultura franceză constituie de două veacuri o parte însemnată din hrana spirituală a intelectualității române.

Tot într-o tematică — să-i zicem internațională — se înscrie și ampla scrisoare pe care ne-o trimite cititorul A. Munteanu din Focșani cu privire la situația din Orientul Apropiat (probabil cu ocazia împlinirii a trei ani de la începerea războiului numit «de sase zile», dar care nu s-a terminat nici astăzi). Îl sfătuim pe cititorul nostru să-și adreseze studiul — axat mai mult pe analiza trecutului — unei reviste cum este «Magazin istoric». Noi ne ocupăm mai mult de prezentarea și interpretarea evenimentelor de actualitate, evenimente, din păcate, tot mai îngrijorătoare, dar care chiar prin gravitatea lor demonstrează o dată în plus justetea poziției pentru care milităm: căutarea unei soluții politice a conflictului, inadmisibilitatea acaparării prin forță a unor teritorii străine, garantarea drepturilor legitime ale populațiilor și ale statelor din această regiune. Ca să revenim la scrisoarea tov. Munteanu, ne-am permite să observăm cum dumneașă acordă în mod nejustificat, țînînd seama de realitățile istorice și politice, o importanță excesivă factorului religios. De altfel și datele pe care le prezintă nu sînt întru totul exacte. Pînă în secolul al VII-lea cea mai mare parte a populației din Siria, Palestina, Egipt era de confesiune creștină, ea convertindu-se ulterior la islamism. Dar parcă asta are importanță? Problemele contemporane nu se rezolvă pe baza situației din secolul al VII-lea, ci pornind de la realitățile actuale.

Ne pare rău că într-o rubrică în care, la început, am evocat acte de umanitate, dăruire de sine, eroism, sîntem nevoiți să revenim asupra cazului acelor cititori — foarte puțini la număr, de altfel — care încearcă să cîștige diferite concursuri nu studiînd, nu documentîndu-se, ci extorcîndu-ne nouă răspunsuri de-a gata. Cei ce procedează așa sînt nu numai necinștii ci și neabili. Profesiunea noastră de ziariști ne obligă să fim la curent cu multe-multe lucrări, așa că sîntem informați și despre concursurile pe care vor să le cîștige fără muncă anumiți descursoreți. E foarte greu deci să fim păcăliți, chiar dacă întrebările ne sînt prezentate ambalate în complimente și laude excesive. Abia un asemenea procedeu ne face prudenți.

TINERI ȘI TINERE,

1 Modernul Grup școlar M.I.U., în cadrul căruia funcționează, în afară de școala profesională textilă, școala tehnică de specializare postliceală și școala tehnică de maiștri, asigurând calificarea — respectiv specializarea — a circa 3 000 de elevi în fiecare serie. Școala este instalată într-un local adecvat, dispunând de sălile de cursuri, laboratoarele, atelierele, căminul și cantina necesare pe de o parte unei bune desfășurări a învățământului, pe de alta asigurării cazării și hranei elevilor.

vreți să deveniți muncitori calificați în industria textilă? Înscrieți-vă la cursurile școlii profesionale textile ce funcționează în cadrul

GRUPULUI ȘCOLAR AL MINISTERULUI INDUSTRIEI UȘOARE

Urmînd cursurile acestei școli, vă puteți califica în una din următoarele meserii:

- FILATORI
- ȚESĂTORI
- FINISORI PRODUSE TEXTILE
- TRICOTERI LA MAȘINI CIRCULARE ȘI RECTILINII
- MUNCITORI SPECIALIȘTI ÎN CONFECȚIILE DIN ȚESĂTURI ȘI DIN TRICOTAJE
- MECANICI DE ÎNTREȚINERE
- STRUNGARI
- ELECTRICIENI

Școala asigură calificarea în învățămînt de zi, în cadrul Grupului școlar al Ministerului Industriei Ușoare din București, str. Bîrsei nr. 3 (cartierul Titan), sectorul 4. Școala dispune de personal didactic de înaltă calificare, de săli de cursuri, laboratoare și ateliere înzestrate cu tot utilajul necesar unei bune pregătiri.

2 Unul din atelierele în care se pregătesc viitorii mecanici de întreținere, strungari și electricieni.

Se pot înscrie la concursul de admitere în această școală tineri absolvenți ai școlii generale de 8 ani, în vîrstă pînă la 18 ani, împliniți în cursul anului (respectiv, pentru anul școlar 1970—1971, tineri ce nu au împlinit încă vîrsta de 18 ani sau au împlinit-o în cursul anului curent, adică după 1 ianuarie 1970).

Candidații la concursul de admitere trebuie să aibă domiciliul în București sau într-una din comunele situate la cel mult 50 km de Municipiul București.

Înscrierile la concursul de admitere se fac între 1 și 30 iunie 1970, fiind obligatorie prezentarea următoarelor acte:

3 Țesătoarele de mîne lucrează, ca eleve, la războaie asemănătoare celor la care vor lucra și în fabrici.

— Certificat de absolvire a 8 (sau 7) clase (în original sau adeverință);

— Certificat de naștere în original și copie;

— Fișa copilului de la 0—15 ani, eliberată de școala generală absolvită, sau certificatul medical eliberat de circumscripția medico-sanitară în evidența căreia este candidatul;

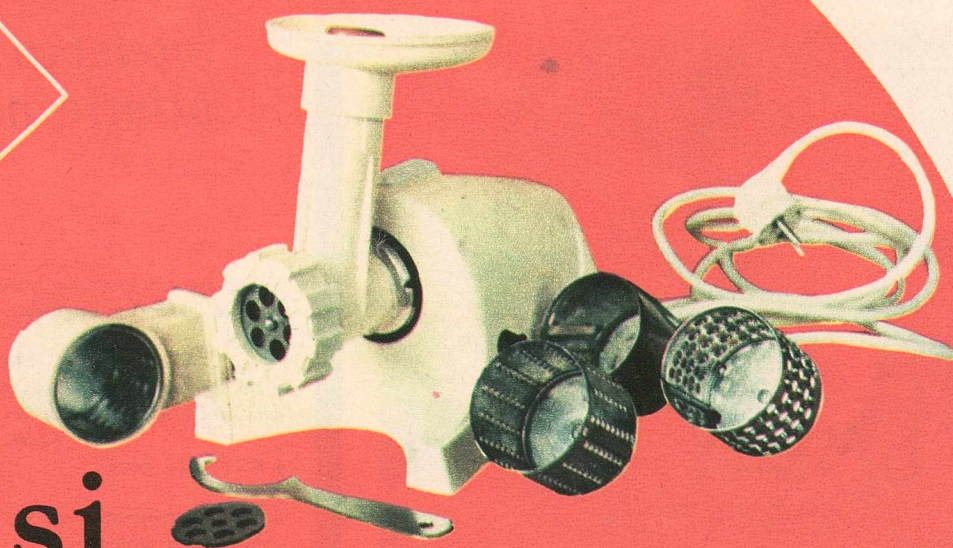
— Buletinul de analiza singelui (efectuată cu cel mult 3 săptămîni înainte de concurs) și rezultatul examenului radiologic pulmonar (radioscopia, radiografia sau microradiografia) efectuat cu cel mult 3 luni înainte de concurs.

4 Viitorii maiștri au la dispoziție laboratoare bine înzestrate, în cadrul cărora li se dezvoltă rînd pe rînd toate «tainele» chimiei textile.

Concursul va avea loc între 6 și 14 iulie 1970 și va consta în probe scrise și orale la limba română și matematică din materia claselor V-VIII ale școlii generale de 8 ani.

Cei interesați a obține informații suplimentare se pot adresa secretariatului școlii, zilnic, între orele 8-20, direct în str. Bîrsei nr. 3 (cartierul Titan — tramvaiele 23-24, stația Morarilor, sau troleibuz 84 și autobuzele 65, 79, 101, 102, stația Grup școlar) ori prin telefon 43 25 30.

n
nou
u

„DOINA“ și

„INFRAGRIL“,

în premieră
industrială

La întreprinderea bucureșteană **Metaloglobus** au fost semnate recent două premiere industriale. Noile produse ieșite pe poarta fabricii vor fi primite, desigur, cu aplauze la scenă deschisă de către cumpărători, și în special de cumpărătoare.

Pentru detalii, dăm cuvântul principalilor realizatori și citorva dintre cei care, indirect, au participat la lansarea lor.

Ing. Valeria Rădoi, șefa serviciului creație a întreprinderii, principala autoare a unuia dintre prototipuri:

— Să nu uităm că după cele opt ore de program noi, femeile, trebuie să aplicăm cunoștințele celei de-a doua profesii — cea de gospodină. Timpul pierdut, incomoditatea operațiilor, iată numai doi din factorii care ne-au sugerat, așa zice, obligativitatea construirii primului robot electric de bucătărie românească. **Doina** (denumirea robotului — n.n.) reprezintă, fără îndoială, o realizare prestigioasă a industriei noastre electrocasnice. În fișa de prezentare a noului produs este menționat: «*Robotul electric de bucătărie Doina efectuează operații multiple, fără efort fizic și în timp record: tocat carne, nuci, parmezan, pesmet, tăiat zarzavaturi crude sau fierte pentru diverse scopuri, solzi, tăiței, felii etc. De asemeni, se pot obține din zarzavaturi și fructe, crude sau fierte, pireuri, pulpe sau sucuri...*».

În rest, lăsăm ultimul cuvânt gospodinelor noastre.

Adriana Colan din secția CTC:

— Ca muncitoare care lucrez efectiv la verificarea aparatelor, găsesc că noua realizare a întreprinderii noastre este o dovadă elocventă a preocupărilor colectivului pentru diversificarea producției și pentru obținerea unor produse noi, care prin calitatea execuției și prin utilitatea lor să satisfacă în condiții multumitoare cerințele

beneficiarilor. Ca posesoare a unui astfel de aparat, apreciez obiectiv utilitatea pe care o prezintă în gospodărie.

*

— Dv., fiind autorul principal al celui de-al doilea produs — e vorba de aparatul INFRAGRIL — ce ne puteți spune în legătură cu prezența sa în bucătăriile noastre?

— Nu numai în bucătării — precizează ing. Wilhelm Weigel. Faptul că INFRAGRIL folosește razele infraroșii emanate de o rezistență electrică și concentrate de o oglindă metalică, face ca el să poată fi utilizat la prăjirea, frigerea sau coacerea diverselor produse: carne, pui, mititei, pește, frigărui, fără a răspîndi nici un fel de miros. Dar acest aparat are dublă utilizare: în timp ce frige, prăjește sau coace diverse alimente, pe un capac montat deasupra sa se pot prepara ochiuri, fierbe lapte etc. Alte avantaje: economie de timp (prepararea unei fripturi durează 15 minute), modul igienic de preparare a alimentelor, costul ieftin al energiei electrice consumate și al aparatului însuși (450 de lei) și execuția modernă a aparatului sînt alte caracteristici care vin să completeze fișa de prezentare a INFRAGRIL.

Gheorghe Duțescu, directorul comercial al întreprinderii: — La atîtea avantaje (e vorba de cele prezentate de către produsele citate mai sus), un singur inconvenient — folosirea ambelor aparate la curent de 220 V. Construcția motoarelor nu permite sarcini sub această tensiune. Deci, deocamdată, abonații la 110 V nu pot beneficia de prezența în căminele lor a acestora decât prin milocirea transformatoarelor. Dar faptul că atât INFRAGRIL cât și DOINA sînt insistent cerute la export ne scutește de alte recomandări. Întrucît, în mare, prezentarea celor două

noi produse s-a făcut, mă voi rezuma la trecerea în revistă a altor aspecte legate de profilul întreprinderii **Metaloglobus**.

În cele 7 sectoare de fabricație ale unității se realizează o multitudine de obiecte și produse cu utilizări diverse: tăvi, platouri, cupe pentru fructe și înghețată, coșulețe pentru piine, articole din aluminiu și tablă pentru sport-turism, cutii, sufertașe, bidoane, spirtiere etc. se găsesc în nomenclatorul secției de articole presate. Unul din sectoarele de fabricație ale întreprinderii produce întreaga gamă de fermoare metalice și din material plastic. Cît despre celelalte două secții: de ferodouri și garnituri de etanșare, care realizează întreaga gamă sortimentală și dimensională a acestor produse, acestea se impuneau ca o necesitate majoră pentru rețeaua de transport republicană.

În 5 ani s-au schimbat peste 2/3 din sortimentele de jucării mecanizate realizate în una din secțiile principale ale fabricii. Momentan se află în producție 38 de modele. În ultimii doi ani au fost asimilate diverse jucării electrice: electrocarul, limuzina teleghidată, mașina de cusut electrică, plus o serie de jucării mecanizate cum ar fi: maimuța de scuter, maimuța-tobosar, de la munte la mare.

Înlocuirea vaselor din email cu altele noi — vase inox. a căror eleganță, durabilitate foarte mare și rezistență la șocuri fac să fie mult solicitate; ridicarea continuă a parametrilor fixați; preocuparea permanentă pentru calitate și diversificare — iată ce v-aș fi răspuns la eventuala întrebare: «Ce perspective se întrevăd?»

— Nu-mi mai rămîne atunci decît, în numele cititorilor «Flacării», să vă mulțumesc pentru prețioasele informații pe care ni le-ați furnizat.

Interviuri publicitare de Emil CIULEI

centenarul „carului cu boi“

Printre cele patru mii de lucrări rămase de la pictorul Nicolae Grigorescu, mai mult de douăzeci de tablouri reprezintă care cu boi în diferite ipostaze, intitulate de el (ca să cităm pe cele mai cunoscute): Pe luncă, La căratul finului, Spre casă, Prin pădure, Înspre bilci, Întoarcerea de la cîmp, Printre dealuri, Pe valea Siretului și altele. Când a apărut în public primul dintre aceste care cu boi pictate de marele maestru? Răspunsul îl găsim în catalogul celei de-a treia expoziții de pictură, sculptură și arhitectură, organizată în București acum o sută de ani — la 15 iunie 1870. Printre expozanți îl găsim și pe Grigorescu — era pentru prima dată cînd marele artist își prezenta lucrările la un salon oficial. Raionul său cuprindea 25 de picturi, între acestea fiind și unul intitulat: Care cu boi. Juriul desemnat de Ministerul Instrucțiunii pentru aprecierea operelor expuse — avînd ca președinte pe Theodor Aman — acorda la închiderea salonului premiul întii pentru pictură «domnului Nicolae Grigorescu, pentru lucrarea sa: Portret». Era vorba de portretul marelui ban Năsturel. Așadar, Carul cu boi, cea mai populară pictură românească, a împlinit o sută de ani.

Ion MANTA

Înțelepții printre noi

● Cînd ești îndrăgostit nu trebuie să vezi în ființa iubită ceea ce găsești, ci ceea ce dorești.

Max Linder

● Nu aveți încredere în bani, dar nu dați bani decît unor persoane de încredere.

O.W. Holmes

● Nu căutați, găsiți!

Picasso

● Nu vă înconjurați decît de bunuri de care vă puteți dispensa.

Jerry Lewis

● Vreți să nu fiți criticați? Nu spuneți nimic, nu faceți nimic, nu fiți nimic!

Tati

● Nu arunca piatra în vecini dacă ferestrele tale sînt din sticlă.

B. Franklin

● Nu face porțile mai mari decît casa.

Mahatma Gandhi

● Nu spuneți că o problemă e dificilă; dacă nu ar fi dificilă, nu ar fi problemă.

F. Foch

● Nu-ți supăra prietenii cu grijile tale; povestește-le mai degrabă dușmanilor, că-rora știi că le vei face o bucurie.

Bing Crosby

● Înainte de a bate cu pumnul în masă, uită-te dacă nu e vreun cui ieșit.

Bourvil

● Nu încercați să vă omoriți timpul. Pen-tru așa ceva veți avea nevoie de o veșnicie.

Fernandel

● Nu comiteți crime! Ele ne împing la furt și de la furt la minciună nu e decît un pas.

Alfred Hitchcock

recorduri și performanțe

● CEL MAI VECHI vehicul pe roți, căruța, se consideră că a apărut de aproximativ 7 milenii.

● ÎN URMĂ cu aproape 2300 de ani, pe străzile Alexan-driei (pavate și care, în unele locuri, atingeau 30 de metri lățime) circulau căruțe publice, un fel de getaxuri ale timpului.

● ÎN ANUL 1650, la Paris apar birjele cu locuri fixe de staționare, la început în fața hotelului «Saint Fiacre» — ceea ce a făcut ca birjele să se numească «fiacre». Din ordinul lui Ludovic al XIV-lea a fost înființată în 1662 la Paris un fel de «linie de omnibuz» care avea niște trăsuri cu opt locuri, ce circulau pe anumite trasee, «la răstimpuri cît mai fixe».

● ÎN ANUL 1840, la Londra se inaugurează primul transport în comun, cu 100 autobuze cu abur. În parla-mentul englez s-a hotărît că aceste mașini pot circula în afara localităților cu o viteză de aproape 6 km/oră, iar în orașe cu 3 km/oră, cu condiția ca în fața mașinii să meargă un om cu un fanion roșu, pentru a preveni popu-lația de pericolul ce se apropia.

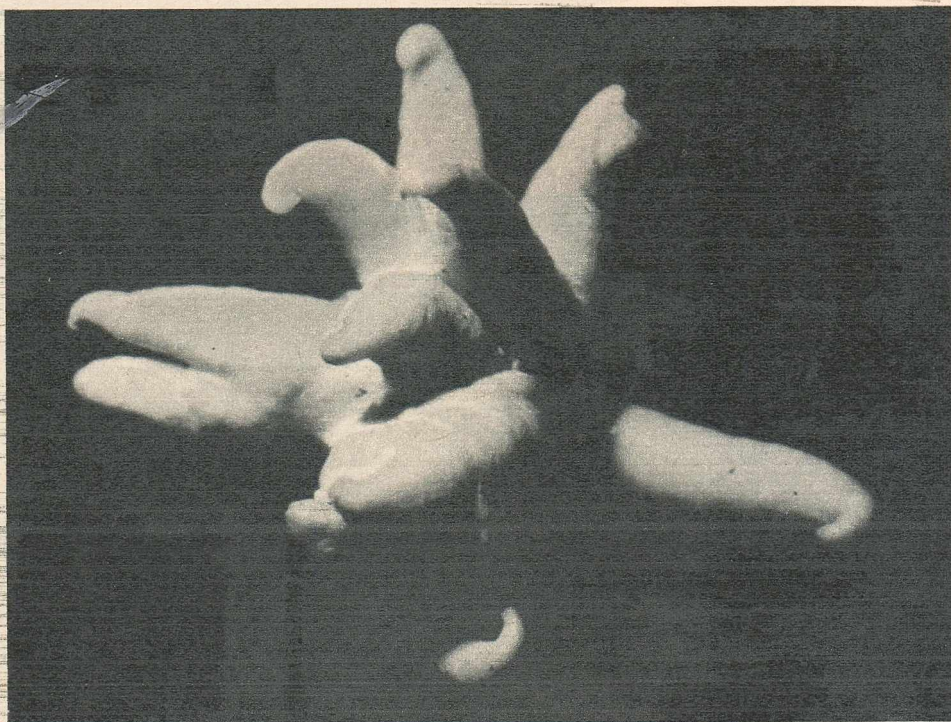
● PRIMUL prototip de automobil modern a fost proiectat în 1786 de inventatorul american Evans. Proiectul său a fost respins ca irealizabil, și Evans și-a sfîrșit zilele la un ospiciu.

● CEL MAI BĂTRÎN metropolitan din lume este cel londonez. A intrat în funcțiune în anul 1863 și are astăzi o lungime de 407 km (din care peste 100 galerii săpate în stîncă) și 275 stații.

● PRIMA cale ferată din lume formată dintr-o pereche de șine pe care circulau, ce-i drept, vagoane trase de cai a fost executată în 1758 în Anglia.

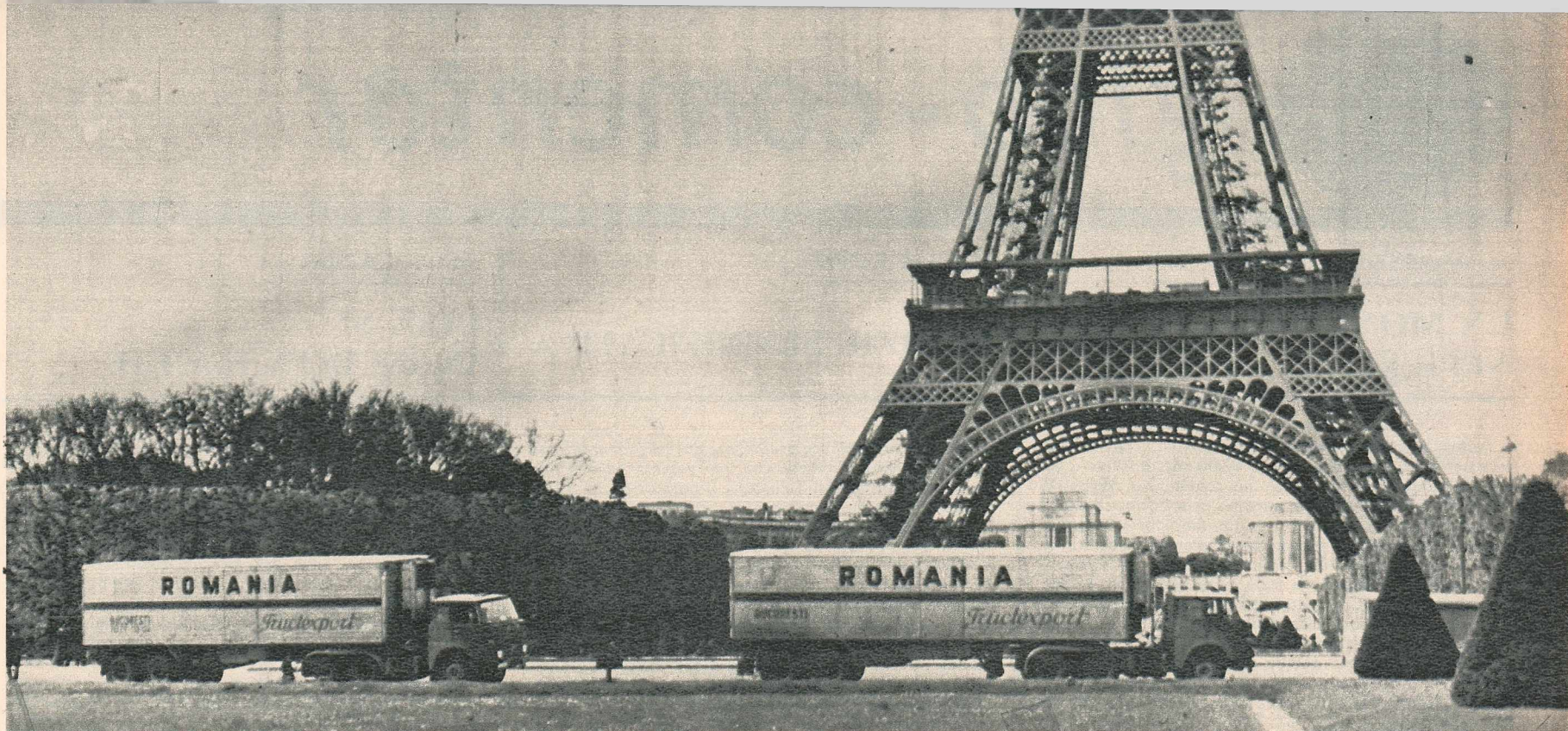
● PRIMUL autoturism cu volan pe stînga construit în serie a fost modelul Ford T, «Lissy de tablă», fabricat fără întrerupere, doar cu mici modificări, între 1909 și 1927.

● PRIMUL automobil care a depășit viteza de 100 km/oră a fost realizat și condus de belgianul Jenatzy în anul 1899. După numai nouă ani, italianul Felice Nazzaro a reușit pe un Fiat să atingă, primul, viteza de 200 km/oră.

ghici, lămîie, ce-i?

...și dacă nu ghiciți, v-o spunem noi: e o lămîie. A crescut, așa cum o vedeți, în grădina unui fermier din Tarragona, în Spania.

stimați
tovarăși

Ne scriu cititorii noștri ing. **Hugo Heger** și **Vasile Cadar**, care aflându-se de curind la Paris ca turiști au observat un lucru pe care l-au considerat demn de a fi consemnat:

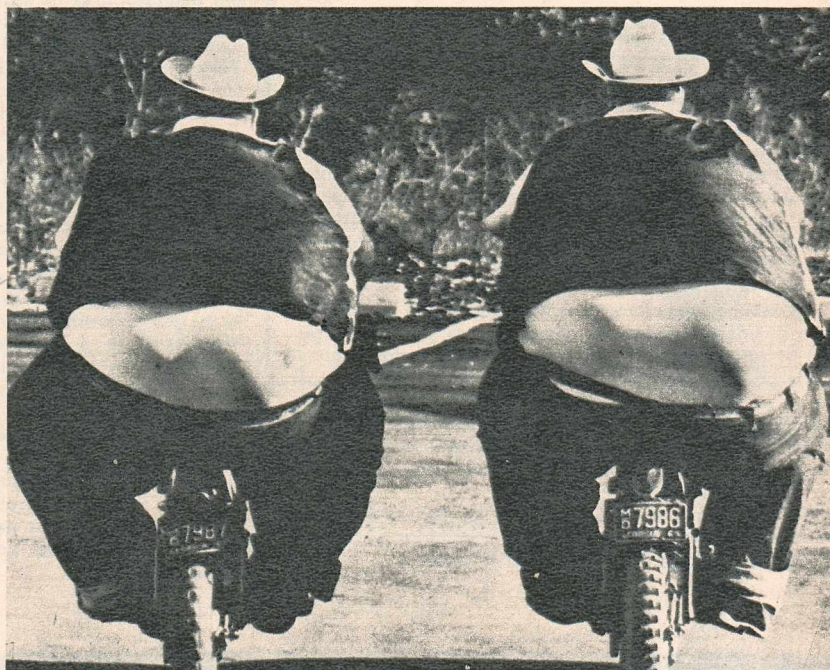
«Poate că în ceasurile grele prin care trecem, această fotografie va constitui un imbold la o muncă și mai susținută în vederea refacerii grabnice a economiei noastre care a suferit atât de mult în urma calamităților.

În această ordine de idei, dacă veți considera că fotografia poate fi publicată, iar din acest fapt ar rezulta pentru noi unele drepturi de autor, vă rugăm, stimați tovarăși, a le vira în contul CEC 2000».

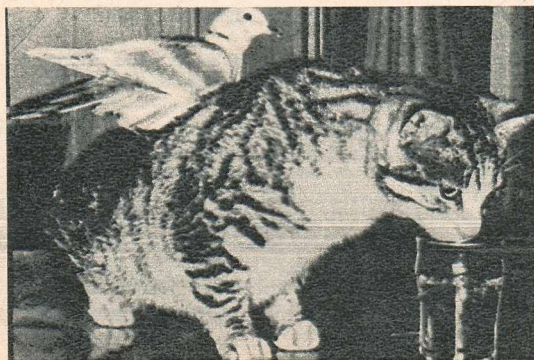
După cum se vede, am considerat că fotografia poate fi publicată. Vi se cuvin drepturi de autor. Le-am depus în numele dv. la cont CEC nr. 2000. Vă mulțumim!

onoarea
a fost
salvată!

Și onoarea, și postul — bine retribuit de altfel — ale domnului George Flint se aflau în mare primejdie. De citva timp, domnul G.F., angajat în calitate de creier-șef (citește «agent de publicitate») la o mare uzină americană de motorete, nu mai născocea nimic. Păi ce fel de creier (și încă șef) mai e ăsta? Și tocmai când aceste întrebări urmau să capete o soluție fatală pentru viitorul domnului G.F., creierul domniei-sale a binevoit să reacționeze, declanșat probabil de spectrul concedierii. După ce i-a întâlnit pe cei doi frați gemeni cu gabarit nu depășit, ci supzadepășit, pe care-i vedem în fotografie, creierului-șef nu i-a mai rămas decât să redacteze textul: «Iată cum se comportă motoretele noastre la greutate!».

măcar în basm...

A fost odată ca niciodată... A fost odată o pisică și o turturea care se iubeau mult și nimic pe lume nu le putea despărți...

Pe undeva mă roade hidoasa bănuială că basmul ăsta a avut în final și un simbur de adevăr: că într-o zi pisicii i-a fost foame și că atunci a hăpăit pofticioasă și fără probleme de conștiință carnea fragedă a turturicii.

Dar nu, nu ne trebuie nici un fel de simbur de adevăr. Măcar în basm să rămână de pomină o mîță care iubește o turturea și nici prin cap nu-i trece s-o mănince...

glob-comentar

N. POPESCU BOGDĂNEȘTI

UN MONUMENT NEPIERITOR

Pentru oglindirea exactă a fenomenului, rindurile de față s-ar fi vrut mai degrabă un bilanț sec de cifre, o redare statistică mai bine decât un comentariu, verbul în astfel de circumstanțe fiind aproape neputincios să exprime ceea ce vrei, ceea ce din toată inima dorești să spui, să scoți în evidență, iar adjectivul, elementul acesta de vorbire ce dă condeiului puțința să zburde pe hirtie în măiestrite întortocheri de fraze și subtile figuri de stil, nici el nu este apt, ba parcă dimpotrivă, să pună în lumină o atât de încărcată de sensuri realitate.

Poporul român, — țara, căci poporul este țara — victimă în aceste ultime două decade de mai '70 ale dezlănțuirii din seninul nostru cer a unei apocaliptice descărcări de ape, un potop cum nu se mai cunoaște să fi fost vreodată pe meleagurile noastre, s-a înfrățit cu suferința. Atita este de ajuns spus: s-a înfrățit cu suferința. Căci ce altceva dacă nu suferință înseamnă viețile omenești sugrumate de apele tulburi, satele șterse de pe fața pământului ca și cum n-ar fi fost, orașele înecate, semănăturile năclăite de noroi, fabricile și școlile distruse și mai ales sufletele atât de barbar, de cumplit traumatizate. Râni adinci pe trupul țării. Râni dureroase în inimi.

Dar durerea aceasta imensă a născut un monument nepieritor de frumusețe morală: unanima solidaritate a tot ceea ce este românesc cu victimele sinistrului, unanima și nețărmurita hotărâre a poporului nostru, condus și îmbărbătat de partid, de a alina suferințele, de a vindeca rănilor.

Și a mai pus în lumină, cu o forță de netăgăduit, încă un fenomen: marea simpatie de care se bucură în lume poporul nostru. Este un fapt de care cu toții nu ne îndoiam, dar pe care suferința noastră l-a relevat de dimensiuni impresionante. State, organizații naționale din diferite țări și internaționale, cetățeni din diferite colțuri ale lumii, simpli membri ai comunității umane, au vibrat la suferințele poporului român într-un grad mai mult decât impresionant, tot atita de amplu și de generos pe cât am vibrat noi românii înșiși la marea durere pe care o încearcă zecile, sutele de mii de compatrioți loviți de calamitate.

Ce să pui mai întâi în evidență? Ar fi un act de flagrantă injustiție să citezi drept simbol unul, lăsându-le în umbră pe toate celelalte, atitea și atitea, după cum tot o flagrantă injustiție ar fi să omiți, la o statistică riguroasă, unul, francul dăruit în contul «România» de muncitorul francez ori partea de contribuție a chinezului de rind, a elvețianului, a americanului de rind, a italianului sau cetățeanului sovietic, la fondurile de valori materiale și bănești, constituite în numele statelor pentru ajutorarea populației române sinistrate.

Totdeauna suferința a generat spontan acte de solidaritate omenească, spirit de dăruire. Ceea ce se întâmplă însă în aceste zile pe glob, ca urmare a gravelor traumatisme pe care le-a avut de îndurat poporul nostru, depășește, ni se pare, sfera, cadrul noțiunii de solidaritate umană. Este aici un semn mai mult decât edificator, dovada indubitabilă a atenției și simpatiei cu care este înconjurată în lume țara în care trăim, muncim, gândim, ne bucurăm și suferim, România!

O manifestare, am zice, binemeritată, pentru cinstea și frumusețea morală a raporturilor și principiilor pe care, cu fermitate, România le promovează în lume.

Nicolae LUPU

DECIZIE SEMNIFICATIVĂ

Printre știrile zilnice asupra marilor evenimente mondiale s-a strecurat recent una, în aparență de mai mică importanță: firma Bell Telephone Laboratories din S.U.A. a hotărât să nu mai primească în viitor contracte militare.

Ne-am obișnuit pînă acum cu știri care arătau mai mult contrariul. Firmele nu numai că alergau după comenzi militare, dar acționau pe toate căile pentru a determina astfel de comenzi, a crea climatul propice cheltuielilor militare, chiar dacă acestea nu corespundeau nici cit de cit nevoilor reale. Bell Telephone Laboratories face parte din marele grup American Telephone and Telegraph Company, care în anul 1969 ocupa locul al șaselea printre marii achizitori de contracte militare, comenzile primite ridicându-se la 914 milioane dolari.

Din această sumă Bell încasa 30 milioane anual pentru producerea de componente de înaltă tehnicitate necesare rachetelor militare avansate. Ultima sa comandă, cu care își va încheia activitatea pentru sectorul militar, este executarea unor piese esențiale pentru sistemul de rachete antirachetă Safeguard. Cum se explică hotărârea sa de a renunța la astfel de surse de venit? Purtătorul de cuvânt al companiei Bell a declarat că «protestele împotriva contractelor militare, împotriva războiului, precum și dorința unei părți a personalului de a trece la lucrări civile reprezintă factori care au determinat hotărârea de a evita în viitor contractele pentru rachete». El a adăugat că cei care beneficiază de contracte militare nu mai sînt priviți în mod favorabil de opinia publică. Un om de știință de la Universitatea Stanford, Wolfgang Panofsky, care are legături cu personalul tehnic al întreprinderii Bell, a împărtășit unui reporter al ziarului «Washington Post» adîncul sentiment de frustrare care s-a răspîndit în rîndurile personalului acestei companii ca urmare a limitelor pe care contractele militare le impun activității tehnico-științifice. De altfel aceste mărturii reflectă numai o parte din nemulțumirea ce se manifestă în cercurile științifice față de consecințele cursei înarmărilor asupra progresului științei și al producției pașnice în general. Ziarul «New York Times» constata sub semnătura lui Andrew Hamilton că «iureșul înarmărilor înseamnă de fapt o acumulare a tot ce este mai rău. Lumea — scrie el — își asumă sarcina de a reaminti în mod constant, în diverse feluri, că există întrebări mult mai importante pentru resursele sale decît cursa pentru superioritate nucleară». Nu numai Hamilton, dar și alți ziariști sînt nevoiți să constate că avocații cursei înarmărilor îndeamnă, în fapt, la lichidarea unor avuții care se cifrează la zeci de miliarde de dolari. Asemenea constatări și mai ales cazul Bell arată încă o dată că mișcarea de protest antirăzboinică, în formele ei variate, expresie a unei năzuințe profunde de a vedea lichidată risipa de energie și alte resurse, ce decurge din cursa nebunească a înarmărilor, se transformă într-o forță efectivă, capabilă să ridice noi obstacole în calea negustoriei cu moartea. Știrea că societatea Bell părăsește acest sector al afacerilor, că începe să considere mai avantajoasă și din punct de vedere economic piața produselor civile (deși a fost încadrată în rubrica faptelor diverse) are semnificații care îi conferă o importanță mult mai mare. Măcar dacă astfel de știri ar deveni materie primă obișnuită pentru rubricile de «fapt divers» ale ziarelor lumii.

Mihai LAZĂR

PÎNĂ ȘI ÎN INCINTA N.A.T.O.

Sesiunea de primăvară a Consiliului Ministerial al Pactului Nord-Atlantic, care a avut loc săptămîna trecută la Roma, trebuia să fie, în intenția organizatorilor, o întîlnire de rutină. În general, se aprecia că miniștrii de externe și ai apărării din cele 15 țări membre vor rămîne credincioși liniei stabilite la reuniunile anterioare de la Washington și Bruxelles, adică vor menține rigiditatea pactului, anunțînd însă — sub presiunea opiniei publice — oarecare «disponibilități» (un nou termen pe cale de consacrare) în direcția destinderii. Ceea ce, de altfel, s-a și întîmplat. Chiar în primul punct al comunicatului final se reafirmă, așa cum se prevedea, că alianța atlantică este «indispensabilă», iar într-un al doilea punct se arată «necesitatea menținerii forței», calificată drept «defensivă».

Există totuși un element nou? Se pare. În al treilea punct al aceluiași comunicat final se arată că «nu este suficient să se vorbească în mod abstract despre securitatea europeană». Introducerea acestei aprecieri este desigur rezultatul tot mai puternicului curent de opinie care se manifestă și în țările occidentale în favoarea unor acțiuni precise de destindere pe plan european și, mai ales, în sprijinul convocării conferinței pentru securitatea europeană. Acest curent de opinie, ilustrat și de amplele manifestații care au avut loc la Roma, la Milano și în alte orașe în timpul sesiunii N.A.T.O., a determinat, desigur, și unele luări de poziție în interiorul alianței atlantice. Ministrul de externe italian Aldo Moro s-a pronunțat în discuțiile privind destinderea pentru «dezvoltarea relațiilor bilaterale... explorări și negocieri în domenii privind mai direct problemele securității». La rîndul său, ministrul de externe francez Maurice Schumann a reafirmat opoziția fermă a țării sale față de conceperea conferinței securității europene ca o întîlnire între blocuri și a subliniat că «fiecare stat trebuie să participe la această conferință cu o individualitate distinctă, pentru a demonstra că împărțirea Europei nu este iremediabilă». Asemenea puncte de vedere, împărtășite de o serie de alte țări membre ale N.A.T.O., au fost, dacă nu respinse, escamotate în cursul sesiunii de la Roma de S.U.A., ai cărei delegați au pledat pentru menținerea pe primul plan a preocupărilor militare ale pactului. Această atitudine a stîrnit vîi ecouri dezaprobatore în opinia publică internațională. Lucru firesc, dacă se iau în considerare tendințele tot mai bine precizate pe continentul european în favoarea destinderii și cooperării.

Este astfel tot mai evident, ajungînd pînă în incinta N.A.T.O., progresul orientării constructive adoptate și de țara noastră, al cărei punct de vedere în problemele esențiale ale păcii, securității și cooperării europene a fost, din nou, precizat în interviul acordat de președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ziarului «Le Figaro»: «Dacă dorim într-adevăr să instaurăm relații de încredere și cooperare între toate țările continentului, trebuie să avem în vedere că atît în pregătirea conferinței, cît și în viitor, nu blocurile trebuie să fie acelea care să acționeze; dimpotrivă, lăsînd la o parte blocurile, reprezentanții statelor europene trebuie să se întîlnească pentru a stabili căile de eliminare definitivă a blocurilor militare și a celorlalte reziduuri ale războiului rece din viața internațională, de a salvagarda pacea și securitatea, de a întări încrederea și cooperarea între națiuni». Este exprimarea strălucită a unei politici raționale, cu larg ecou internațional, căreia România îi rămîne credincioasă.

telex

ROMA

● Cei doi ziariști de la săptămînalul «Espresso», acuzați de generalul De Lorenzo — fost conducător al serviciului de informații și contrainformații al armatei — că l-au calomniat scriind că a folosit informațiile pe care le deținea pentru o operație de șantaj politic, au fost achitați.

LONDRA

● Conferința națională de la Hastings a organizației femeilor laburiste cere aplicarea grabnică a legii pentru retribuția egală a muncii feminine. Din cele circa 9 milioane de salariați din Anglia, numai o zecime primesc o retribuție egală cu bărbații, la o muncă egală.

WASHINGTON

● Discriminarea rasială în rîndurile forțelor armate ale S.U.A. face obiectul raportului unui grup de congresmeni. Se semnalează stări de tensiune acută între soldații și ofițerii albi și negri, favorizarea celor albi la înaintarea în grad și acordarea concediilor.

PRETORIA

● Guvernul sud-african procedează în ritm accelerat la îndeplinirea programului de strămutare forțată a 4 milioane de africani aflați încă în «regiuni rezervate exclusiv albilor».

STOCKHOLM

● Conducerea băncii suedeze de stat și directorii băncilor particulare au decis, avîndu-se în vedere tendințele inflaționiste, să blocheze creditele către industrie și întreprinderi comerciale. Ziarul «Aftonbladet» propune înghețarea salariilor și a prețurilor.

FREETOWN

● Cel de-al 3-lea Congres al partidului de guvernămînt din Sierra Leone se pronunță pentru modificarea constituției, în sensul trecerii de la monarhie constituțională — țara este din 1961 dominion britanic — la republică.

NEW DELHI

● Programul adoptat de trei organizații politice și sindicale indiene cere lărgirea reformei agrare prin atribuirea suprafețelor cultivabile dar nefolosite muncitorilor agricoli.

TOKYO

● Se prevede că pînă la sfîrșitul acestui an schimbările comerciale japono-americane să atingă o creștere de 15%.

BONN

● «Cercul roșu» — un cerc roșu pe un pătrat alb, pus la geamul din față al mașinilor — este însemnul și denumirea mișcării de protest ce se desfășoară în R.F.G. împotriva creșterii costului transportului, anul acesta de 1,5-2 ori mai ridicat decît anul trecut.

I. CIOARĂ

OPȚIUNI CANADIENE

«Diplomație potolită» era termenul prin care comentarii politici se obișnuiseră să definească în anii postbelici orientarea externă canadiană. Aprecierea era o consecință a manifestării de către Canada a unei politici de «partener minor» al marelui vecin: S.U.A. Practicată o îndelungată perioadă, această politică a acumulat împotriva sa doze tot mai mari de nemulțumire — atât a opiniei publice cât și a unor importante cercuri politice. «Noi trebuie să alegem între «diplomația potolită»... și o politică externă independentă» — se scria, în 1968, în lucrarea intitulată «Canada optează pentru o politică independentă?» Un titlu care nu era hazardat, întrucât depășirea etapei «diplomației potolite» se și întrezărea. În vara aceluiași an, după demisia lui Lester Pearson, acestuia îi succedase în fruntea guvernului un alt lider al partidului liberal, Pierre Elliott Trudeau, ce-și făcuse cunoscute intențiile privind «reevaluarea globală a politicii interne și externe a Canadei». Primele semne ale acestei orientări — suscitând un larg ecou — le-au constituit, în primăvara lui 1969, anunțarea hotărârii guvernului de la Ottawa de a reduce efectivul contingentelor sale din N.A.T.O. staționate în Europa și protestul adresat Statelor Unite în legătură cu intenția de a se amplasa rachete-antirachete Safeguard de-a lungul frontierelor canadiene (implicând survolarea acestora) fără a se cere permisiunea autorităților de la Ottawa. Acest din urmă aspect oglindește de altfel unul dintre coordonatele de bază ale politicii externe canadiene: relațiile Ottawa-Washington sau, cu alte cuvinte, cum poate fi Canada vecin și aliat al S.U.A., păstrându-și totodată autonomia politicii și acțiunilor sale. Problema cu atât mai acută cu cât o bună parte a economiei canadiene este controlată de capitalul american, fapt cu evidente implicații de ordin politic. Și tocmai de aceea, unor asemenea acțiuni pe planul politicii externe — ca de pildă cea amintită în legătură cu sistemul Safeguard, mai recenta hotărâre cu privire la extinderea limitei apelor teritoriale canadiene (ce a stîrnit o vie iritare la Washington) sau reticenta manifestată față de participarea la un «pool energetic» sub egida S.U.A. — li se alătură altele, de ordin economic. Este vorba de o serie de măsuri menite să stăvilească și să restrîngă aria de activitate și sfera de influență a capitalului american în Canada — ultima dintre ele fiind separarea valorii dolarului canadian de celui american. Toate acestea sînt elemente ce reflectă pașirea pe calea abandonării politicii practicate de guvernele liberale anterioare.

O expresie mai recentă a noilor opțiuni ale politicii externe canadiene o constituie recentul turneu al premierului Trudeau în cinci țări din Pacific — membre ale Commonwealthului — și Japonia. Observatorii scot în evidență faptul că acesta a avut loc pe fundalul disocierii tot mai accentuate a guvernului de la Ottawa de politica S.U.A. în Asia de sud-est (mergînd pînă la condamnarea directă a intervenției militare americane în Cambodgia) și al intenției Canadei de a recunoaște R.P. Chineză și a stabili relații diplomatice cu aceasta. În același context al unei politici externe pozitive se înscriu și vizitele întreprinse zilele acestea într-o serie de țări europene — între care și România — de ministrul de externe Mitchell Sharp. Transpunînd astfel în fapt ceea ce dl. Sharp, cu cităva vreme în urmă, definea drept una din principalele sarcini ale politicii externe canadiene — și anume o contribuție activă pentru a reduce barierele și izolarea dintre națiuni, indiferent de sistemele lor social-politice.

Ilie ȘERBĂNESCU

F.A.O. — „TRANZIȚIE ȘI SPERANȚĂ”

«Situația mondială a alimentației și agriculturii a ajuns astăzi într-un stadiu de tranziție și speranță». Această apreciere, făcută în urmă cu un an de H. Boerma, directorul general al F.A.O. (Organizația Națiunilor Unite pentru alimentație și agricultură), lua în considerare sporul însemnat al producției agricole mondiale ce fusese înregistrat — după o perioadă îndelungată — în anul agricol anterior; dar mai ales faptul că acest succes nu era numai urmarea unor condiții meteorologice mai favorabile, ci și a unor prime măsuri mai energice, întreprinse în multe țări ale lumii, privind efectuarea unor investiții crescînde în agricultură, lărgirea bazei tehnico-materiale a acesteia, folosirea sporită a îngrășămintelor și a soiurilor productive etc., măsuri care, îndeosebi în cazul promovării lor în continuare, cu consecvență, îndreptătesc optimismul pentru viitor.

O importantă contribuție la promovarea acestor măsuri a adus F.A.O. — instituție specializată a O.N.U., fondată în 1945 — ale cărei principale sarcini sînt acordarea de asistență tehnică țărilor în curs de dezvoltare și ameliorarea producției și repartizarea produselor agricole. În cei 25 ani de existență, F.A.O. a parcurs mai multe etape, determinate de evoluția alimentației și agriculturii mondiale. Dacă la începuturi activitatea sa era modestă, limitată la câteva consultații internaționale și la difuzarea unor informații de specialitate, în prezent F.A.O. a devenit principalul organism internațional însărcinat să propună soluții eficiente și să îndrepte energiile naționale și internaționale spre lichidarea foametei și malnutriției în lume, prin intermediul F.A.O. realizîndu-se, de altfel, o mare parte din programele de asistență ale Națiunilor Unite (de exemplu 40% din fondurile Programului Națiunilor Unite pentru dezvoltare sînt repartizate F.A.O.).

În agricultura și alimentația mondială, problemele care solicită o rezolvare cit mai grabnică sînt legate de acele așa-numite «situații-paradox» existente în acest domeniu: penurie de mijloace de hrană într-o mare parte a țărilor în curs de dezvoltare și, paralel, mari surplusuri de produse agricole în țările capitaliste dezvoltate; în aceste țări populația ocupată în agricultură — numai 5—10 la sută din total — produce îndestulător pentru întreaga populație, creînd și largi disponibilități suplimentare, în timp ce în țările în curs de dezvoltare, deși marea majoritate a populației este ocupată în agricultură — în general peste 50%, și în unele țări chiar 80—90% — aceasta nu reușește să producă nici măcar mijloacele de hrană minim necesare. Aceste «paradoxuri» nu sînt, de fapt, paradoxuri, ci urmarea în primul rînd a colonialismului și, în general, a stării de subdezvoltare a multor țări ale lumii, a menținerii în cadrul acestora a unor structuri anchilozate și anacronice. În context, se reliefează și calea pentru eradicarea unor asemenea «paradoxuri»: acțiuni energice în fiecare dintre țările în curs de dezvoltare pentru diversificarea agriculturii, pentru dezvoltarea industriei (cea care este în măsură să asigure baza tehnico-materială a unei evoluții ascendente și eficiente a agriculturii), pentru promovarea unor mutații moderne în economia acestor țări.

Luînd în considerație, în primul rînd, aceste imense posibilități încă nefolosite, aprecierile optimiste apar justificate. Peste cîteva zile, în cadrul celui de-al doilea Congres F.A.O. se va căuta stabilirea unei strategii internaționale viitoare menite să îmbunătățească situația agriculturii și alimentației mondiale.

Iunie 1969. Un moment emoționant. Membrii Guvernului Revoluționar Provizoriu al Vietnamului de Sud prestează jurămîntul: «A fi devotați patriei și poporului».

STEAUA DE AUR A VIETNAMULUI LUPTĂTOR

În urmă cu un an, la începutul lunii iunie, de pe fronturile Vietnamului ne parvenea vestea constituirii Guvernului Revoluționar Provizoriu al Vietnamului de Sud. Importanța și dimensiunile evenimentului erau previzibile în contextul victoriilor succesive raportate de Frontul Național de Eliberare, victorii care au obligat de fapt inamicul să bată în retragere, să se regroupeze, să-și facă bilanțul pierderilor și să promită — cel puțin de ochii lumii — dezesescaladarea, pe care încearcă s-o convertească acum în așa-zisa «vietnamizare».

România a fost printre primele țări care au recunoscut oficial noul guvern, exprimîndu-și deplina satisfacție în legătură cu constituirea acestuia. În telegrama adresată premierului Huynh Tan Phat, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România arăta că poporul român salută acest important eveniment politic ca o «expresie a voinței poporului din Vietnamul de Sud care luptă cu eroism pentru libertatea și independența patriei sale, împotriva agresiunii imperialiste, în vederea realizării depline a năzuințelor populației sud-vietnameze».

În prima sa reuniune, Guvernul Revoluționar Provizoriu a adoptat un program de acțiune avînd ca obiectiv nr. 1: victoria deplină în lupta împotriva agresiilor americane și a aliaților lor, împotriva pretinselor încercări de «vietnamizare» a conflictului. Concomitent cu măsurile pentru mobilizarea tuturor forțelor împotriva inamicului, Republica liberă a Vietnamului de Sud s-a pronunțat pentru angajarea unor convorbiri serioase — în cadrul conferinței de la Paris — pentru soluționarea conflictului pe baza programului de zece puncte elaborat de Frontul Național de Eliberare din Vietnamul de Sud.

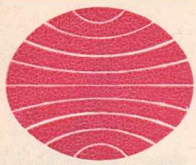
Încercarea S.U.A. de a extinde războiul în Laos și Cambodgia a dezvăluit în fața întregii opinii publice internaționale cit valorează promisiunile de dezesescaladare a intervenției militare, ce înseamnă în realitate «vietnamizarea» preconizată la Washington. Conștient de misiunea ce-i revine, în fața unui inamic care se cramponează cu înverșunare pe poziții iremediabil condamnate, Guvernul Revoluționar Provizoriu a desfășurat în decursul primului său an de existență o susținută activitate pentru sprijinirea eforturilor militare intensive în vederea dislocării și distrugerii trupelor americano-saigoneze pe toate fronturile. Pierderile suferite de inamic numai în cursul acestui an constituie dovada concludentă a creșterii capacității de luptă a forțelor de eliberare sud-vietnameze. Acum, mai mult ca oricînd în decursul acestui război prelungit, a devenit evident că Statele Unite, cu tot avantajul uriașei mașini militare de care dispun, nu pot înfrînge rezistența Vietnamului luptător, nu pot cîștiga partida militară în Indochina. Într-un interviu acordat zilele acestea revistei franceze «L'Express», ministrul de externe al Republicii Vietnamului de Sud și în același timp conducătoarea delegației care reprezintă Guvernul Revoluționar Provizoriu la convorbirile de la Paris, Nguyen Thi Binh, a declarat în termeni categorici: «Statele Unite trebuie să înceteze războiul de agresiune din Vietnamul de Sud. Numai cu această condiție poate fi rezolvată problema Vietnamului de Sud».

A continua escaladarea războiului, a întîrzia deliberat retragerea trupelor americane, a extinde focarul războiului și în alte țări din Indochina înseamnă a nu privi realitățile în față, înseamnă, pentru intervențiștii americani, riscul capital de a pierde și ultima speranță a ieșirii din propriul lor impas.

Drepturile fundamentale, inalienabile, ale poporului vietnamez își au apărători de nădejde. Steaua de aur ce strălucește pe drapelul național albastru-roșu al Republicii Vietnamului de Sud este simbolul biruințelor raportate, cu jertfe grele și cu dirzenie, de eroicii fii ai Vietnamului de Sud, în lupta lor pentru eliberarea patriei.

La 1 iunie, în Uniunea Sovietică a fost lansată pe o orbită circumterestră nava cosmică «Soiuz 9». Nava este pilotată de cosmonautul Andrian Nikolaev (fotografia din stînga), avînd la bord și pe cosmonautul inginer Vitali Sevastianov (fotografia din dreapta). Potrivit comunicatului agenției TASS, echipajul navei are misiunea de a executa un amplu program de cercetări și experiențe.

CANTON

OGLINDA REALIZĂRILOR

Cantonul, cel mai mare oraș și port al sudului Chinei populare, important centru economic și comercial, a găzduit și în primăvara acestui an tradiționalul Tîrg de bunuri pentru export. Porțile tîrgului s-au închis de curînd, după ce peste 10 000 vizitatori din țară și din străinătate s-au oprit în fața standurilor care — într-un impresionant panoramic — prezentau atît produse ale vechilor meșteșuguri chineze cît mai ales realizări ale industriilor nou create în anii construcției socialiste.

În incinta tîrgului, trei vaste pavilioane de construcție modernă au adăpostit marea varietate de produse, a căror prezentare îmbina judicios funcționalul cu esteticul. Am văzut acolo, expuse într-o sobră succesiune, produsele tinerelor industrii de echipament industrial, mașini și utilaje, o bogată gamă de articole tehnico-sanitare, precum și realizările industriei de vîrf — printre care mașini electronice de calcul. Specialiștii în diferite domenii rămîneau îndelung în fața acestor exponate, consultînd fișele tehnice, fixîndu-și în memorie și notîndu-și în agende scheme și formule. Un viu interes s-a îndreptat în același timp spre articolele de consum. Ne-au reținut atenția produsele alimentare, dar standurile care literalmente ne-au furat ochii au fost acelea care etalau țesături de mătase — de altfel marea specialitate a orașului — de lînă și bumbac, articole de broderie, tricotate — în special cele pentru copii — de un aspect și o calitate remarcabile. Bogat reprezentate au fost de asemenea papetăria, precum și produsele din domeniul micului mobilier. O adevărată risipă de virtuozitate artistică au vădit-o exponatele artistice: cloazoneuri, articole de sticlă și porțelan, împletituri diverse, tablouri din plută, mătase, os sau scoici, statuete din pietre simple, semiprețioase sau fildeș, corpuri de iluminat, abajururi, precum și numeroase alte creații de un rafinat bun-gust.

În ansamblul său, Tîrgul de primăvară de la Canton a lăsat vizitatorilor o profundă impresie. Numeroase firme comerciale și oameni de afaceri au ținut să participe la această manifestare, interesul lor pentru realizările întreprinderilor industriale și artizanale ale Republicii Populare Chineze concretizîndu-se în marele număr de contracte încheiate cu acest prilej.

AI. GROSSMAN

arhivă-foto

„U-505”

Submarinul «U-505», supranumit «lupul numărul unu al Atlanticului», scufundase în anii 1943-1944 peste douăzeci de nave americane și engleze. În mai 1944, cînd a fost declanșată o mare acțiune de distrugere a submarinelor germane, «U-505» a fost pur și simplu capturat — cu ajutorul crucișătorului «Guadalcanal» și al distrugătorului «Charlaine». Cu acest prilej aliații au dezlegat și secretul faimoaselor torpile acustice germane — pe bordul lui «U-505» găsindu-se câteva dintre acestea. «U-505», primul submarin capturat în istoria navigației militare, se află acum expus la Muzeul marinei de la Chicago.

Ion MUNTEANU

PE URMELE FALSIFICATORILOR

Este oare cineva în stare să picteze după... moarte? Deși răspunsul nu poate fi decît negativ, se pare că această minune se înapătuiește curent în zilele noastre. Experții au calculat, de pildă, că numărul lucrărilor unui pictor italian decedat în 1958 a sporit, între timp, de la 18 000 la 40 000, ceea ce constituie un record absolut, chiar dacă artistul respectiv ar fi continuat să trăiască și ar fi pictat fără răgaz zi și noapte. «În ultimii șapte-opt ani — declară inspectorul general al poliției judiciare din Roma, Italo Campenni — s-a înregistrat o creștere considerabilă a negoțului cu opere de artă falsificate. Această situație este favorizată de pasiunea sporită a publicului pentru artă și de dorința multora de a face investiții în opere de artă». «Produsele» lansate pe piața de «industria delle croste» (industria picturilor fără valoare) au atins asemenea proporții încît se spune că un pictor în vîrstă a început să-și renege propriile tablouri — realizate cu ani în urmă — după ce a constatat că falsificatorii au abuzat de celebritatea sa pentru a-i copia lucrările cu toptanul.

Poliția italiană a declanșat o adevărată vînătoare împotriva falsificatorilor, pentru a pune capăt activității ilicite a acestora pe piața operelor de artă și pentru a reda creațiilor originale prestigiul meritat. Dar lumea celor ce ocupă studiourile de pe Via Margutta din Roma — faimoasa «ambiente» — este atît de diversă, iar tainele galeriilor

unde se negociază opere de artă sînt atît de bine păstrate, încît polițiștii n-au izbutit, cu tot zelul lor, să pătrundă acolo. Cu atît mai mult cu cît pînă și celor ce nu aveau nimic de ascuns nu le era agreabil ca poliția să se amestece în preocupările lor artistice. Și chiar mulți dintre cei care își dădeau seama la un moment dat că fuseseră păcăliți nu voiau să recurgă la serviciile poliției pentru a nu se discredită în fața partenerilor și, poate, în speranța că vor profita la rîndul lor de lipsa de cunoștințe a unor creduli pentru a le plasa falsurile achiziționate de ei anterior. Cercul vicios se închidea astfel inevitabil și numai cîteva scandaluri de anvergură s-au soldat cu demascarea și pedepsirea falsificatorilor.

În aceste condiții, poliția a recurs la o metodă originală. La Roma a fost deschis un curs de inițiere artistică pentru polițiști. Ei au audiat prelegeri ale celor mai renumiți experți de la muzee, ale unor critici de artă, arheologi și pictori, sculptori și gravori. Cursul a cuprins, de asemenea, expuneri asupra diferitelor tehnici de falsificare, astfel încît la examen fiecare să fie în stare să identifice nu numai un tablou fals, dar și o monedă «antică» — bătută în realitate anul trecut — sau o statuie prezentată ca fiind de origine etruscă... După un studiu intensiv de nouă luni, la sfîrșitul lunii mai prima promoție de polițiști specializați în falsurile de artă și-a luat în primire misiunea...

Z.F.

Terminarea evacuării bazelor militare britanice a prilejuit mari manifestații ale populației, în sîrjina poliției guvernului de apărare a intereselor naționale ale țării. Fotografia înfățișează un aspect din portul Tobruk, la plecarea ultimului vas cu militari britanici.

cronica de trei secunde

NOI, INIMOȘII...

Iată portretul-robot al «omului care nu va avea niciodată nevoie de transplant», schițat de însuși Christiaan Barnard, de curînd, la Manila: omul cu inimă perfectă este muncitorul municipal, cu aspect efeminat, lipsit de vioiciune fizică și intelectuală, lipsit de ambiții, de energie, de spirit competitiv; un om care niciodată nu a fost pus în fața unor probleme irezolvabile; fără poftă de mincare; hrînindu-se doar cu legume și fructe (condimentate cu untură de pește și ulei de porumb); un om care simte repulsie față de tutun; disprețuind adînc pe toți posesorii de televizoare și aparate radio; păros; costeliv, trup nemusculos, fără pretenții atletice; venituri mici; tensiune, după remunerație — mică; colesterol puțin...

Cam asta ar fi.

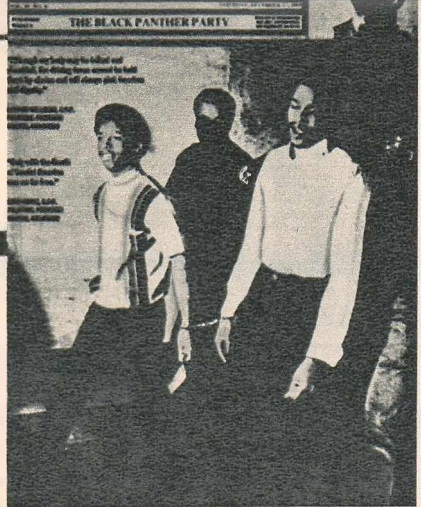
Chiar dacă unele amănunte nu-mi displac — inutil să le numesc, se știu ele care — ansamblul mă face să strig din adîncul inimii: «ecic așa — mai bine transplantul! dați-mi o inimă nouă, dar și probleme irezolvabile! lăsați-mi ambițiile și jur că urc pe masa de operație! dați-mi energie, forță intelectuală și chiar un «muşchi în sînge», și admit șapte inimi în pieptu-mi de aramă!

NOI, ZIARIȘTII...

Pe de altă parte, vine «Metropolitan Life Insurance» care, într-un studiu consacrat

problemelor longevității, conchide că cea mai ridicată mortalitate se înregistrează în rîndurile ziariștilor. Ziariștii mor cel mai repede și cel mai mult, dacă se poate spune așa — deși asta nu contează cum se spune. Precizarea îmi întreprinde o clipă elanul vital. Nu atît prin adevărul ei științific — cît prin semnificație. Un destin sălbatic ne urmărește cu încăpăținare pe noi, ziariștii. «Dumnezeu nu e artist» — spune filozoful, de aceea eu cred că el urăște cu atît mai mult reportajul, ca orice scriitor ratat. După ce reportajele noastre sînt efemere, după ce cu toții avem conștiința că ce scriem la ziar moare de azi pînă mâine — soarta yrea ca noi înșine, creatorii de efemeride, să fim mai efemeri decît ciobanii. Nu e de ajuns că făcînd cronică de trei secunde nu creăm nimic durabil — dar ni se dă și o viață mai scurtă cu trei secunde... Atîta ingraturdine îți poate frînge creionul. Ar fi o soluție: să trecem la cercetătorii științifici, oameni care — după același studiu — dețin «mortalitatea cea mai scăzută», expresie care, cu puțină iluzie, ar încînta viața cu perspectiva nemuririi. Dar nu. Un dram de vanitate ne pironeste pe scaunul redacțional: scriem repede — murim repede; ce scriem repede moare repede și noi murim mai repede decît oricine. Cînd există atîta armonie între ce faci și cît durezi, cînd arta se identifică atît de profund cu destinul-omului — am fi mizerabil de lași dacă ne-am trăda chemarea, sub presiunea celui mai odios șantaj: nemurirea.

Radu COSAȘU

Fotografia de pe coperta acestui număr al revistei săptămînale editate de «panterele negre» prezintă momentul arestării a doi dintre liderii organizației.

DOUĂ VERDICTE PENTRU ȘAPTE „PANTERE”

Recentul verdict al Marelui juriu federal al statului Illinois readuce în atenția opiniei publice americane cea mai sîngeroasă dintre acțiunile întreprinse de poliție împotriva organizației «panterelor negre». În noaptea de 4 decembrie 1969, 14 polițiști bine înarmați pătrundeau într-un apartament din ghetoul orașului Chicago. Doi lideri ai secțiunii locale a «panterelor negre» erau uciși, alți patru grav răniți, șapte arestați sub acuzația de tentativă de omucidere. Reprezentanții poliției au susținut că încă înainte de a intra în apartament «panterele» au tras asupra lor. Ancheta inițială a conchis că uciderea celor doi lideri negri ar fi fost «omor justificat». Verdictul respectiv a fost însă considerat de mulți observatori discutabil. O a doua anchetă, întreprinsă la indicația Marelui juriu din Illinois, constată «neconcordanțe flagrante între mărturiile depuse de ofițerii de poliție și probele materiale». Cercetarea atentă la fața locului a dovedit că poliția a fost cea care a deschis focul și că unul dintre liderii negri uciși — Fred Hampton — nici nu avusese măcar timpul să se ridice de pe pat. Ca atare, s-a hotărît anularea acuzațiilor aduse celor 7 arestați.

Faptele relatate nu constituie decît unul dintre episoadele războiului dintre poliție și panterele negre. Războiul declarat încă de la nașterea, în 1966, a acestei organizații a tinerilor negri, care, așa cum arată revista americană «Political Affairs», «oglindește radicalizarea crescîndă a ghetoului și dezvoltarea spiritului politic al comunității negrilor». Călea aleasă de «panterele negre» — teroare și violență împotriva teroarei și violenței rasiste — nu este decît una dintre căile de luptă împotriva discriminărilor rasiale din S.U.A. Popularitatea de care s-a bucurat de la început organizația în ghetourile negre a fost considerabilă. Treptat, «panterele» și-au cîștigat simpatizanții și în cercurile liberale ale opiniei publice albe. Deși poliția a reușit să reducă la tăcere pe mulți dintre membrii — și așa puțin numeroși — ai organizației, fie punîndu-i îndărătul gratiilor, fie pur și simplu omorîndu-i, Edgar Hoover, directorul F.B.I., a declarat că «panterele negre» reprezintă organizația cea mai de temut a noii stîngi. În cei aproape patru ani de existență, «panterele» au reușit să formeze organizații în 33 de state americane, vîdînd și semne de maturizare politică. Între altele, au înțeles că orientarea exclusivă spre acțiuni armate împotriva poliției le oferă prea puține perspective. Au recunoscut de asemenea necesitatea unității tuturor forțelor progresiste din S.U.A., la care au făcut apel spre a obține sprijin în lupta pentru cîștigarea de drepturi constituționale și contra campaniei susținute împotriva lor de poliție sub pretextul apărării ordinii. Apelul acesta ca și verdictul de la Illinois n-au rămas fără ecou. Au găsit o largă audiență în zilele cînd întreaga Americă progresistă comemora asasinarea lui Martin Luther King și, zguduită de uciderea studenților — albi și negri — din Kent, Augusta și Jackson, participa la marșul de protest împotriva represiunii.

Delia ȘTEFAN

Prezentat de:

carte

● La Editura Academiei Republicii Socialiste România a apărut un compact volum intitulat **Pagini de veche artă românească** — de la origini pînă la sfîrșitul secolului al XVI-lea. Conținînd o seamă de studii semnate de Răzvan Theodorescu, Pavel Chihaiia, Madeleine Andrianne van de Winckel, Eugenia Greceanu, Corina Popa, Emil Lăzărescu, volumul constituie o prețioasă contribuție (mai ales că unele domenii sînt abia acum investigate) la valorificarea istorică și estetică a produselor materiale și spirituale din epoca respectivă.

● **Petre Stoica: Orologiul.** Volumul adună între copertele lui selecțiuni din cele șase cărți de poeme, cite i-au apărut poetului pînă acum. Mai întîi, remarcăm autoexigența autorului la întocmirea prezentei culegeri. De pildă, din prima sa carte (*Poeme*, 1957) nu se publică decît o singură poezie. Modern fără exces, de o interioritate blîndă, dar cu ecouri dense, mediativ nediscursiv, însă cu semnificație, posesor al unei expresii simple cu rafinament (Editura Mihai Eminescu).

● La Editura politică, redacția Literaturii pentru tineret, a apărut **Un univers într-o carte**, lucrare în paginile căreia se află studii datorate unor prestigioși autori din diferite domenii de știință și cultură, ce introduc lectorul în «universul» unei problematici diverse a spiritualității contemporane.

● Noua carte de proză de factură memorialistică și autobiografică a lui Sütő Andras (apărută în limba maghiară la Editura Kriterion) se cheamă **Un vis ușor**.

● În colecția Lyceum (Editura Albatros) au apărut **Serieri alese de Alecu Russo**. Ediție îngrijită de Geo Serban; studiu introductiv și note finale de Teodor Virgolici.

● Virtuozul prozator și răscolitor cercetător al destinelor omeniești: Dino Buzzati, e prezent în librăriile noastre cu **Monstrul Colombr** (și alte patruzeci și șapte de povestiri). Remarcabilă traducerea din limba italiană semnată de Florin Chirișescu (Editura Univers).

● O nouă serie a colecției Biblioteca pentru toți: «Maestrii literaturii poliiste». Volumele inaugurale: **Șoimul Maltez** de Dashiell Hammett; **Poștașul sună întotdeauna de două ori** de James Cain; **În fiecare zi e iarnă** de Margaret Millar. Traducere și prezentare de Constantin Popescu.

cinema

● **Cei 1 000 de ochi ai doctorului Mabuse.** Marele cineast Fritz Lang evocă amintirea personajului ce i-a sporit cîndva celebritatea. Cinematografic de astăzi a modificat însă mecanismul groazei și însuși Lang nu a ocolit toate complicațiile noi și inutile. Interpreți — Dawn Addams, Peter van Eyck, Wolfgang Preiss, Gert Fröbe, Werner Peters, Andrea Cecchi.

● **Vînătorul de căprioare.** Lumea lui J. Fenimore-Cooper reconstituită prin eforturile unite ale regizorilor Pierre Gaspard-Huit și Sergiu Nicolaescu, ale caselor Franco-London Film, O.R.T.F.-Deropa, «București». Interpreți — Helmuth Lange, Pierre Massimi, Sophie Agacinski, Carola Wied, Colea Răutu, Patrick Peuvion, Nicolae Secăreanu, Charles Moulin, Jackie Lombard.

● **Tony, ți-ai ieșit din minți!** Sub un titlu de comedie năstrușnică se ascunde un apel la gingășie și solidaritate umană. Regia — Vera Plivova și Drahuse Kralova (R.S.C.). În distribuție — Ludvik Kroner, Vera Tichakova, Pavla Marsalkova, un grup de copii.

Marina Vlady

● Mari cineaste pe ecranele noastre: Orson Welles (Procesul), François Truffaut (Mireasa era în negru), Elia Kazan (Splendoare în iarbă), Arthur Penn (Urmărirea).

● Dintre filmele așteptate în această lună, puține sînt în stare să ne atragă cît de cît atenția: **Subiect pentru o schiță** de Serghei Lutkevici (cu Marina Vlady, Nikolai Grinko, Iuri Iakovlev), **Monștrii** de Dino Risi (cu Vittorio Gassman și Ugo Tognazzi), **Familia Toth** de Zoltan Fabri, **Cadavrul viu** de Vladimir Vengherov cu Aleksei Batalov.

● Actorul francez Gérard Blain este atras și el de regia de film. De curînd a terminat un scenariu intitulat **Prietenii** și anunțat ca o versiune modernă a lui Pygmalion. În filmul a cărui răspundere și-o asumă în totalitate, Blain nu și-a rezervat nici un rol.

disc

● «Aria di postiglione», din capriciul pentru clavicin «La plecare fratelui iubit» dă la iveală nemărginita dăruire a titanului Johann Sebastian Bach. Geniul său descoperă și pentru trompetă teritorii inabordate și posibilități nebanuite (ECE-0418/11/2).

● «Concert pentru trompetă și orchestră în Re major», o remarcabilă și științietoară operă a unui Mozart mai puțin cunoscut. Leopold Mozart, lăsat în umbră de orbitoarea strălucire a unui fiu de geniu (Amadeus Wolfgang), a creat totuși o seamă de simfonii, concerte etc. Reunindu-și eforturile, «Norddeutsche Rundfunk» ca orchestră, Otvócs ca dirijor și André ca solist, au reinviat o gingașă creație, acoperită, poate pe nedrept, de uitarea vremilor (ECE-0418/11/3).

● Orchestra Jack First Mariachi Brass (destul de acceptabilă replică a celebrei formații «Tijuana Brass») înregistrează pentru «Electrecord» un autentic festival de muzică ușoară instrumentală, de neîndoielnică valoare interpretativă. Transcripțiile unor celebre melodii ca «Midnight in Moscow» sau «Santa Lucia» sînt excelente. Iar «Humoresca» lui Dvorak, în varianta shake, merită aplauze la scenă deschisă (EDE-0435).

plastică

● **Retrospectiva Brâncuși** de la Muzeul de artă poate fi socotită ca un eveniment memorabil. Anul trecut, la Philadelphia (S.U.A.), au fost adunate pentru prima oară la un loc 82 de sculpturi răspîndite în muzeele lumii. Retrospectiva de la București însumează 49 din aceste lucrări, acoperind toate epociile de creație ale lui Brâncuși, de la studiile după opere clasice la lucrările de maturitate astăzi celebre ca: «Cumințenia pămîntului», «Sărutul», «Prințesa X», «Cocoșul», variante ale «Domnișoarei

Pogany», «Păsari măiestre» etc., unele din ele fiind expuse pentru prima oară în țară.

● Grupate în cîteva cicluri: «Dansuri magice», «Nuduri», «Arcașul» ș.a., miniaturile în pastel ale pictorului Th. Simionescu ne relevă un desenator preocupat în primul rînd de expresivitatea formelor. Liniile imprumută ceva din moliciunile creionului, dar esențială este ritmica mișcărilor acestor personaje, elocvența lor plastică, un fermecător balet de corpuri imaginat pe albul hîrtiei (galeria de artă «Amfora», Mihai Vodă 2).

● Părăsind jocurile de copii din peisajele feerice anterioare, **Aurelia Matei** se abandonează inspirației livresti căutînd echivalente plastice unor metafore lirice. Dar dacă jocurile au dispărut, în schimb apare, ca un motiv obsesiv, masca simbol al ambiguității. Dacă Aurelia Matei era un pictor al realului, de la o expoziție la alta asistăm la o tot mai accentuată dezintegrare a imaginii, gestul pictural fiind mai spontan, mai neașteptat, trădînd neliniști și preocuparea de a crea, în primul rînd, o atmosferă de intens lirism ca în «Virtej», «Somn» sau «Drumul oamenilor II» (holul Teatrului Mic).

● Din mari suprafețe de culoare **Pavel Boboia** construiește peisaje și flori, departe de descrierea anecdotică. Totul e esențializat, accentul căzînd adeseori pe sugerarea formelor. Ceea ce reține însă atenția e rolul psihologic acordat gamelor cromatice, unde galbenul poate sugera o vară toridă sau verdele arborescențele unei păduri (Ateneul tineretului, Alcea Alexandru 38).

● **Elena Avramescu** își încearcă talentul dăltînu în egală măsură piatra sau lemnul, sau modelînd ghipsul. Ceea ce domină cele 10 lucrări expuse sînt neliniștea formelor și căutarea unei intensități a expresivității în limitele unui real figurativ, și reușita e evidentă în «Maternitate» (Ateneul tineretului, Alcea Alexandru 38).

● «Viața pasionată a lui Bruegel» a scriitorului Felix Timmermans este în primul rînd o biografie romanțată. Pe fundalul social pitoresc al epocii autorul reconstituie viața lui Bruegel cel Bătrîn, cel care avea să creeze pe planul picturii profundele sale meditații și viziuni despre om și neliniștita lui existență (Editura Meridiane).

muzică

Viața muzicală a Capitalei, sub semnul unor de seamă evenimente:

● După cum am mai avut satisfacția să anunțăm, **Orchestra simfonică din Bamberg**, căreia ilustrul nostru compatriot Ionel Perlea i-a dat un plus de strălucire și faimă, concertează la București sub bagheta dirijorului Heinz Wallberg. Programele celor două concerte din sala Ateneului: la 7 iunie — Uvertura «Euryanthe» de Karl Maria von Weber; «Metamorfoze simfonice pe teme de Weber» de Paul Hindemith; Simfonia a VII-a de Beethoven. La 8 iunie — Simfonia nr. 36 (Do major) de Mozart; Poemul simfonic «Till Eulenspiegel» de Richard Strauss; Simfonia I (Do minor) de Johannes Brahms.

● Iată și programele complete ale celor cinci concerte ale **Orchestrai simfonice din Stockholm** sub conducerea marelui muzician, și compatriot **Sergiu Celibidache**. La 11 și 14 iunie, ora 20: poemele «En saga» de Jan Sibelius; «Mathis der Maler» (Mathis pictorul) de Paul Hindemith; «Tablouri dintr-o expoziție» de Musorgski-Ravel. La 12 și 15 iunie, ora 20: «Ritornello» de Ingmar Lidholm; «Ma mère l'oie» (Mama mea gîsca) de Ravel; Concert pentru orchestră de Béla Bartok. La 14 iunie, ora 11: «Ma mère l'oie»; Preludiu și Moartea Isoldei de Wagner; Simfonia a

Sergiu Celibidache

II-a de Brahms. Toate concertele au loc în Studioul RTV.

● Un distins muzician și bun prieten al melomanilor din România, dirijorul italian **Carlo Zecchi**, la pupitru Filarmonicii, într-un promițător Festival Mozart: Serenada «Haffner»; Concertul pentru pian și orchestră (La major) — solistă **Maria Cardas**; Divertisment (Re major) (6 iunie, Ateneu).

● În ciclul «Tinerii cîntă tinerilor», semnalăm concertul orchestrei Liceului de muzică nr. 2, dirijată de **Nicolae Ghiță** (Mendelssohn-Bartholdy și Ceikovski), și orchestrei Liceului de muzică nr. 1, dirijor **Constantin Petrovici**, cu un program încadrat în manifestările **BICENTENARULUI BEETHOVEN** (7 iunie, Ateneu).

● Interesant «Concert de serenadă» (Mozart, Britten, R. Strauss, Dvorak) oferit de Orchestra simfonică a Filarmonicii, dirijată de **Mircea Cristescu** și cu concursul tenorului **Valentin Teodorian** și al cornistului **Erwin Gesswein** (9 iunie, Ateneu).

● Cvartetul «Philarmonia» (George Nicolescu — vioara I, Teodor Țincu — vioara II, Gh. Jalobeanu — violă, Marius Suciu — violoncel). Program **BEETHOVEN** (10 iunie, sala mică a Palatului).

● Din nou muzică de cameră: cvartetul de coarde (Mariana Sirbu, Nicolae Duca, C. Zanidache, Mihai Dăncilă) și pianistul **Peter Grossman** prezintă un program Schubert (Cvartetul «Fata și moartea») și Brahms (Cvintetul pentru pian și coarde) (11 iunie, Studio Ateneu).

teatru

● **Salată de capete** de Ilie Păunescu și Paul Aristide (Teatrul de stat din Oradea, secția română): spectacol de euforică dezlănțuire a fanteziei, armat în solide intenții satirice (regia — Mihai Raicu, scenografia — Stelian Anton). Aceeași trupă anunță și premiera cu **Cercul vicios** a lui Teodor Mazilu (regia Ion Miinea); cum se vede, gustul pentru comedia mazăliană — o vreme privită cu destulă rezervă — se regăsește tot mai insistent în programul repertorial al teatrelor.

● **Comedia cu olteni** a lui Gh. Vlad și-a purtat hazul — din București, via Reșița — pînă pe scena Teatrului «Mihai Eminescu» din Botoșani, unde s-a convertit, în regia lui Eugen Traian Bordusanu, într-o dulce și molcomă comedie moldovenească, cu olteni «sînștiți și cumsăcadi». Nu avem vreo știre ca piesa să se fi jucat și acasă la ea, în capitala Olteniei.

● **Valeriu Moisescu**, oaspete al teatrului botoșenean, a montat aici, cu știuta originalitate și vervă scenică, nemuritoare comedie **D-ale carnavalului**. O nouă din multiplele versiuni spectacologice posibile ale operei caragiălene. pe care sperăm să o putem confrunta — în București — cu spec-

tacolul lui Lucian Pintilie.

● Păpușarii clujeni, credincioși unei vechi și frumos împlinite pasiuni pentru arta mimului, prezintă — în regia lui Kovács Ildiko — un excelent program de **Pantomimă**: «Cercul», «Vitrina», «Plic-tiseala», «Păpușarul și marioneta», «Viața pomului» — iată cîteva din titlurile celor 18 numere în care mijloacele tradiționale ale genului se interferează cu gîndirea și expresia modernă a mimei, arta tăcerilor, arta celei mai directe comunicări.

● Săptămîna aceasta, Teatrul «Nottara» își prezintă spectacolele **Petru Rareș**, **Crimă și pedeapsă** și **Viziuni flamande** pe cîteva din cele mai importante scene iugoslave.

televiziune

DUMINICĂ. Înregistrarea meciului de fotbal România-Cehoslovacia desfășurat cu o zi înainte la Guadalajara (17.00) ● **Avanpremieră** la concertele Orchestrei simfonice din Stockholm, sub bagheta lui Sergiu Celibidache: înregistrarea unor fragmente din suita de balet «Spărgătorul de nuci» de Ceikovski (18.30) ● Din nou Guadalajara, de data asta «în direct»: **Anglia-Brazilia** (19.50).

LUNI. Între metronom și cronometru: 1) Litoralul românesc. 2) **Fabuliști români** (20.00) ● De prezența în țara noastră a ilustrei formații simfonice din Bamberg, dirijată de Heinz Wallberg, beneficiază și telespectatorii care vor videoaudia transmisia părții a doua (Simfonia I de J. Brahms) a concertului de la Ateneu (21.00).

MĂRTI. Seară de teatru. În premieră TV: «Hero și Leandro» de Franz Grillparzer, unul dintre cei mai realizați dramaturgi de limbă germană, un fel de «furios» al veacului trecut. În fruntea distribuției: **Smaranda Olteanu** — Hero și **Ștefan Iordache** — Leandro (20.15).

MERCURI. Telecinemateca. «Escrocii» — din nou, un film semnat Federico Fellini. Doi interpreți binecunoscuți: **Giulietta Masina** și **Franco Fabrizi** (20.15) ● O transmisie de la Sofia, unde se desfășoară Festivalul internațional de muzică ușoară «Orfeu de aur» (22.20) ● **Tranziție «în direct»** a meciului de fotbal România-Brazilia (23.50).

JOI. Se reintroduce — de mult era așteptată — o rubrică de **Dialog cu telespectatorii** (21.45).

VINERI. Filmul televiziunii poloneze «Maestrul», cu **Zbigniew Cybulski** (20.00) ● Cu aceeași plăcere îl vedem și îl reascultăm pe printul jazelui, **Benny Goodman**, într-o înregistrare din zilele recentului său turneu în România (22.25).

SÎMBĂTĂ. Participăm — fără riscuri — la o vinătoare de urși, prin intermediul unui documentar TV realizat de **Horia Vasiloni** (22.50) ● Pe programul II, un film de balet, «Labirintul», realizat de televiziunea cehoslovacă și distins cu cel mai mare premiu la Festivalul Prix Italia 1969 (20.45).

pronosport

Pronosticul antrenorului TITUS OZON pentru concursul Pronosport nr. 23 din 7 iunie 1970

I. Oțelul-Prog. Brăila	1
II. Poiana-Metalul Tg.	x
III. Gloria Bd.-Chimia Sv.	1
IV. Știința Bacău-Metrom	1
V. Metalul Huned.-C.F.R.	Tim. 2
VI. Electroputere-Vagonul	1
VII. Metalul Tr.S.-C.S.M.	Sibiu 1
VIII. Arezzo-Foggia	x
IX. Cesena-Perugia	1
X. Genoa-Mantova	x
XI. Livorno-Catania	1
XII. Reggiana-Atalanta	x
XIII. Varese-Monza	x

FLACĂRA-ALBUM

■ **GIGLIOLA CINQUETTI**, a cărei voce lirică și melodioasă o gustăm nu numai în Iernile cu Cerbi de aur.

Fotografie de S. STEINER